

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

o d b o r   š k o l s t v í

**VÝROČNÍ ZPRÁVA O STAVU A ROZVOJI
VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI**

ZA ŠKOLNÍ ROK 2015/2016

březen 2017

Obsah

1.	Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy	5
1.1	Školy a školská zařízení v KHK ve školním roce 2015/2016	7
1.2	Předškolní vzdělávání.....	9
1.3	Základní vzdělávání a povinná školní docházka.....	12
1.4	Střední vzdělávání.....	16
1.5	Vyšší odborné vzdělávání.....	33
1.6	Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných	36
1.6.1	Individuálně integrované děti a žáci se zdravotním postižením	37
1.6.2	Skupinově integrované děti a žáci se zdravotním postižením	39
1.6.3	Školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.....	40
1.6.4	Vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných	44
1.7	Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání	46
1.7.1	Základní umělecké vzdělávání.....	46
1.7.2	Jazykové vzdělávání.....	47
1.7.3	Zájmové vzdělávání	48
1.7.4	Tělovýchova a sport	51
1.7.5	Děti a mládež – volný čas	55
1.7.6	Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi.....	57
1.8	Poradenské služby	58
1.9	Školská zařízení	60
1.9.1	Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.....	60
1.9.2	Školská zařízení pro zájmové vzdělávání.....	60
1.9.3	Školní družiny a školní kluby.....	61
1.9.4	Zařízení školního stravování	64
1.9.5	Školská poradenská zařízení.....	66
1.9.6	Školská výchovná a ubytovací zařízení.....	67
1.9.7	Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči	67
1.9.8	Školská účelová zařízení	69
1.10	Pracovníci ve školství	71

1.11	Další vzdělávání pedagogických pracovníků	71
1.12	Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení	74
1.13	Prevence sociálně patologických jevů, environmentální a multikulturní výchova, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin, výchova k udržitelnému rozvoji	78
1.13.1	Prevence sociálně patologických jevů.....	78
1.13.2	Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta a výchova k udržitelnému rozvoji.....	81
1.13.3	Multikulturní výchova a vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin.....	84
1.14	Účast škol v rozvojových a mezinárodních programech.....	86
2.	Ekonomika a péče o majetek	88
2.1	Výdaje na školy a školská zařízení zřízené krajem	90
2.2	Výdaje na školy a školská zařízení zřizované obcemi	93
2.3	Výdaje na soukromé školy a školská zařízení	94
2.4	Struktura rozpočtu dotace na přímé výdaje na vzdělávání dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení	94
3.	Závěry výroční zprávy v Královéhradeckém kraji	96

Úvod

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji za školní rok 2015/2016 (dále také jen „VZ“) je zpracována a předkládána v souladu s ustanovením § 10 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s vyhláškou č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů.

Obsahem VZ je hodnocení stavu a změn jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji (dále také jen „KHK“) bez ohledu na zřizovatele, popis vzdělávací soustavy, hodnocení naplňování dlouhodobého záměru v kraji, jeho cílů a opatření v uplynulém období, včetně hodnocení souladu s Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky (2015-2020). Další součástí VZ je i oblast ekonomická a závěr, který zdůrazňuje priority jednotlivých oblastí a shrnuje poznatky z jednotlivých kapitol.

Základními strategickými a koncepčními dokumenty pro rozvoj vzdělávací soustavy v KHK ve sledovaném období (školní rok 2015/2016) byly zejména:

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky (2015-2020), schválený vládou ČR v roce 2015 (dále také jen „DZ ČR 2015-2020“),
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje (2012-2016) (dále také jen „DZ KHK 2012“) schválený orgány KHK v roce 2012,
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje (2012-2016) (dále také jen „DZ KHK 2016“) schválený orgány KHK v roce 2016,
- Programové prohlášení Rady Královéhradeckého kraje pro volební období 2012 – 2016,
- Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020,
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018.

Odbor školství Krajského úřadu KHK se ve školním roce 2015/2016 zaměřil podobně jako v uplynulém období na následující priority:

- zvyšování kvality a efektivity vzdělávání,
- podpora odborného vzdělávání, a to zejména ve vybraných oborech vzdělání s výučním listem,
- pokračování optimalizačních změn v síti škol a školských zařízení a v oborové struktuře středních škol,
- podpora práce center odborného vzdělávání (dále také jen „COV“),
- zajišťování rovných příležitostí ve vzdělávání zaměřeném zejména na děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami (dále také jen „SpVP“) a na cizince,
- podpora zájmového vzdělávání, tělovýchovy a sportu jako prevence rizikového chování žáků,
- zvyšování profesionality a společenského postavení pedagogických pracovníků,
- podpora dalšího vzdělávání širší veřejnosti i pedagogů organizovaného ve školách a školských zařízeních v KHK a ve Školském zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků KHK (dále také jen „ŠZ DVPP“).

Výroční zpráva se skládá ze tří základních částí:

1. Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy
2. Ekonomika a péče o majetek
3. Závěr

Výroční zpráva popisující období školního roku 2015/2016 obsahuje číselné údaje a informace, jejichž zdrojem jsou kromě statistických výkazů škol za jednotlivé školní roky i údaje poskytnuté odborem školství Krajského úřadu (dále také jen „OŠ KÚ“) KHK, odborem regionálního rozvoje, grantů a dotací KÚ (dále také jen „ORRGD KÚ“) KHK, Národním ústavem pro vzdělávání (dále také jen „NÚV“), zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, ŠZ DVPP KHK, popř. získané z výročních zpráv o činnosti škol v KHK za školní rok 2015/2016.

1. Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy

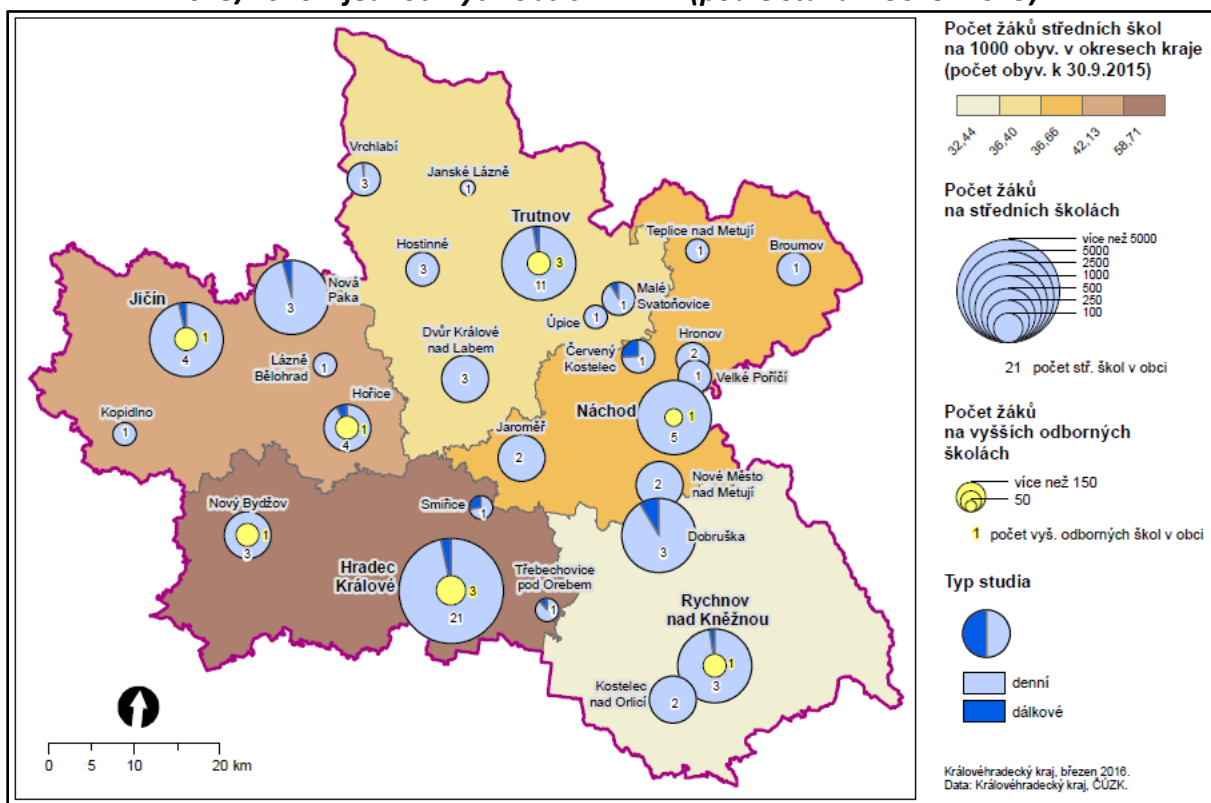
Priority v oblasti školství v KHK stanovil DZ KHK 2012 schválený Zastupitelstvem KHK dne 22. 3. 2012 (usnesení ZK/26/1892/2012) a DZ KHK 2016 schválený Zastupitelstvem KHK dne 21. 3. 2016 (usnesení ZK/27/1908/2016).

Ve školním roce 2015/2016 došlo v souladu s demografickým vývojem počtu živě narozených dětí ke stagnaci počtu dětí v mateřských školách a nárůstu počtu žáků základních škol

především na druhém stupni. Výrazněji se projevily z pohledu uchazečů přijímaných do 1. ročníku středních škol změny oborové struktury schválené v uplynulém období a konání druhého pilotního ověřování organizace přijímacího řízení do všech oborů poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou v denní formě (včetně nástavbového studia) v prvním kole přijímacího řízení. V mnoha případech byli uchazeči přijímáni i do jednotlivých zaměření jednoho oboru vzdělání dle rámcového vzdělávacího programu (dále také jen „RVP“) v souladu s odlišnými školním vzdělávacím programem (dále také jen „ŠVP“). Na všech středních školách probíhá reformovaná maturitní zkouška a na některých jednotná závěrečná zkouška. Celkové počty nabízených volných míst na základních i středních školách vysoko přesahují počty dětí a žáků vstupujících do příslušného stupně vzdělávací soustavy.

V Královéhradeckém kraji plní zřizovatelskou funkci u základních škol převážně města a obce, u středních a vyšších odborných škol kraj. Vzdělávací nabídku doplňují školy soukromé, církevní a státní (zřizované MŠMT).

Obrázek 1: Počty žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol ve školním roce 2015/2016 v jednotlivých obcích v KHK (podle stavu k 30. 9. 2015)

Zdroj: OŠ KÚ

1.1 Školy a školská zařízení v KHK ve školním roce 2015/2016

Rejstřík škol a školských zařízení

Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje bylo podáno ve sledovaném období 248 žádostí o zápis, změnu zápisu nebo výmaz údajů v rejstříku škol a školských zařízení. Nejvíce žádostí o zápis změn v údajích v rejstříku škol a školských zařízení se týkalo zvýšení nejvyššího povoleného počtu žáků v základních školách, školních družinách, stravovaných ve školních jídelnách, dále zápisů nejvyššího povoleného počtu žáků ve školních klubech a zápisů míst poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb do rejstříku škol a školských zařízení. Dále se změny týkaly snížení nejvyššího povoleného počtu žáků ve středních školách a úpravy nejvyššího povoleného počtu žáků v jednotlivých oborech vzdělání a výmazu oborů vzdělání, pro které byly vydány rámcové vzdělávací programy.

Tabulka 1: Počet žádostí o zápis, změnu zápisu nebo výmaz údajů v rejstříku škol a školských zařízení ve školních rocích 2014/2015 a 2015/2016

Zřizovatel právnické osoby, která vykonává činnost školy nebo školského zařízení	Počet žádostí 2014/2015	Počet žádostí 2015/2016
Královéhradecký kraj	51	84
Fyzická či právnická osoba	23	32
Církev	9	2
MŠMT	1	4
Obec	66	126
Celkem	150	248

Zdroj: OŠ KÚ

V následujících odstavcích jsou popsány nejvýznamnější změny v Rejstříku škol a školských zařízení u právnických osob, které vykonávají činnost škol a školských zařízení rozdělených podle zřizovatele.

Zřizovatel Královéhradecký kraj

- ke dni 1. 1. 2016 byly sloučeny příspěvkové organizace Mateřská škola, Speciální základní škola a Praktická škola, Hradec Králové a Speciální základní škola, Chlumeč nad Cidlinou, Smetanova 123; nástupnickou organizací se stala Mateřská škola, Speciální základní škola a Praktická škola, Hradec Králové.

- ke dni 1. 7. 2016 byly sloučeny příspěvkové organizace Odborné učiliště a Praktická škola, Hořice, Havlíčkova 54 a Základní škola, Hořice, Husova 11; nástupnickou organizací se stalo Odborné učiliště a Praktická škola, Hořice, Havlíčkova 54; její nový název zní Střední škola řemesel a Základní škola, Hořice.
- **změny názvů** příspěvkových organizací zřizovaných Královéhradeckým krajem:
ke dni 1. 9. 2015 byl změněn název příspěvkové organizace Gymnázium a Střední odborná škola, Jaroměř, Lužická 423 na Gymnázium Jaroslava Žáka, Jaroměř
ke dni 1. 9. 2015 byl změněn název příspěvkové organizace Základní škola speciální, Jaroměř, Palackého 142 na Základní škola speciální a Praktická škola, Jaroměř
ke dni 1. 9. 2015 byl změněn název příspěvkové organizace Základní škola, Jičín, Soudná 12 na Základní škola a Praktická škola, Jičín
ke dni 1. 7. 2016 byl změněn název příspěvkové organizace Odborné učiliště, Hradec Králové, 17. listopadu 1212 na Střední škola profesní přípravy, Hradec Králové
ke dni 1. 7. 2016 byl změněn název příspěvkové organizace Odborné učiliště a Základní škola Sluneční, Hostinné na Střední škola a Základní škola Sluneční, Hostinné

Zřizovatel obec

- ke dni 1. 8. 2016 byly sloučeny příspěvkové organizace Mateřská škola Hronov – Velký Dřevíč a Základní škola Hronov – Velký Dřevíč, okres Náchod zřizované městem Hronov; nástupnickou organizací se stala Mateřská škola Hronov – Velký Dřevíč; její nový název zní Mateřská škola a Základní škola Hronov – Velký Dřevíč, příspěvková organizace.

Zřizovatel fyzická či právnická osoba – soukromý sektor

- ke dni 1. 9. 2015 byla do rejstříku škol a školských zařízení zapsána školská právnická osoba s názvem Mateřská škola Studánka u sv. Jana, se sídlem Červený Kostelec, Manželů Burdychových 245, která vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny – výdejny,
- ke dni 1. 9. 2015 byla do rejstříku škol a školských zařízení zapsána právnická osoba s názvem Montessori mateřská škola a základní škola s.r.o., se sídlem Náchod – Staré Město nad Metují, Lidická 125, která vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny – výdejny.

1.2 Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání je institucionálně zajišťováno mateřskými školami, popř. je realizováno v přípravných třídách základních škol. Hlavním cílem předškolního vzdělávání je vytvářet dobré předpoklady pro pokračování ve vzdělávání, maximálně podporovat individuální rozvojové možnosti dětí a usnadňovat jim jejich další životní a vzdělávací cestu.

Ve školním roce 2015/2016 bylo v rámci KHK zapsáno v rejstříku škol a školských zařízení celkem 314 mateřských škol. Z uvedeného počtu je 156 mateřských škol samostatným právním subjektem a 158 součástí jiného právního subjektu. V celkovém počtu mateřských škol (314) jsou zahrnuty školy zřizované obcí (289), církví (3), Královéhradeckým krajem (10) a jinými právníckými nebo fyzickými osobami (12).

Oproti předešlým rokům došlo k úbytku dětí v mateřských školách. Ve školním roce 2014/2015 se v mateřských školách zřizovaných obcemi vzdělávalo 19 307 dětí, tento počet ve školním roce 2015/2016 poklesl o 147. Ve školách všech zřizovatelů klesl počet z 19 986 na 19 876, tedy o 110 dětí. Počet dětí se zvýšil u mateřských škol zřizovaných jinou právníckou/fyzickou osobou z 217 dětí na 289 dětí.

KÚ KHK na žádost obcí i jiných fyzických či právníckých osob v mimořádných termínech zvyšoval nejvyšší povolené počty dětí v mateřských školách v rejstříku škol a školských zařízení a zapsal celkem 2 nové subjekty, jejichž zřizovatelem je jiná právnícká/fyzická osoba.

Údaje o dětech v krajských mateřských školách jsou uvedeny v kapitole 1.6.3. Školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Tabulka 2: Přehled počtu dětí, tříd a pedagogických pracovníků v mateřských školách v KHK ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016

Zřizuje		Školní rok 2014/2015					Školní rok 2015/2016				
		dětí	třídy	z toho ve speciálních třídách		Přepočtený počet učitelů	dětí	třídy	z toho ve speciálních třídách		Přepočtený počet učitelů
				dětí	třídy				dětí	třídy	
Obec	HK	5 566	232	66	5	429,6	5 615	234	59	5	434,7
	JC	2 819	119	86	7	220,9	2 837	121	90	7	224,4
	NA	3 922	820	52	4	305,8	3 858	820	51	4	305,6
	RK	2 931	126	10	1	226,3	2 898	125	12	1	225,9
	TU	4 069	176	116	10	313,1	3 952	173	117	10	310,3
	Celkem	19 307	820	330	27	1495,7	19 160	820	329	27	1500,9
Církev	150	7	0	0	12,4	139	7	0	0	16,1	
Kraj	312	30	312	30	66,7	288	28	288	28	63,3	
Jiná právnická/fyzická osoba*	217	13	45	4	22	289	18	49	5	29	
Celkem	19 986	870	687	61	1 596,8	19 876	873	666	60	1 609,3	

Poznámka: údaje k 30. 9. 2014 a 30. 9. 2015

Zdroj: MŠMT

* tzv. soukromé školy

Z tabulky 2, která porovnává údaje o počtu dětí, tříd a pedagogických pracovníků ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- celkový počet dětí všech mateřských škol bez ohledu na zřizovatele klesl o 110 dětí,
- v mateřských školách zřizovaných obcemi klesl počet dětí oproti školnímu roku 2014/2015 o 147, naopak v mateřských školách zřizovaných jinou právnickou/fyzickou osobou došlo ke zvýšení o 72 dětí,
- i přes pokles dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi došlo k nárůstu přepočteného počtu učitelů o 5,2.

Tabulka 3: Přehled počtu mateřských škol v KHK ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016

Zřizuje	Okres	Školní rok 2014/2015			Školní rok 2015/2016		
		Počet škol	z toho		Počet škol	z toho	
			samostatné	součástí jiného právního subjektu		samostatné	součástí jiného právního subjektu
Obec	HK	67	35	32	67	35	32
	JC	51	31	20	51	31	20
	NA	62	34	28	62	33	29
	RK	55	25	30	55	25	30
	TU	54	23	31	54	23	31
	Celkem	289	148	141	289	147	142
Církev		3	1	2	3	1	2
Kraj		10	1	9	10	1	9
Jiná právnická/fyzická osoba*		10	6	4	12	7	5
Celkem		312	156	156	314	156	158

Poznámka: údaje k 31. 8. 2015 a 31. 8. 2016

Zdroj: MŠMT

* tzv. soukromé školy

Z tabulky 3, která porovnává údaje o počtu mateřských škol ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- celkový počet mateřských škol zřizovaných obcemi se nezměnil, nicméně jedna mateřská škola přešla ze skupiny samostatných do skupiny součástí jiného právního subjektu, neboť byly sloučeny Mateřská škola Hronov – Velký Dřevíč a Základní škola Hronov – Velký Dřevíč, okres Náchod,
- vznikly dvě mateřské školy, jejichž zřizovatelem je jiná právnická/fyzická osoba – jedna samostatná mateřská škola (Mateřská škola Studánka u sv. Jakuba) a jedna mateřská škola, která je součástí jiného právního subjektu (Montessori mateřská škola a základní škola s. r. o).

Tabulka 4: Celkový počet dětí zařazených do mateřských škol zřizovaných obcemi KHK a průměrný počet dětí na třídu (včetně speciálních tříd) ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016

	2014/2015	2015/2016	rozdíl	%
Počet dětí	19 307	19 160	-147	-0,8
Průměrný počet dětí na třídu	23,5	23,4	-0,1	-0,4
Přepočtený počet učitelů	1 495,7	1 500,9	5,2	0,3

Poznámka: údaje k 30. 9. 2014, popř. k 30. 9. 2015

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 4 porovnávající údaje o počtu dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- celkový počet dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK se snížil o 147 (-0,8 %),
- počet přepočtených pedagogických pracovníků ve všech mateřských školách bez ohledu na zřizovatele se zvýšil o 5,2 (0,3 %),

průměrný počet dětí na třídu v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK se snížil o 0,1 (-0,4 %).

1.3 Základní vzdělávání a povinná školní docházka

Základní vzdělávání vede žáky k osvojení potřebných strategií učení a na jejich základě k motivaci k celoživotnímu učení a tvořivému myšlení. Cílem základního vzdělávání je, aby se žáci naučili řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické a duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

V níže uvedených tabulkách jsou základní školy zřízené při zdravotnických zařízeních zahrnuty pouze do počtu škol, neboť žáci v těchto školách pobývají pouze dočasně a zůstávají žáky svých kmenových škol.

Tabulka 5: Počty základních škol všech zřizovatelů ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016

Zřizuje	Okres	2014/2015		2015/2016	
		počet škol**	z toho pouze 1. st.	počet škol**	z toho pouze 1. st.
Obec	HK	48	18	48	18
	JC	36	15	36	15
	NA	50	27	50	27
	RK	45	24	45	24
	TU	50	19	50	19
	Celkem	229	103	229	103
Církev		5	1	5	1
Kraj		23	1	22	1
Jiná právnická/fyzická osoba*		8	0	9	1
Celkem		265	105	265	106

Poznámka: údaje k 31. 8. 2015 a 31. 8. 2016.

Zdroj: MŠMT, OŠ KÚ

* tzv. soukromé školy

** včetně právních subjektů vykonávajících zároveň činnost dětského domova nebo střední školy a včetně škol při zdravotnických zařízeních

Z tabulky 5 porovnávající školní roky 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- v KHK bylo ve školním roce 2015/2016 celkem 265 základních škol, z nichž 106 bylo tvořeno pouze ročníky prvního stupně – oproti roku předchozímu zahájila činnost nová Montessori mateřská škola a základní škola s.r.o. a došlo ke sloučení KHK zřizované Speciální základní školy, Chlumeck nad Cidlinou, Smetanova 123 s Mateřskou školou, Speciální základní školou a Praktickou školou, Hradec Králové.

Tabulka 6: Počty žáků základních škol ve školním roce 2014/2015

Zřizuje	Okres	Školní rok 2014/2015						
		Žáci v ZŠ celkem		z toho na 1. stupni		Navíc		
		počet žáků	z toho ve spec. třídách*	počet žáků	z toho ve spec. třídách*	ind. vzdělávání	plní PŠD v zahraničí	s hlubokým MP
Obec	HK	12 315	33	7 674	22	1	51	0
	JC	6 334	47	3 939	17	11	12	0
	NA	9 048	37	5 584	15	7	28	0
	RK	6 308	8	3 829	5	0	16	0
	TU	9 557	219	5 898	103	5	26	0
	Celkem	43 562	344	26 924	162	24	133	0
Církev		517	22	330	16	66	1	0
Kraj		1 296	1 296	645	645	1	0	7
Jiná právnická/fyzická osoba**		609	138	328	59	1	1	1
Celkem		45 984	1 800	28 227	882	92	135	8

Poznámka: údaje k 30. 9. 2014.

Zdroj: MŠMT

Tabulka 7: Počty žáků základních škol ve školním roce 2015/2016

Zřizuje	Okres	Školní rok 2015/2016						
		Žáci v ZŠ celkem		z toho na 1. stupni		Navíc		
		počet žáků	z toho ve spec. třídách*	počet žáků	z toho ve spec. třídách*	ind. vzdělávání	plní PŠD v zahraničí	s hlubokým MP
Obec	HK	12 682	25	8 014	25	1	51	0
	JC	6 444	38	4 018	19	14	23	0
	NA	9 265	37	5 724	13	6	31	0
	RK	6 452	7	3 949	3	11	14	0
	TU	9 703	185	6 009	92	12	30	0
	Celkem	44 546	292	27 714	152	44	149	0
Církev		579	21	352	16	93	1	0
Kraj		1 288	1 288	651	651	1	0	3
Jiná právnická/fyzická osoba**		639	146	364	78	1	3	1
Celkem		47 052	1 747	29 081	897	139	153	4

Poznámka: údaje k 30. 9. 2015.

Zdroj: MŠMT

* třídy zřízené pro žáky podle § 16 odst. 9 školského zákona

** tzv. soukromé školy

Tabulka 8: Celkový počet žáků základních škol Královéhradeckého kraje a průměrný počet žáků na třídu ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016

Zřizovatel obec	2014/2015	2015/2016	Rozdíl	%
Počet žáků	43 562	44 546	984	2,3
z toho ve speciálních třídách	344	292	-52	-15,1
Počet tříd	2 135	2 147	12	0,6
z toho speciální třídy	37	33	-4	-10,8
Průměrný počet žáků na běžnou třídu	20,6	20,9	0,3	1,6
KHK celkem				
Počet žáků	45 984	47 052	1 068	2,3
z toho ve speciálních třídách	1 800	1 747	-53	-2,9
Počet tříd	2 398	2 415	17	0,7
z toho speciální třídy	227	223	-4	-1,8
Průměrný počet žáků na běžnou třídu	20,4	20,7	0,3	1,6

Poznámka: údaje k 30. 9. 2014 a 30. 9. 2015.

Zdroj: MŠMT

Z tabulek 6, 7 a 8 charakterizujících školní roky 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- v roce 2015/2016 došlo v porovnání s rokem předchozím ke zvýšení celkového počtu žáků základních škol o 2,3 %, přičemž:
  - počet žáků prvního stupně vzrostl o 3 %,
  - počet žáků druhého stupně se zvýšil o 1,2 %,
  - počet tříd se ve školním roce 2015/16 zvýšil o 0,7 %, nicméně počet tříd řízených pro žáky podle § 16 odst. 9 školského zákona (speciální třídy) ve stejném období o 1,8 % poklesl; v případě škol zřizovaných obcemi byl pokles ještě znatelnější (10,8 % u speciálních tříd, respektive 15,1 % u žáků ve speciálních třídách) – nejedná se pouze o důsledek novely § 16 školského zákona, jež od 1. 9. 2016 zavedla systém podpůrných opatření, nýbrž šlo o dlouhodobější trend,
- průměrný počet žáků v běžné třídě se zvýšil o 1,6 %.

Tabulka 9: Počty žáků, kteří odešli ze základní školy ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016

Zřizuje	Okres	Žáci, kteří ve školním roce					
		2014/2015			2015/2016		
		ukončili povinnou školní docházku	z toho v nižším než 9. r.	přešli do středních škol**	ukončili povinnou školní docházku	z toho v nižším než 9. r.	přešli do středních škol**
Obec	HK	1 104	32	176	1 065	37	183
	JC	590	41	79	583	29	70
	NA	872	39	101	848	46	110
	RK	635	17	45	610	19	49
	TU	887	21	114	919	40	119
	Celkem	4 088	150	515	4 025	171	531
Církev		42	0	6	52	0	8
Kraj		163	16	0	162	16	0
Jiná právnická/fyzická osoba*		65	3	1	71	3	2
Celkem		4 358	169	522	4 310	190	541

Poznámka: údaje k 30. 9. 2015 a 30. 9. 2016.

Zdroj: MŠMT

* tzv. soukromé školy

** od následujícího školního roku plní povinnou školní docházku na víceletém gymnáziu nebo ve víceleté konzervatoři

Z tabulky 9 porovnávající školní roky 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- v roce 2015/2016 přešlo do víceletých gymnázií či víceletých konzervatoří 5,5 % žáků 5. a 7. ročníků oproti 5,4 % v roce předchozím,
- povinnou školní docházku v roce 2015/2016 v nižším než 9. ročníku v KHK ukončilo 4,4 % žáků, v roce 2014/2015 to byla 3,9 % z celkového počtu žáků.

1.4 Střední vzdělávání

Zřizovatelem většiny středních škol na území kraje je KHK. Vedle středních škol zřizovaných KHK působí v kraji i střední školy soukromé (zřizované fyzickými nebo právnickými osobami), školy církevní, školy zřizované MŠMT a jedna střední škola zřizovaná obcí.

Ve školním roce 2015/2016 bylo na území Královéhradeckého kraje zapsáno v rejstříku škol a školských zařízení celkem 86 středních škol, z nich poskytovalo střední vzdělání 83 škol. K 1. 9. 2015 nevykonávaly svoji činnost a nevzdělávaly žádné žáky 3 střední školy, jejichž zřizovatelem byla jiná právnická nebo fyzická osoba. Tyto 3 střední školy zapsané v rejstříku škol a školských zařízení byly v insolvenčním řízení. Jednalo se o Střední školu hotelnictví a podnikání SČMSD, Hronov, s.r.o., CZECH SALES ACADEMY – vyšší odborná škola a střední odborná škola s.r.o. a CZECH SALES ACADEMY Trutnov – střední odborná škola s.r.o.

Od 1. 9. 2015 byly do rejstříku škol a školských zařízení zapsány 2 střední školy s obory praktické školy (zřizovatel KHK: Základní škola a Praktická škola, Jičín a Dětský domov, Základní škola speciální a Praktická škola, Jaroměř). Dále byla zapsána od 1. 10. 2015 střední škola s oborem praktické školy (zřizovatel jiná právnická nebo fyzická osoba: PROINTEPO – Střední škola, Základní škola a Mateřská škola s.r.o.).

KHK sledoval ve středních školách, které zřizuje jako příspěvkové organizace, jejich ekonomickou prosperitu a dodržování právních norem (vlastní kontroly, kontroly České školní inspekce) a prostřednictvím písemných výstupů České školní inspekce (dále také jen „ČŠI“) i úroveň a efektivitu jejich hlavní činnosti, a to výchovy a vzdělávání. KHK podporoval školy v jejich aktivní grantové politice při získávání dalších finančních prostředků pro zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu.

Jednou z priorit v oblasti středního školství v KHK je rovný přístup ke vzdělávání, proto byla věnována značná pozornost žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, a to zejména z pohledu zvýšení efektivity jejich vzdělávání. Informace o vzdělávání těchto žáků jsou uvedeny v kapitole 1.6. Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných.

V následující tabulce je uveden přehled počtu středních škol všech zřizovatelů v Královéhradeckém kraji, které byly vedeny k 31. 8. 2016 v rejstříku škol a školských zařízení.

Tabulka 10: Počty SŠ v KHK podle zřizovatelů podle stavu k 31. 8. 2016

Zřizovatel školy	Počet středních škol v KHK	Podíl z celku
KHK	63	73,3 %
jiná právnická nebo fyzická osoba	16	18,6 %
církev	4	4,7 %
stát	2	2,3 %
obec	1	1,1 %
Celkem	86	100 %

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Tabulka 11 a):**Počet SŠ v KHK zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení podle stavu k 1. 9. 2014**

Okres	Zřizovatel					
	KHK	Jiná právnická nebo fyzická osoba	Církev	MŠMT	Obec	CELKEM
Hradec Králové	17	7	2	0	0	26
Jičín	11	2	0	0	0	13
Náchod	12	2	1	0	0	15
Rychnov nad Kněžnou	7	1	0	0	0	8
Trutnov	14	3	1	2	1	21
CELKEM	61	15	4	2	1	83

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Tabulka 11 b):**Počet SŠ v KHK zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení podle stavu k 1. 9. 2015**

Okres	Zřizovatel					
	KHK	Jiná právníká nebo fyzická osoba	Církev	MŠMT	Obec	CELKEM
Hradec Králové	17	7 *	2	0	0	26 *
Jičín	12	2	0	0	0	14
Náchod	13	2	1	0	0	16
Rychnov nad Kněžnou	7	1	0	0	0	8
Trutnov	14	3	1	2	1	21
CELKEM	63	15 *	4	2	1	85 *

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

* není započtena střední škola, jejíž činnost vykonává právnická osoba PROINTEPO - Střední škola, Základní škola a Mateřská škola s.r.o. - zapsaná do rejstříku škol a školských zařízení až k 1. 10. 2015

V následujícím textu i v tabulkách jsou v souladu s nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, v platném znění, používány tyto zkratky:

Tabulka 12: Přehled oborů dle zařízení do kategorie dosaženého vzdělání

Obor vzdělání	Písmeno z kódu oboru a dosažené vzdělání
Gymnázium 4leté	K - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou
Gymnázium víceleté	K - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou
Obory s MZ (M, L/O)	M - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou L/O - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou, u kterých je součástí vzdělávání i odborný výcvik
Obory s VL (E, H)	E - dvouleté a tříleté obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem (určené hlavně pro žáky se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním) H - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem
Nástavbové studium (L/5)	L/5 - obory vzdělání nástavbového studia poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou
Praktická škola (C)	C - obory vzdělání 78-62-C/01 Praktická škola jednoletá a 78-62-C/02 Praktická škola dvouletá poskytující střední vzdělání

Zdroj: nařízení vlády č. 211/2010 Sb.

V následujících tabulkách jsou vždy odděleně porovnávány počty žáků (popř. absolventů) středních škol ve dvou školních letech v denní formě vzdělávání a v ostatních formách vzdělávání (informace je vždy uvedena v záhlaví tabulky). Souhrnné počty žáků ve všech formách vzdělávání jsou uvedeny v následující přehledové tabulce.

Tabulka 13: Rozdělení žáků podle formy vzdělávání

Forma vzdělávání	Školní rok 2014/2015		Školní rok 2015/2016	
	Počet žáků	% z celku	Počet žáků	% z celku
denní	23 630	96,4	23 016	96,8
dálková	843	3,4	730	3,1
distanční	23	méně než 0,1	25	0,1
kombinovaná	17	méně než 0,1	6	méně než 0,1
Celkem	24 513		23 777	

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014 a k 30. 9. 2015.

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 13 je patrné, že majoritní většina žáků SŠ se vzdělává v denní formě vzdělávání.

V ostatních formách se vzdělávalo ve školním roce 2015/2016 jen 3,2 % žáků z toho v dálkové formě 95,9 %, distanční formě 3,3 % a v kombinované formě vzdělávání méně než 0,1 %.

Počet žáků středních škol v KHK v denní formě vzdělávání

Tabulka 14: Přehled počtu tříd a žáků v jednotlivých oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016 (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel/Obor vzdělání	Školní rok 2014/2015			Školní rok 2015/2016		
	Počet tříd	Počet žáků	Ø počet žáků na třídu	Počet tříd	Počet žáků	Ø počet žáků na třídu
Zřizovatel: KHK						
Gymnázium 4leté	76	2 171	28,6	77	2 162	28,1
Gymnázium víceleté	127	3 399	26,8	126	3 345	26,5
Obory s MZ (M, L/0)	405,7	9 007	22,2	385,5	8 681	22,5
Obory s VL (E, H)	258,3	5 353	20,7	252,7	5 072	20,1
Nástavbové studium (L/5)	22,9	483	21,1	25,5	433	17,0
Praktická škola (C)	12	107	8,9	17,3	114	6,6
Celkem – KHK	902	20 520	22,7	884	19 807	22,4
Zřizovatel: církev						
Gymnázium 4leté	6,3	171	27,1	6,7	182	27,2
Gymnázium víceleté	16	470	29,4	16	469	29,3
Obory s MZ (M, L/0)	10,7	247	23,1	12,3	294	23,9
Obory s VL (E, H)	-	-	-	-	-	-
Nástavbové studium (L/5)	-	-	-	-	-	-
Praktická škola (C)	1	5	5,0	1	5	5
Celkem – církev	34	893	26,3	36	950	26,4
Zřizovatel: Jiná právnická nebo fyzická osoba						
Gymnázium 4leté	8,5	159	18,7	9,68	146	15,1
Gymnázium víceleté	6,5	161	24,8	7,32	177	24,2
Obory s MZ (M, L/0)	71	1 537	21,6	70	1 561	22,3
Obory s VL (E, H)	6	93	15,5	6	100	16,7
Nástavbové studium (L/5)	5	78	15,6	6	85	14,2
Praktická škola (C)	1	10	10,0	1	8	8,0
Celkem – jiná právnická nebo fyzická osoba	98	2 038	20,8	100	2 077	20,8
Zřizovatel: obec						
Gymnázium 4leté	-	-	-	-	-	-
Gymnázium víceleté	7	116	16,6	7	123	17,6
Obory s MZ (M, L/0)	3	63	21,0	3	59	19,7
Obory s VL (E, H)	-	-	-	-	-	-
Nástavbové studium (L/5)	-	-	-	-	-	-
Praktická škola (C)	-	-	-	-	-	-
Celkem – obec	10	179	17,9	10	182	18,2
Celkem v KHK	1 044	23 630	22,6	1 030	23 016	22,3

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014 a k 30. 9. 2015.

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 14 porovnávající počet žáků ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- celkový počet žáků všech středních škol bez ohledu na zřizovatele v denní formě vzdělávání klesl o 614 žáků,
- absolutní počet žáků se zvýšil pouze v oboru vzdělání praktická škola (o 5 žáků)
- v ostatních oborech vzdělání se počet žáků snížil, nejvíce v oborech vzdělání s výučním listem o 274 žáků,
- došlo k poklesu celkového počtu tříd o 14,
- snížil se celkový průměrný počet žáků na třídu,
- při zohlednění zřizovatele školy byl nejvyšší úbytek počtu žáků ve školách zřizovaných Královéhradeckým krajem a to v oborech s maturitní zkouškou (M a L/O) o 326 žáků. K nejvyššímu nárůstu počtu žáků došlo u škol zřizovaných jinou právnickou nebo fyzickou osobou v oborech s maturitní zkouškou (M a L/O) o 47 žáků.

Pokles počtu žáků středních škol v KHK je dlouhodobě způsoben negativním demografickým vývojem v KHK.

Tabulka 15: Přehled změn v počtech žáků ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016 ve středních školách jednotlivých zřizovatelů (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel	Počet žáků ve školním roce		Rozdíl	Změna v %
	2014/2015	2015/2016		
KHK	20 520	19 807	-713	- 3,5 %
církev	893	950	57	6,4 %
jiná fyzická nebo právnická osoba	2 038	2 077	39	1,9 %
obec	179	182	3	1,7 %
Celkem	23 630	23 016	-614	- 2,6 %

Poznámka 1: údaje platné k 30. 9. 2014 a k 30. 9. 2015.

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Při výpočtech procentních změn jsou jako základ považovány údaje za školní rok 2014/2015.

Z tabulky 15 porovnávající změny v počtech žáků ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- došlo k poklesu celkového počtu žáků středních škol v oborech v denní formě vzdělávání o 614,
- jedinými školami, kde došlo k poklesu počtu žáků, jsou střední školy zřizované KHK,
- nejvyšší nárůst počtu žáků měly církevní střední školy,
- počet žáků soukromých škol se zvýšil o 39,
- počet žáků střední školy zřizované obcí se zvýšil o 3.

Počet žáků středních škol v KHK v ostatních formách vzdělávání

Ostatními formami vzdělávání se rozumí v souladu s § 25 školského zákona dálková, večerní, distanční a kombinovaná forma vzdělávání. Ve večerní formě nebyli vzdělávání žádní žáci.

Jejich další dělení vzhledem k nízkému počtu žáků by bylo matoucí, proto ve zbytku textu budou souhrnně označovány jako ostatní formy vzdělávání.

Tabulka 16: Přehled počtu žáků v jednotlivých oborech poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016 (ostatní formy vzdělávání)

Obory	Školní rok 2014/2015					Školní rok 2015/2016				
	KHK	Církev	Jiná právnícká nebo fyzická osoba	Obec	Celkem	KHK	Církev	Jiná právnícká nebo fyzická osoba	Obec	Celkem
Gymnázium 4leté	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gymnázium víceleté	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obory s MZ (M, L/0)	119	91	44	0	254	110	62	33	0	205
Obory s VL (E, H)	70	0	0	0	70	83	0	0	0	83
Nástavbové studium (L/5)	338	0	221	0	559	275	0	198	0	473
Praktická škola (C)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem v KHK	527	91	265	0	883	468	62	231	0	761

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014 a k 30. 9. 2015.

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 16 porovnávající změny v počtech žáků ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- celkový počet žáků všech středních škol bez ohledu na zřizovatele v ostatních formách vzdělávání poklesl o 122,
- počty žáků nástavbového studia se snížily o 86,
- počet žáků v oborech vzdělání s MZ se snížil o 49,
- počet žáků v oborech vzdělání s VL se zvýšil o 13,
- v oborech vzdělání gymnázium a praktická škola nebyli v ostatních formách vzdělávání vzdělávání žádní žáci,
- žáci střední školy zřizované obcí se vzdělávali ve sledovaném období pouze v denní formě vzdělávání.

Tabulka 17: Přehled změn v počtech žáků ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016 ve středních školách jednotlivých zřizovatelů (ostatní formy vzdělávání)

Zřizovatel	Školní rok 2014/2015	Školní rok 2015/2016	Rozdíl	Změna v %
KHK	527	468	-59	- 11,2 %
církev	91	62	-29	- 31,9 %
jiná fyzická nebo právnická osoba	265	231	-34	- 12,8 %
obec	0	0	0	0
Celkem	883	761	- 122	-13,8 %

Poznámka 1: údaje platné k 30. 9. 2014 a k 30. 9. 2015.

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Při výpočtech procentních změn jsou jako základ považovány údaje za školní rok 2014/2015.

Z tabulky 17 porovnávací počty žáků za školní rok 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- došlo k poklesu počtu žáků v ostatních formách vzdělávání o 122,
- počet žáků středních škol v ostatních formách vzdělávání zřizovaných krajem poklesl o 59,
- ve středních školách soukromých zřizovatelů počet žáků klesl o 34,
- církevní střední školy zaznamenaly meziroční pokles počtu žáků o 29.

Počty absolventů oborů vzdělání středních škol v KHK v denní formě vzdělávání

Tabulka 18: Počet absolventů oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016 (denní forma vzdělávání)

Obory	Školní rok 2014/2015					Školní rok 2015/2016				
	KHK	Církev	Jiná právnícká nebo fyzická osoba	Obec	Celkem	KHK	Církev	Jiná právnícká nebo fyzická osoba	Obec	Celkem
Gymnázium 4leté	510	29	50	0	589	505	34	32	0	571
Gymnázium víceleté	459	57	21	19	556	405	60	22	12	499
Obory s MZ (M, L/O)	1 891	24	295	14	2 224	1590	35	224	0	1849
Obory s VL (E, H)	1 428	0	29	0	1 457	1269	0	19	0	1288
Nástavbové studium (L/5)	106	0	4	0	110	68	0	12	0	80
Praktická škola (C)	17	0	2	0	19	47	0	3	0	50
Celkem	4 411	110	401	33	4 955	3884	129	312	12	4337

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2015 a k 30. 9. 2016.

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 18 porovnávající počty absolventů středních škol ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- meziročně poklesl počet absolventů všech středních škol bez ohledu na zřizovatele o 618,
- počet absolventů středních škol zřizovaných KHK klesl o 527,
- počet absolventů církevních středních škol vzrostl o 19,
- počet absolventů soukromých středních škol poklesl o 89,
- počet absolventů střední školy zřizované obcí klesl o 21,
- největší meziroční pokles počtu absolventů bez ohledu na zřizovatele je u oborů s maturitní zkouškou (M, L/O) o 375 žáků,
- meziroční nárůst počtu absolventů bez ohledu na zřizovatele je pouze u oboru praktická škola (C) o 31 žáků.

Tabulka 19: Procentní podíly počtu absolventů jednotlivých oborů poskytujících střední vzdělání ve středních školách všech zřizovatelů v KHK z celkového počtu absolventů všech oborů poskytujících střední vzdělání ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016 (denní forma vzdělávání)

Kategorie dosaženého vzdělání	Podíl z celkového počtu absolventů (v %)		Změna procentního podílu
	Školní rok 2014/2015	Školní rok 2015/2016	
Obory s MZ (K)	23,1	24,7	1,6
Obory s MZ (M, L/0)	44,9	42,6	-2,3
Obory s VL (E, H)	29,4	29,7	0,3
Nástavbové studium (L/5)	2,2	1,8	-0,4
Praktická škola (C)	0,4	1,2	0,8

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2015 a k 30. 9. 2016.

Zdroj: tabulka 18

Z tabulky 19 porovnávající školní roky 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- procentní podíly absolventů s maturitní zkouškou (M, L/0) a oborů nástavbového studia (L/5) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se snížily,
- procentní podíly absolventů oborů gymnázií (K), učebních oborů (E, H) a oborů praktická škola (C) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se zvýšily.

Počty absolventů středních škol v KHK v ostatních formách vzdělávání

Tabulka 20: Počet absolventů oborů poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016 (ostatní formy vzdělávání)

Obor vzdělání	Školní rok 2014/2015					Školní rok 2015/2016				
	KHK	Církev	Jiná právnícká nebo fyzická osoba	Obec	Celkem	KHK	Církev	Jiná právnícká nebo fyzická osoba	Obec	Celkem
Gymnázium 4leté	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gymnázium víceleté	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obory s MZ (M, L/0)	10	10	10	10	10	32	36	23	0	91
Obory s VL (E, H)	33	33	33	33	33	24	0	0	0	24
Nástavbové studium (L/5)	48	0	43	0	91	37	0	36	0	73
Praktická škola (C)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	91	7	64	0	162	93	36	59	0	188

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2015 a k 30. 9. 2016.

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 20 porovnávající počty absolventů středních škol v jiných než denních formách vzdělávání ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- celkový počet absolventů všech středních škol bez ohledu na zřizovatele vzrostl o 26,
- počet absolventů maturitních oborů vzdělání a nástaveb (M, L/0), ve středních školách bez ohledu na zřizovatele vzrostl o 81,
- počet absolventů nástavbového studia (L/5) všech středních škol bez ohledu na zřizovatele poklesl o 18,
- počet absolventů soukromých středních škol se klesl o 5,
- počet absolventů krajských středních škol se zvýšil o 2,
- církevní školy absolvovalo 36 žáků v oborech s maturitní zkouškou (M, L/0).

Počet absolventů středních škol v ostatních formách vzdělávání ve školním roce 2014/2015 poprvé vzrostl od školního roku 2008/2009, kdy absolvovalo 389 žáků.

Tabulka 21: Procentní podíl počtu absolventů jednotlivých oborů poskytujících střední vzdělání z celkového počtu absolventů všech oborů poskytujících střední vzdělání ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016 (ostatní formy vzdělávání)

Kategorie dosaženého vzdělání	Podíl z celkového počtu absolventů (v %)		Změna % podílů
	Školní rok 2013/2014	Školní rok 2014/2015	
Obory s MZ (M, L/0)	8,5	48,4	39,9
Obory s VL (E, H)	21,1	12,8	-8,3
Nástavbové studium (L/5)	70,4	38,8	-31,6

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2015 a k 30. 9. 2016.

Zdroj: tabulka 20

Z tabulky 21 porovnávající školní roky 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- procentní podíl absolventů maturitních oborů (M, L/0) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se zvýšil (o 39,9 %),
- procentní podíl absolventů nástavbového studia (L/5) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se snížil (pokles o 31,6 %),
- procentní podíl absolventů učebních oborů (E, H) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol je stabilní (pokles o 8,3 %).

Nově přijatí žáci do prvních ročníků středních škol

Pro školní rok 2015/2016 bylo do 1. ročníků všech středních škol v Královéhradeckém kraji nově přijato 6282 žáků, z toho 6079 do denní formy vzdělávání. Největší část těchto žáků byla přijata do oborů všeobecného středního vzdělávání s maturitní zkouškou.

Tabulka 22: Počet žáků nově přijatých do 1. ročníků středních škol všech zřizovatelů v KHK pro školní rok 2014/2015 (denní forma vzdělávání)

Počet žáků nově přijatých do 1. ročníků středních škol pro školní rok 2014/2015						
Obory vzdělání		Zřizovatel				Celkem v oborech
		KHK	Církev	Jiná právnícká nebo fyzická osoba	Obec	
Gymnázia (K)	4letá	561	63	35	0	659
	6letá	169	0	30	0	199
	8letá	317	61	0	20	398
Maturitní obory (L/0, M)		2298	73	482	12	2865
Obory s VL (E, H)		1804	0	30	0	1834
Praktické školy (C)		45	5	4	0	54
Nástavby (L/5)		240	0	38	0	278
Celkem v 1. ročníku		5434	202	619	32	6287

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014.

Zdroj: MŠMT

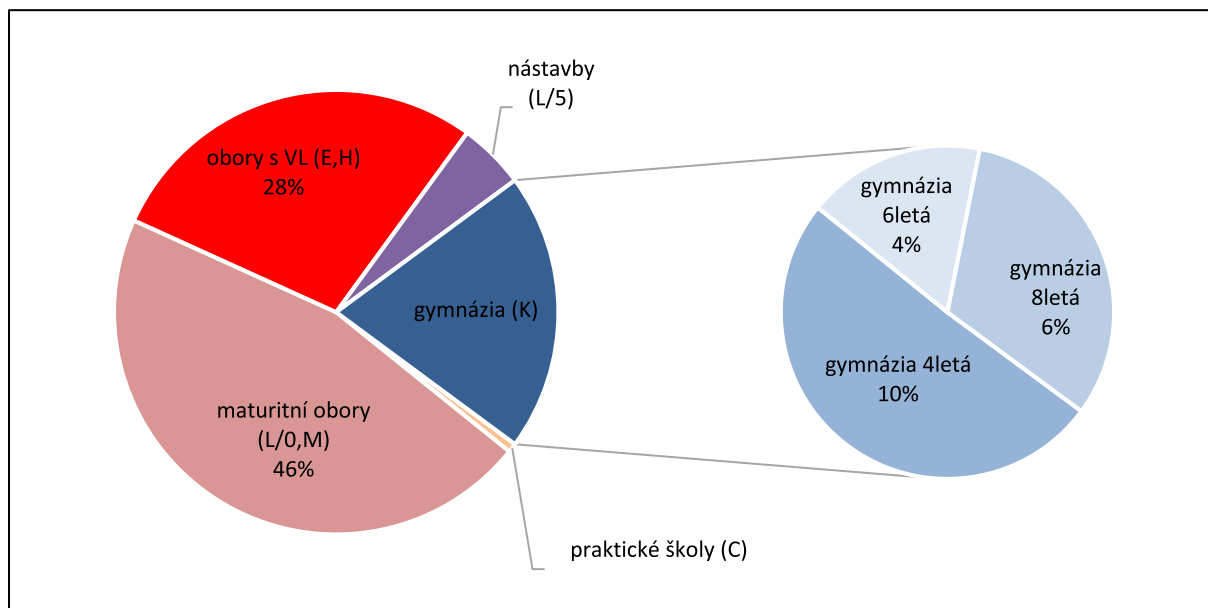
Tabulka 23: Počet žáků nově přijatých do 1. ročníků středních škol všech zřizovatelů v KHK ve školním roce 2015/2016 (denní forma vzdělávání)

Počet žáků nově přijatých do prvních ročníků středních škol – školní rok 2015/2016						
Obory vzdělání		Zřizovatel				Celkem v oborech
		KHK	Církev	Jiná právnícká nebo fyzická osoba	Obec	
Gymnázia (K)	4letá	549	40	35	0	624
	6letá	173	0	40	0	213
	8letá	312	62	0	20	394
Maturitní obory (L/0, M)		2197	99	485	15	2796
Obory s VL (E, H)		1683	0	35	0	1718
Praktické školy (C)		39	0	1	0	40
Nástavby (L/5)		247	0	47	0	294
Celkem v 1. ročníku		5200	201	643	32	6079

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2015.

Zdroj: MŠMT

Graf 1: Rozdělení žáků nově přijatých do 1. ročníků středních škol v KHK podle oborů vzdělání ve školním roce 2015/2016 (denní forma vzdělání)

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2015

Zdroj: MŠMT

Tabulka 24: Přehled počtu nově přijatých žáků do 1. ročníků středních škol jednotlivých zřizovatelů v KHK ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016

Nově přijatí žáci do 1. ročníků středních škol			
Forma vzdělávání	Zřizovatel	Školní rok 2014/2015	Školní rok 2015/2016
denní forma vzdělávání	KHK	5434	5200
	obec	32	35
	jiná právnická nebo fyzická osoba	619	643
	církev	202	201
	Celkem nově přijatých žáků	6287	6079
ostatní formy vzdělávání	KHK	175	141
	obec	0	0
	jiná právnická nebo fyzická osoba	110	62
	církev	34	0
	Celkem nově přijatých žáků	319	203
Celkem za školní rok		6664	6282

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014 a k 30. 9. 2015

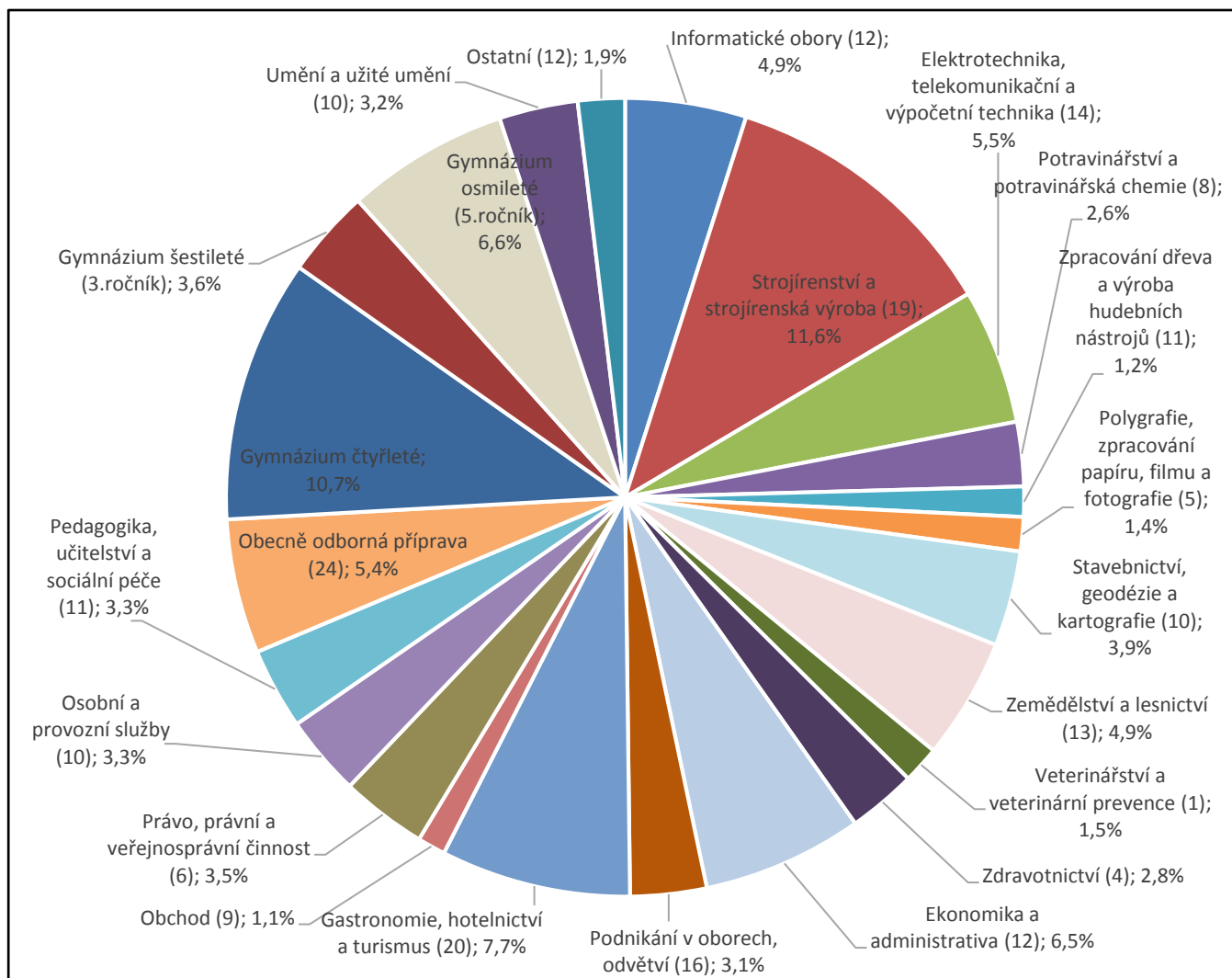
Zdroj: MŠMT

Z tabulky 24 porovnávající počty nově přijatých žáků ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- celkový počet nově přijatých žáků meziročně klesl,
- počet nově přijatých žáků do denní formy vzdělávání klesl o 208,
- počet nově přijatých žáků do ostatních forem vzdělávání se snížil o 116,
- oproti školnímu roku 2007/2008 (8899 nově přijatých) byl ve školním roce 2015/2016 úbytek nově přijatých žáků 29,4%.

Nově přijatými žáky do 1. ročníku středních škol jsou především absolventi devátých ročníků základních škol (4195) a žáci, kteří pokračují v plnění povinné školní docházky ve víceletých gymnáziích (560).

Graf 2: Rozdělení nově přijatých žáků do 1. ročníků středních škol v KHK podle skupiny oboru vzdělání ve školním roce 2015/2016 (denní forma vzdělávání)

Poznámka 1: údaje platné k 30. 9. 2015

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Skupiny oborů, které se na celku podílejí méně než 1 %, jsou zahrnuty ve skupině ostatní a celkem tvoří 1,9 % všech nově přijatých žáků

Poznámka 3: Do skupiny oborů Obecně odborná příprava patří lycea a praktické školy

První kolo přijímacího řízení pro školní roky 2014/2015 a 2015/2016 do oborů v denní formě vzdělávání

První kolo přijímacího řízení v souladu s platnými právními předpisy se pro obory vzdělání s talentovou zkouškou konalo v termínu od 2. do 15. ledna 2015 a pro ostatní obory vzdělání v termínu od 22. do 30. dubna 2015.

Tabulka 25: Souhrnné výsledky po 1. kole přijímacího řízení pro školní roky 2014/2015 a 2015/2016 do oborů středního vzdělání rozdělené podle kategorie dosaženého vzdělání ve středních školách v KHK bez ohledu na zřizovatele k 31. 5. a stav žáků v prvních ročnících k 30. 9. daného školního roku (denní forma vzdělávání)

Kategorie dosaženého vzdělání	Přijímací řízení pro školní rok 2014/2015				Přijímací řízení pro školní rok 2015/2016			
	Počet				Počet			
	přihlášky	přijetí	zápisové lístky	žáků v prvním ročníku	přihlášky	přijetí	zápisové lístky	žáků v prvním ročníku
Gymnázium 4leté (K)	1 316	785	637	661	1 254	610	617	626
Gymnázium víceleté (K)	1 251	621	577	589	1 326	649	597	607
Obory ukončené MZ (M, L/O)	4 832	3 706	2 608	2 931	4 881	3 858	2 574	2 862
Obory ukončené VL (E, H)	2 622	2 276	1 373	1 967	2 457	2 261	1 324	1 861
Praktická škola (C)	42	41	36	78	35	35	33	77
Celkem	10 063	7 429	5 231	6 226	9 953	7 613	5 145	6 033

Poznámka 1: údaje platné k 31. 5. 2015, popř. 31. 5. 2016 a k 30. 9. 2014, popř. 30. 9. 2015 Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: do údajů uvedených v tabulce nejsou zahrnuti žáci nástavbových oborů

Z tabulky 25 porovnávající údaje týkající se přijímacího řízení pro školní roky 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- téměř dvojnásobný počet přihlášek oproti počtu zápisových lístků je dán možností podat v prvním kole přijímacího řízení dvě přihlášky ke vzdělávání ve střední škole,
- počet přihlášek do prvního kola přijímacího řízení se snížil o 110,
- počet odevzdaných zápisových lístků po 1. kole přijímacího řízení se snížil o 86,
- nízký počet zápisových lístků odevzdaných do oborů vzdělání s výučním listem je dán velkým počtem nabízených míst v oborech vzdělání s maturitní zkouškou,
- počet odevzdaných zápisových lístků do gymnaziálních oborů se meziročně téměř nezměnil.

Finanční podpora žáků vybraných oborů poskytujících střední vzdělání s výučním listem

Rada Královéhradeckého kraje schválila dne 30. 1. 2008 (usnesení RK/3/95/2008) opatření na podporu středního vzdělávání poskytujících střední vzdělání s výučním listem v oborech strojírenských, elektrotechnických a stavebních. Od 1. 9. 2008 začala být vyplácena žákům vybraných oborů poskytujících střední vzdělání s výučním listem v průběhu jejich profesní přípravy finanční podpora z rozpočtu KHK. Mezi vybrané obory byly zařazeny obory strojírenské (zámečnický, strojírenská mechanika – stroje a zařízení, nástrojař, klempíř – strojírenská výroba, obráběč kovů, strojírenská mechanika), elektrotechnické (elektrikář, elektrikář – silnoproud) a stavební (instalatér, klempíř – stavební výroba, tesař, zedník). Tato finanční podpora byla v průběhu let rozšířena o další obory středního vzdělání s výučním listem (kategorie E a H) a to vždy počínaje následujícím 1. ročníkem.

Finanční podpora žákům je odstupňována: 1. ročník – 300 Kč/měsíc, 2. ročník - 400 Kč/měsíc, 3. ročník – 500 Kč/měsíc. Každá střední škola má vypracovanou směrnici pro vyplácení finanční podpory a v té jsou uvedeny podmínky, za jakých je finanční podpora vyplácena. Žákovi, který je klasifikován z odborného výcviku na konci školního roku známkou 1 či 2, přísluší ještě jednorázová odměna, která je také odstupňována podle známky a ročníku od 500 Kč do 3000 Kč.

Zavedením rámcových vzdělávacích programů (MŠMT je postupně vydávalo od roku 2007 do roku 2012) byly některé obory sloučeny do jednoho oboru.

K 1. 9. 2015 bylo do tohoto systému zařazeno celkem 22 oborů vzdělání, z toho 5 strojírenských (strojírenská mechanika, nástrojař, klempíř, obráběč kovů, strojírenská výroba), 3 elektrotechnické (elektrikář, elektrikář – silnoproud, elektromechanik pro zařízení a přístroje), 1 potravinářský (řezník - uzenář), 8 stavebních (instalatér, kominík, tesař, zedník, pokrývač, malířské a natěračské práce, tesařské práce, zednické práce), 1 interdisciplinární (malíř a lakýrník) a 4 zemědělské (zemědělec – farmář, zahradník, zemědělské práce, zahradnické práce).

1.5 Vyšší odborné vzdělávání

V KHK bylo ve školním roce 2015/2016 celkem 11 vyšších odborných škol (dále také jen „VOŠ“), z nichž 8 je zřizovaných KHK a 3 jinou právnickou nebo fyzickou osobou. U všech vyšších odborných škol v KHK je vždy součástí organizace také střední škola, na jejíž odborné vzdělávání vyšší odborné školy navazují. Vyšší odborná škola CZECH SALES ACADEMY - vyšší odborná škola a střední odborná škola s.r.o. je v insolvenčním řízení od 22. 12. 2014.

Celkový počet vyšších odborných škol v KHK bez ohledu na zřizovatele

Tabulka 26: Počty vyšších odborných škol v KHK ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016

Zřizovatel / okres	Školní rok 2014/2015	Školní rok 2015/2016
Zřizovatel: KHK	8	8
Hradec Králové	2	2
Jičín	2	2
Náchod	1	1
Rychnov nad Kněžnou	1	1
Trutnov	2	2
Zřizovatel: církev	0	0
	0	0
Zřizovatel: obec	0	0
	0	0
Zřizovatel: jiná právnická nebo fyzická osoba	3	3
Hradec Králové	2	2
Trutnov	1	1
Celkem	11	11

Poznámka: údaje platné k 1. 9. 2014 a k 1. 9. 2015

Zdroj: MŠMT

Počet VOŠ se od 1. 9. 2014 nezměnil.

Tabulka 27: Seznam vyšších odborných škol v KHK ve školním roce 2015/2016

Zřizovatel: KHK
Okres Hradec Králové
Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Hradec Králové, Komenského 234
Vyšší odborná škola a Střední odborná škola, Nový Bydžov, Jana Maláta 1869
Okres Jičín
Gymnázium, střední odborná škola, střední odborné učiliště a vyšší odborná škola, Hořice
Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Jičín, Pod Koželuhy 100
Okres Náchod
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931
Okres Rychnov nad Kněžnou
Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Rychnov nad Kněžnou, U Stadionu 1166
Okres Trutnov
Česká lesnická akademie Trutnov – střední škola a vyšší odborná škola
Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Trutnov, Procházkova 303
Zřizovatel: jiná fyzická nebo právnická osoba
Okres Hradec Králové
Střední škola a vyšší odborná škola aplikované kybernetiky s.r.o.
Obchodní akademie, Střední pedagogická škola, Vyšší odborná škola cestovního ruchu a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, s.r.o.
Okres Trutnov
CZECH SALES ACADEMY - vyšší odborná škola a střední odborná škola s.r.o.

Zdroj: MŠMT

Celkový počet studentů, počet studentů 1. ročníku a počet absolventů vyšších odborných škol v KHK

Tabulka 28: Přehled o celkovém počtu studentů, absolventů a studentů 1. ročníku VOŠ v KHK ve školním roce 2014/2015

Zřizovatel	Počet studijních skupin	Počet studentů ve školním roce 2014/2015		Počet studentů v 1. ročníku ve školním roce 2014/2015		Počet absolventů za školní rok 2014/2015	
		denní studium	dálkové studium	denní studium	dálkové studium	denní studium	dálkové studium
KHK							
Celkem	33	725	123	303	71	237	14
Jiná fyzická nebo právnická osoba							
Celkem	8	92	0	26	0	18	0
VOŠ celkem	41	817	123	329	71	255	14

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014 a k 30. 9. 2015

Zdroj: MŠMT

Tabulka 29: Přehled o celkovém počtu studentů, absolventů a studentů 1. ročníku VOŠ v KHK ve školním roce 2015/2016

Zřizovatel	Počet studijních skupin	Počet studentů ve školním roce 2015/2016		Počet studentů v 1. ročníku ve školním roce 2015/2016		Počet absolventů za školní rok 2015/2016	
		denní studium	dálkové a kombinované studium	denní studium	dálkové a kombinované studium	denní studium	dálkové a kombinované studium
KHK							
Celkem	32	652	103	246	20	191	12
Jiná fyzická nebo právnická osoba							
Celkem	6	70	0	21	0	20	0
VOŠ celkem	38	722	103	267	20	211	12

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2015 a k 31. 10. 2016

Zdroj: MŠMT

Z tabulek 28 a 29 porovnávajících počty studentů a absolventů VOŠ ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- stejně jako v minulém období se celkový počet studentů všech VOŠ bez ohledu na zřizovatele v denní formě vzdělávání snížil o 95 a v dálkové formě vzdělávání o 20,
- počet studentů 1. ročníků VOŠ bez ohledu na zřizovatele se dohromady v denní formě vzdělávání snížil o 62 a v dálkové formě vzdělávání o 51,
- celkový počet absolventů VOŠ se snížil o 44 (tj. o 17,3 %).

Změny v počtech studentů vyšších odborných škol po absolvování 1. ročníku

Tabulka 30: Procentní úbytek počtu studentů VOŠ po absolvování 1. ročníku studia, a to ve dvou následujících školních letech, 2014/2015 a 2015/2016, popř. 2015/2016 a 2016/2017 (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel	Počet studentů VOŠ (denní studium)					
	1. ročník ve šk. roce 2014/2015	2. ročník ve šk. roce 2015/2016	úbytek studentů ve 2. roč. (v %)	1. ročník ve šk. roce 2015/2016	2. ročník ve šk. roce 2016/2017	úbytek studentů ve 2. roč. (v %)
KHK						
Celkem	303	193	36,3 %	254	184	27,6 %
Jiná fyzická nebo právnická osoba						
Celkem	26	25	3,8 %	22	22	0 %
VOŠ celkem	329	218	33,7 %	276	206	25,4 %

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014 a k 30. 9. 2015 a k 31. 10. 2016

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 30 porovnávací změny v počtech studentů VOŠ po absolvování 1. ročníku studia (školní roky 2014/2015 a 2015/2016, popř. 2015/2016 a 2016/2017) vyplývá:

- snížil se procentní úbytek studentů všech VOŠ bez ohledu na zřizovatele po absolvování 1. ročníku (33,7 % → 25,4 %),

Na základě uvedených statistických údajů v kapitole 1.5 Vyšší odborné vzdělávání je možno konstatovat, že zájem o studium oborů na VOŠ ve školním roce 2014/2015 poklesl. Ve VOŠ zřizovaných KHK přetrvává trend odchodu značného procenta studentů z těchto oborů po absolvování 1. ročníku.

1.6 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných¹

Za děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami byli pokládáni podle školského zákona účinného ve školním roce 2015/2016 děti, žáky a studenty se zdravotním postižením, se zdravotním znevýhodněním a se sociálním znevýhodněním.

Osoby se zdravotním znevýhodněním byli děti, žáci a studenti se zdravotními diagnózami, které nepatřily mezi zdravotní postižení. Byli vzděláváni v běžných i speciálních školách a jejich počty byly vykazovány pouze ve školách při zdravotnických zařízeních.

Tabulka 31: Průměrný počet dětí a žáků za školní roky 2014/2015 a 2015/2016 ve školách při zdravotnických zařízeních zřizovaných KHK

Průměrný počet dětí/žáků za školní rok	2014/2015	2015/2016
Mateřská škola	102	101
1. stupeň základní školy	146	144
2. stupeň základní školy	98	94
Celkem	346	339

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2015, popř. k 30. 9. 2016

Zdroj: MŠMT

Jedinci se sociálním znevýhodněním byly všechny děti v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, sociální znevýhodnění však školy ve výkonových výkazech nevykazovaly.

¹ Při tvorbě této kapitoly bylo vycházeno z znění právních předpisů účinných do 31. 8. 2016

Jedinci se zdravotním postižením byli děti, žáci a studenti, kterým zdravotní postižení diagnostikovalo školské poradenské zařízení. Jejich vzdělávání probíhalo:

- ve třídách běžných škol formou individuální integrace,
- ve speciálních třídách běžných škol formou skupinové integrace,
- ve školách samostatně zřízených pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením.

1.6.1 Individuálně integrované děti a žáci se zdravotním postižením

Děti se zdravotním postižením navštěvují v první řadě mateřské a základní školy, kde jsou integrovány do tříd spolu s dětmi a žáky bez zdravotního postižení. V mateřských školách se nejčastěji vykazují žáci s vadami řeči, kteří tvoří každoročně téměř polovinu všech dětí se zdravotním postižením. V meziročním srovnání s rokem 2014/2015 došlo k největšímu nárůstu procentního podílu dětí se zrakovým postižením z 6,9 % na 11,5 %.

Tabulka 32: Struktura podle zdravotního postižení - individuálně integrované děti v mateřských školách všech zřizovatelů (kromě KHK)

		2014/2015	2015/2016
Mentální postižení		12	11
z toho	středně těžké	4	4
	těžké	0	1
Sluchové postižení		5	3
Zrakové postižení		9	22
Vady řeči		61	88
Tělesné postižení		6	10
Souběžné postižení více vadami		11	11
Vývojové poruchy		9	14
Autismus		18	28
Celkem		131	192

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014, popř. k 30. 9. 2015

Zdroj: MŠMT

Mezi žáky se zdravotním postižením integrovanými v třídách běžných základních škol tvoří téměř 80% žáci s vývojovými poruchami učení. V soukromých a církevních základních školách tvoří žáci s vývojovými poruchami učení necelých 60 % všech žáků s postižením, je zde však výrazně vyšší podíl žáků s mentálním postižením a autistů.

Tabulka 33: Struktura podle zdravotního postižení - individuálně integrovaní žáci v základních školách zřizovaných obcemi

		2014/2015	2015/2016
Mentální postižení		68	70
z toho	středně těžké	8	4
	těžké	0	0
Sluchové postižení		21	30
Zrakové postižení		50	60
Vady řeči		92	135
Tělesné postižení		45	42
Souběžné postižení více vadami		16	18
Vývojové poruchy učení		3301	3061
Vývojové poruchy chování		251	279
Autismus		108	123
Celkem		3 952	3 818

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014, popř. k 30. 9. 2015

Zdroj: MŠMT

Tabulka 34: Struktura podle zdravotního postižení - individuálně integrovaní žáci v základních školách zřizovaných soukromými osobami a církvemi

		2014/2015	2015/2016
Mentální postižení		18	14
z toho	středně těžké	2	1
	těžké	0	0
Sluchové postižení		1	1
Zrakové postižení		0	0
Vady řeči		5	15
Tělesné postižení		5	2
Souběžné postižení více vadami		1	2
Vývojové poruchy učení		110	122
Vývojové poruchy chování		21	32
Autismus		11	16
Celkem		172	204

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014, popř. k 30. 9. 2015

Zdroj: MŠMT

Individuálně integrovaní žáci se zdravotním postižením jsou pravidelně vykazováni i ve středních školách. Podobně jako v obecních základních školách jsou to téměř z 86 % žáci s vývojovými poruchami učení.

Tabulka 35: Struktura podle zdravotního postižení - individuálně integrovaní žáci v běžných třídách středních škol všech zřizovatelů

		2014/2015	2015/2016
Mentální postižení		3	4
z toho	středně těžké	0	1
	těžké	0	0
Sluchové postižení		8	12
Zrakové postižení		5	5
Vady řeči		2	2
Tělesné postižení		16	14
Souběžné postižení více vadami		4	4
Vývojové poruchy učení – nižší st. gymnázia		27	21
Vývojové poruchy učení – ostatní SŠ		526	560
Vývojové poruchy chování – nižší st. gymnázia		0	0
Vývojové poruchy chování – ostatní SŠ		11	18
Autismus		4	12
Celkem		606	652

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014, popř. k 30. 9. 2015

Zdroj: MŠMT

I při poklesu celkového počtu žáků středních škol se meziročně počet individuálně integrovaných opět zvýšil a ve školním roce 2015/2016 tvořil 2,7 % všech žáků středních škol vzdělávajících se v denní formě.

1.6.2 Skupinově integrované děti a žáci se zdravotním postižením

V mateřských školách se podle potřeby zřizují speciální třídy, ve kterých jsou vzdělávány děti se zdravotním postižením. V předškolním věku je takto vzděláváno nejvíce dětí s vadami řeči a s postižením více vadami. Zahrnujeme sem i třídy speciálních mateřských škol.

Speciální třídy při základních školách jsou nejčastěji zřizovány pro žáky s vývojovými poruchami učení a pro žáky s mentálním postižením, nezanedbatelný je i počet žáků se souběžným postižením více vadami.

Tabulka 36: Struktura podle zdravotního postižení - děti ve speciálních třídách mateřských škol všech zřizovatelů

		2014/2015	2015/2016
Mentální postižení		28	21
z toho	středně těžké	9	3
	těžké	0	1
Sluchové postižení		12	10
Zrakové postižení		58	53
Vady řeči		433	410
Tělesné postižení		5	4
Souběžné postižení více vadami		70	76
Vývojové poruchy		21	20
Autismus		54	61
Celkem		681	655

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014, popř. k 30. 9. 2015

Zdroj: MŠMT

Tabulka 37: Struktura podle zdravotního postižení - žáci ve speciálních třídách základních škol všech zřizovatelů (kromě KHK)

		2014/2015	2015/2016
Mentální postižení		128	108
z toho	středně těžké	21	22
	těžké	5	6
Sluchové postižení		0	1
Zrakové postižení		15	15
Vady řeči		16	14
Tělesné postižení		6	7
Souběžné postižení více vadami		84	88
Vývojové poruchy učení		164	130
Vývojové poruchy chování		20	11
Autismus		50	60
Celkem		483	434

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014, popř. k 30. 9. 2015

Zdroj: MŠMT

1.6.3 Školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Kraj měl podle školského zákona platného ve školním roce 2015/2016 povinnost zajistit vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním. KHK byl ve školním roce 2015/2016 zřizovatelem 23 základních škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, z nichž dvě jsou samostatnými školami při zdravotnických zařízeních. V sedmi školách byli vzděláváni i žáci v oborech středního vzdělání. Pro žáky se zdravotním postižením dále KHK zřizoval dvě samostatné střední školy a jednu speciální mateřskou školu.

Dvě základní a jedna mateřská škola jsou součástí organizací, které mají i školské zařízení pro výkon ústavní výchovy.

Při kraje zřizovaných organizacích bylo aktivních 6 mateřských škol, které jsou součástí speciálních základních škol, 2 mateřské školy při zdravotnických zařízeních a 1 mateřská škola při dětském domově. Kraj zřizuje i jednu samostatnou speciální mateřskou školu v Trutnově. Nejvíce postižení se vyskytovalo v oblasti vad řeči a kombinovaných vad. Významné postavení zaujímaly speciální mateřské školy pro děti se zrakovým a sluchovým postižením v Hradci Králové.

KHK není jediným, kdo v kraji zřizuje školy určené výhradně pro žáky se SpVP. Další speciální školy v KHK jsou soukromé, církevní i obecní. Jejich přehled je v následující tabulce:

Tabulka 38: Školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ostatních zřizovatelů

Zřizovatel	Název organizace
privátní sektor	Mateřská škola, základní škola a střední škola Daneta, s.r.o.
	PROINTEPO - Střední škola, Základní škola a Mateřská škola s.r.o.
	Mateřská škola a Základní škola speciální NONA, o.p.s.
	Základní škola speciální Neratov
obec	Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Trutnov 3, Voletiny 1
církev	Základní škola speciální a praktická škola Diakonie ČCE Vrchlabí

Zdroj: Výkazy MŠMT a Rejstřík škol a školských zařízení

Tabulka 39: Struktura žáků speciálních mateřských škol zřizovaných KHK podle zdravotního postižení

		2014/2015	2015/2016
Mentální postižení		15	12
z toho	středně těžké	3	1
	těžké	0	0
	hluboké	0	0
Sluchové postižení		8	8
Zrakové postižení		42	35
Vady řeči		182	156
Tělesné postižení		1	1
Souběžné postižení více vadami		19	32
Vývojové poruchy		8	12
Autismus		36	32
Celkem		311	288

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014, popř. k 30. 9. 2015

Zdroj: MŠMT

Do předškolního vzdělávání řadíme i přípravný stupeň základní školy speciální. V těchto třídách jsou připravovány děti se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami nebo s autismem na vzdělávání v základní škole

speciální. O zařazení dítěte do této třídy rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení. Vzdělávání v přípravném stupni může trvat nejvýše 3 školní roky.

Tabulka 40: Počty tříd a dětí přípravného stupně základní školy speciální

	2014/2015	2015/2016
Počet tříd	2	2
Počet dětí	19	16
z toho nově zařazených	15	3

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014, popř. k 30. 9. 2015

Zdroj: MŠMT

Vykázaný nízký počet tříd přípravného stupně je z důvodu zařazení těchto dětí do jedné třídy s žáky prvního ročníku základní školy speciální.

KHK zřizuje speciální základní školy buď jako samostatné příspěvkové organizace, nebo jako součást organizací, které vykonávají ještě činnost střední školy. Vlivem zpřísnění diagnostiky a demografického vývoje nadále dochází k úbytku žáků s lehkým mentálním postižením, čímž klesá i celkový počet žáků ve školách pro žáky se SpVP.

Tyto školy se nejvíce zaměřují na vzdělávání žáků s mentálním postižením. V Hradci Králové má dále kraj školu pro žáky se sluchovým postižením a pro žáky s vadami řeči, která přijímá žáky z celé republiky. Dosah za hranice kraje má i základní škola logopedická v Choustníkově Hradišti.

Tabulka 41: Struktura žáků speciálních základních škol zřizovaných KHK podle zdravotního postižení

		2014/2015	2015/2016
Mentální postižení		797	785
z toho	středně těžké	135	143
	těžké	24	18
	hluboké	1	0
Sluchové postižení		31	28
Zrakové postižení		2	4
Vady řeči		116	131
Tělesné postižení		1	1
Souběžné postižení více vadami		120	105
Vývojové poruchy učení		59	62
Vývojové poruchy chování		48	37
Autismus		120	135
Celkem		1 294	1 288

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014, popř. k 30. 9. 2015

Zdroj: MŠMT

Tabulka 42: Struktura žáků speciálních základních škol zřizovaných ostatními zřizovateli podle zdravotního postižení

		2014/2015	2015/2016
Mentální postižení		32	37
z toho	středně těžké	14	17
	těžké	5	6
	hluboké	0	0
Sluchové postižení		0	0
Zrakové postižení		0	0
Vady řeči		6	9
Tělesné postižení		4	6
Souběžné postižení více vadami		68	70
Vývojové poruchy učení		94	88
Vývojové poruchy chování		0	2
Autismus		34	40
Celkem		238	252

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014, popř. k 30. 9. 2015

Zdroj: MŠMT

Z tabulek vyplývá, že celkový počet žáků v základních školách pro žáky se SpVP se meziročně téměř nezměnil. Měnila se pouze četnost zastoupení jednotlivých druhů postižení. Nejvíce se snížil počet žáků se souběžným postižením více vadami a s lehkým mentálním postižením a to především v krajských školách. Zvýšil se počet žáků s autismem a s vadami řeči.

KHK zřizuje i střední školy pro žáky se zdravotním postižením. V každém okrese je zajištěno pokračování vzdělávání žáků ze speciálních základních škol v dvouletých a tříletých učebních oborech typu „E“. Kraj dále zřizuje střední školu pro žáky s vadami sluchu v Hradci Králové a disponuje také solidní sítí praktických škol, tedy škol pro absolventy základních škol praktických a základních škol speciálních se středně těžkým a těžkým mentálním postižením.

Tabulka 43: Struktura žáků speciálních středních škol podle zdravotního postižení

		2014/2015	2015/2016
Mentální postižení		590	511
z toho	středně těžké	78	70
	těžké	2	7
Sluchové postižení		65	70
Zrakové postižení		6	8
Vady řeči		4	6
Tělesné postižení		4	2
Souběžné postižení více vadami		39	45
Vývojové poruchy učení		180	145
Vývojové poruchy chování		16	20
Autismus		25	28
Celkem		929	835
z celku v soukromých školách		18	18
z celku v církevních školách		5	5

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014, popř. k 30. 9. 2015

Zdroj: MŠMT

Ve středních školách samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením se začal projevovat trend snižování počtu žáků s lehkým mentálním postižením, jichž meziročně ubylo 15 %. Počet žáků středních škol s vývojovými poruchami učení opět meziročně klesl o 3,8 %.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhalo v souladu s vyhláškou č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů, a zejména v souladu se vzdělávacími potřebami žáků.

1.6.4 **Vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných**

Podpora talentů KHK v oblasti vzdělávání a volnočasových aktivit

Systematický přísun finančních prostředků pro práci s nadanými žáky je jednou z priorit Královéhradeckého kraje a vychází i z dlouhodobé koncepce MŠMT. Hlavním cílem je podpora maximálního rozvoje a plného využití potenciálu všech dětí, žáků a studentů. Podpora zahrnuje organizování okresních a krajských kol předmětových, uměleckých, sportovních soutěží a přehlídek, které jsou považovány za hlavní nástroje ve vzdělávacím systému a podle kterých je možné identifikovat nadané dítě – v různých oborech a věkových skupinách. Mezi další formu podpory talentovaných dětí a mládeže patří i podpora Regionálních soutěží KHK.

Podpora všech těchto aktivit v rámci formálního, zájmového a neformálního vzdělávání má především pomoci žákům a studentům ke smysluplnému využívání volného času, aktivnímu zapojení do společnosti, naplnění jejich ambicí při výběru budoucí profesní dráhy.

V roce 2016 na základě rozhodnutí MŠMT byla Středisku volného času Děčko Náchod (dále jen Děčko) poskytnuta finanční částka 100 000,- Kč v dotačním programu Podpora nadaných žáků základních a středních škol v roce 2016. Při Děčku vzniklo Centrum podpory talentů Náchod (dále jen CPTN), jehož hlavním cílem je soustředit talentované děti a mládež, umožnit jim setkání s ostatními talentovanými. CPTN je vytvořeno jako inovativní projekt, který cílí na rozvoj nadaných žáků a studentů, především v přírodovědných a technických oborech. Je to soubor vzájemně propojených aktivit, které umožňují rozvíjet talent a prohlubovat znalosti získané ve formální výuce. Zásadním krokem je také propojení talentovaných žáků a studentů s odborníky, se kterými budou moci žáci a studenti v budoucnu spolupracovat a rozvíjet tak svůj talent. V rámci projektu bylo v roce 2016 uspořádáno 8 společných akcí pro nadané a talentované děti, mládež a jejich rodiče, po celý rok probíhaly individuální konzultace s odborníky různých oborů. V rámci CPTN byl také v Děčku zřízen zájmový útvar Klub nadaných dětí, podporovaný Městem ČR, a kroužek Pokustóni, vytváří se metodika „Síťování škol, firem a institucí s cílem podporovat nadané žáky a studenty v jejich odborné činnosti“, jejímž záměrem je vytvoření databáze organizací, odborníků a žáků – zájemců o konzultace, dále možnosti propojení vložených informací, vyhledávání optimálních konzultantů.

Krajské síť podpory nadání

Zavádění Krajských sítí podpory nadání (KSPN) vychází z Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období let 2014–2020 schválené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Cílem Systému podpory nadání je maximální rozvoj a plné využití potenciálu všech dětí, žáků a studentů včetně rozvoje jejich tvořivosti, a to již od předškolního věku. Tato podpora je dlouhodobá a systematická. Zahrnuje oblasti formálního, zájmového i neformálního vzdělávání.

V Královéhradeckém kraji vznikla při Národním institutu pro další vzdělávání Krajská síť podpory nadání a jejím cílem je na krajské úrovni propojit ty, kteří o talenty pečují, a ty, kteří rozhodují o politikách a strategiích. Krajská síť podpory nadání se skládá z pracovišť – typicky škol každého typu (MŠ, ZŠ I, ZŠ II, SŠ, VŠ), školských zařízení (především SVČ), nevládních a neziskových organizací (NNO), které se věnují nebo hodlají systematicky věnovat práci s nadanými. V síti jsou zapojena odborná pracoviště, která nabízejí kapacity, zdroje a oborové experty pro práci s nadanými dětmi, žáky a studenty. Krajská síť podpory nadání je též zastoupena pracovníkem odboru školství KÚ a ČŠI.

Setkání U kulatého stolu k podpoře nadání, která se konají za přítomnosti odborníků a zkušených pedagogů z praxe, přinášejí další nápady a možnosti postupného rozvíjení KSPN pro nadané děti, žáky a studenty.

1.7 Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání

1.7.1 Základní umělecké vzdělávání

V základních uměleckých školách (dále ZUŠ) jsou poskytovány základy vzdělání v oboru hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém. ZUŠ umožňují vzdělávat mimořádně nadané jedince a odborně je připravují na neprofesionální uměleckou činnost, případně na studium na středních a vysokých školách uměleckého a pedagogického zaměření a na studium na konzervatořích.

Tabulka 44: Počty žáků ZUŠ dle oborů

	Okres	Školní rok 2014/2015						Školní rok 2015/2016					
		Počet žáků	V oboru				Počet žáků	V oboru					
			tanečním	výtvarném	literárně dram.	hudebním s výukou		tanečním	výtvarném	literárně dram.	hudebním s výukou		
					indiv.	kolekt.					indiv.	kololekt.	
Obec	HK	4 199	670	959	359	2 142	69	4 343	646	990	385	2 268	54
	JC	1 520	182	307	72	932	27	1 558	202	302	73	957	24
	NA	3 608	526	662	112	2 200	108	3 595	490	653	114	2 228	110
	RK	2 429	424	417	139	1 221	228	2 486	425	436	157	1 242	226
	TU	2 664	459	659	66	1 430	50	2 697	459	677	79	1 444	38
	Celkem	14 420	2 261	3 004	748	7 925	482	14 679	2 222	3 058	808	8 139	452
Jiná právnická/fyzická osoba	937	169	56	0	681	31	942	159	46	0	709	28	
Celkem	15 357	2 430	3 060	748	8 606	513	15 621	2 381	3 104	808	8 848	480	

Poznámka: údaje k 30. 9. 2014 a 30. 9. 2015

Zdroj: MŠMT

Tabulka 45: Počet ZUŠ ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016

	Okres	Školní rok 2014/2015			Školní rok 2015/2016		
		Počet škol	v tom		Počet škol	v tom	
			samostatné	součástí právního subjektu spolu se ZŠ		samostatné	součástí právního subjektu spolu se ZŠ
Obec	HK	6	6	0	6	6	0
	JC	3	3	0	3	3	0
	NA	7	7	0	7	7	0
	RK	5	5	0	5	5	0
	TU	7	6	1	7	6	1
	Celkem	28	27	1	28	27	1
Jiná právnická/fyzická osoba		3	3	0	3	3	0
Celkem		31	30	1	31	30	1

Poznámka: údaje k 31. 8. 2014 a 31. 8. 2015

Zdroj: MŠMT

Z tabulek 44 a 45, které shrnují údaje o počtu žáků ZUŠ dle oborů a počtu ZUŠ v KHK ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016, vyplývá:

- z celkového počtu 31 ZUŠ je 28 škol zřizovaných obcemi a 3 školy jsou soukromé,
- počet všech žáků ZUŠ bez ohledu na zřizovatele vzrostl meziročně o 264,
- nejnavštěvovanějším oborem ZUŠ bez ohledu na zřizovatele byl ve sledovaném školním roce obor hudební s výukou individuální.

1.7.2 Jazykové vzdělávání

Jazykové vzdělávání probíhalo v KHK ve školním roce 2015/2016 kromě výuky v ZŠ, SŠ a v některých MŠ (nepovinně) i v dalších 4 zařízeních. Dvě jazykové školy jsou součástí právnických osob vykonávajících činnost střední školy, popř. vyšší odborné školy. V Obchodní akademii, Střední odborné škole a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky, Hradec Králové (zřizovatel KHK) probíhalo vzdělávání anglického jazyka v jednom základním a v šesti středních kurzech. Jednoletý pomaturitní kurz nebyl otevřen. V Obchodní akademii, Střední pedagogické škole, Vyšší odborné škole cestovního ruchu a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky, s. r. o. (zřizovatel fyzická osoba) probíhal jeden přípravný jazykový kurz ke státní jazykové zkoušce z anglického jazyka.

Jednoleté pomaturitní kurzy probíhaly ve dvou soukromých zařízeních v KHK, v obou těchto zařízeních probíhaly pomaturitní kurzy anglického jazyka. V jednom z nich probíhal kurz střední a ve druhém základní a střední.

Jazykové vzdělávání probíhalo v rámci vzdělávání dospělých i v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Jazykové vzdělávání pro pedagogické pracovníky je zaměřeno nejen na samotné získávání jazykových kompetencí, ale i na osvojení nových metod práce a seznamování s netradičními didaktickými pomůckami.

1.7.3 Zájmové vzdělávání

Soutěže a přehlídky vyhlášené MŠMT a spoluorganizované Královéhradeckým krajem

MŠMT vyhlásilo rozvojový program Podpora soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání pro školní rok 2015/2016 a každoročně zveřejňuje ve Věstníku MŠMT seznam cca 150 celostátních soutěží rozdělených do pěti oblastí:

1. Předmětové soutěže - přírodovědné, technické, jazykové apod.
2. Umělecké soutěže - soutěže ZUŠ, konzervatoří, výtvarné soutěže apod.
3. Sportovní soutěže - soutěže publikované ve Věstníku a organizované AŠSK
4. Soutěže pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
5. Ostatní soutěže

Krajský úřad Královéhradeckého kraje byl příjemce dotace z tohoto programu. Na zajištění okresních a krajských kol soutěží a přehlídek bylo KÚ KHK přiděleno z MŠMT celkem 1 373 000,-Kč.

Tabulka 46: Přehled financování soutěží vyhlášených MŠMT z této dotace na okresní a krajská kola soutěží

Soutěže	Celkem Kč	OON	ONIV	Podíl v %
Předmětové	918 436,-	457 200,-	461 236,-	66,89
Sportovní	249 795,-	124 800,-	124 995,-	18,19
Umělecké	204 769,-	104 000,-	100 769,-	14,91
Celkem	1 373 000,-	686 000,-	687 000,-	100,00

Zdroj: OŠ KÚ

Organizováním okresních a krajských kol soutěží a přehlídek v KHK je od 1. 1. 2012 pověřeno Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje. Organizačně zajišťuje jednotlivé aktivity prostřednictvím pěti pracovišť, která se nacházejí v jednotlivých okresních městech Královéhradeckého kraje, Hradci Králové, Jičíně, Náchodě, Rychnově nad Kněžnou a Trutnově.

Předmětové soutěže

OKRESNÍ KOLA	KRAJSKÁ KOLA
245 okresních kol	17 krajských kol
16 předmětových soutěží	17 předmětových soutěží
45 kategorií	54 kategorií
372 odborných porotců	193 odborných porotců

Korespondenční soutěže „Matematický klokan“ se zúčastnilo ve všech okresech 15 701 soutěžících v 6 kategoriích.

Celkem se předmětových soutěží zúčastnilo 18 728 soutěžících.

Středoškolská odborná činnost je dobrovolná činnost žáků všech typů středních škol, kterou uskutečňují ve svých školách, mimoškolních zařízeních, klubech nebo individuálně. Výsledkem SOČ je samostatně vypracovaná práce nebo učební pomůcka, která je předkládána k odbornému posouzení a následně je obhajována před odbornou porotou. V KHK proběhla ve čtyřech okresech v různém počtu oborů, krajské kolo SOČ proběhlo v 17 oborech.

V červnu 2016 se v našem kraji uskutečnila Celostátní přehlídka Středoškolské odborné činnosti. Pořádáním této akce byla pověřena SPŠ, SOŠ a SOU, Hradec Králové, Hradební. Celková výše příspěvku z rozpočtu kraje v roce 2016 na pořádání této mimořádné akce činila 1 200 000,- Kč.

Do ústředních kol postoupilo 64 účastníků předmětových soutěží a 17 účastníků soutěže SOČ – z toho 4 žáci se stali vítězi ústředních kol. Na světovém klání 27. ročníku Mezinárodní biologické olympiády ve vietnamské Hanoji se žák Biskupského gymnázia Bohuslava Balbína v Hradci Králové umístil ve stříbrném pásmu.

Sportovní soutěže

OKRESNÍ KOLA	KRAJSKÁ KOLA
40 okresních kol	8 krajských kol
16 kategorií	16 kategorií

Celkem se sportovních soutěží zúčastnilo 3 898 soutěžících a 330 rozhodčích. Sportovní soutěže zajišťovali vedle Školského zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje také pověřeni organizátoři v jednotlivých okresech s okresními radami a krajskou radou Asociace školních sportovních klubů.

Umělecké soutěže

POUZE KRAJSKÁ KOLA
8 krajských kol
8 kategorií
991 žáků
48 odborných porotců

Na organizačním zajištění těchto soutěží se podíleli především pedagogové základních uměleckých škol a odborníci z příslušných oborů.

Shrnutí soutěží vyhlašovaných MŠMT

Celkově se ve všech soutěžích vyhlašovaných MŠMT v Královéhradeckém kraji účastnilo 23 617 žáků. Stejně jako v uplynulých letech byly odbornými guaranty jednotlivých soutěží zkušení pedagogové základních, středních a vysokých škol a odborníci z praxe. V odborných porotách zasedlo v roce 2016 celkem 943 porotců a rozhodčích.

Finanční částka přidělená v rámci dotačního programu MŠMT byla vyčerpána v plné výši a přispěla tak k naplnění záměru dotačního programu zapojit do soutěží a přehlídek co nejvíce dětí, žáků a studentů, motivovat je k co nejlepším výkonům a podpořit tolik potřebné aktivity pedagogických pracovníků při realizaci soutěží.

Každoročním vyvrcholením soutěží vyhlašovaných MŠMT je setkání vítězů krajských kol soutěží a jejich organizátorů s představiteli Královéhradeckého kraje. Toto setkání proběhlo ve středu 14. 9. 2016 v zasedacím sále Zastupitelstva Královéhradeckého kraje. Představitelé KHK v tomto roce ocenili vítěze krajských kol předmětových soutěží. 78 oceněných žáků obdrželo dárkové poukazy v hodnotě 2 000,- Kč firmy Decathlon na výběr zboží. Věcný dar jako poděkování za práci dostalo i 27 organizátorů soutěží.

KHK se také v této oblasti finančně podílí na přípravných seminářích k Matematické olympiádě, na soutěžích Přírodovědný klokan, Kopidlenský kvítek, Karlovarský skřivánek. Finanční prostředky jsou též použity na přepravu výtvarných prací.

Na zabezpečení organizace výše zmíněných soutěží Královéhradecký kraj v roce 2016 vynaložil částku 2 150 000,- Kč.

Rozhodnutím č. 513316 podpořilo MŠMT částkou 216 000,- Kč Celostátní sportovní hry sluchově postižené mládeže, které pořádala Vyšší odborná škola, Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefánikova 549. Soutěž proběhla v Hradci Králové ve dnech 11. – 13. 5. 2016, zúčastnilo se 57 chlapců a 52 dívek ze 7 škol České republiky. Soutěžilo se v běhu, ve vrhu koulí, v hodů oštěpem, ve skoku dalekém a vysokém a v běhu štafet. Další dny proběhl turnaj ve stolním tenise, volejbale a v malé kopané. Jednotlivci a kolektivy na prvních třech místech byli odměněni medailemi, diplomy a věcnými cenami.

Přidělená částka 216 000,- Kč byla vyčerpána v plné výši, Královéhradecký kraj přispěl částkou 10 000,- Kč.

Podpora Regionálních soutěží

V roce 2016 Královéhradecký kraj vyhlásil regionální soutěže, které mají v kraji dlouholetou tradici. Částkou 366 168,- Kč se přispělo na 38 soutěží. Jedná se o soutěže sportovní, umělecké, předmětové i dovednostní, které volně navazují na soutěže vyhlašované MŠMT. Patří mezi ně např. Mladý zdravotník, Poznávání přírodnin, Psaní na klávesnici, Literární cena Antonína Lauterbacha, z oblasti sportu Přespolní běh, Hradecká smeč, Florbal, Malá kopaná, Lehkoatletické závody, Orientační běh, Silniční cyklistika, umělecké soutěže např. Novopacký slavíček, Praskačský zpěváček, výtvarná přehlídka Školka plná dětí a další.

1.7.4 Tělovýchova a sport

V roce 2016 byla hlavní pozornost odboru školství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje v oblasti sporu a tělovýchovy věnována několika stěžejním aktivitám, které vycházely zejména z úkolů stanovených Záměrem rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v Královéhradeckém kraji (dále jen Záměr rozvoje sportu a VČA), který byl schválen Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje 4. 11. 2013. KHK připravil výpravy kraje na Olympiády dětí a mládeže (dále jen ODM), spolupracoval s krajskými sportovními svazy a Všesportovním kolegiem Královéhradeckého kraje i sportovními kluby a tělovýchovnými jednotami. Činnost Všesportovního kolegia KHK a jednotlivých krajských sportovních asociací byla finančně podpořena z rozpočtu kraje prostřednictvím neprogramových – individuálních dotací částkou 830 000,- Kč. Z rozpočtu kraje byla také podpořena anketa Nejúspěšnější sportovec Královéhradeckého kraje. V dubnu se uskutečnilo slavnostní setkání představitelů Královéhradeckého kraje s reprezentanty, trenéry a zástupci krajských sportovních svazů k „Hrám VII. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky 2016“. Ve spolupráci s odborem regionálního rozvoje, grantů a dotací proběhlo hodnocení 511 projektů předložených v rámci dotačních programů kraje vyhlášených na rok 2016. V první polovině roku byla realizována podpora významných tradičních sportovních akcí probíhajících na území Královéhradeckého kraje s trvalou záštitou rady kraje. Na základě návrhu krajských sportovních svazů a doporučení Výboru pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity Zastupitelstva Královéhradeckého kraje (dále jen Výbor STV) byl okruh těchto významných tradičních sportovních akcí rozšířen v roce 2016 o 2 nové akce: Šediváčkův long a Velkou cenu města Trutnova v plavání, které byly svým významem a parametry srovnatelné s již zařazenými akcemi. V průběhu roku byla realizována finanční podpora 36 významným projektům a subjektům z oblasti sportu a VČA v celkové výši 2 355 000,- Kč (např. podpora pořádání Světového poháru v Para-Ski 2016, Mezinárodního mistrovství České republiky v alpských disciplínách 2016, 24. ročníku Trutnovského triatlonu a dalších projektů). KHK také

spolupracoval s Českým olympijským výborem na podpoře sportovních klubů pracujících s dětmi a mládeží z finančních prostředků získaných od loterijních společností.

Olympiády dětí a mládeže České republiky

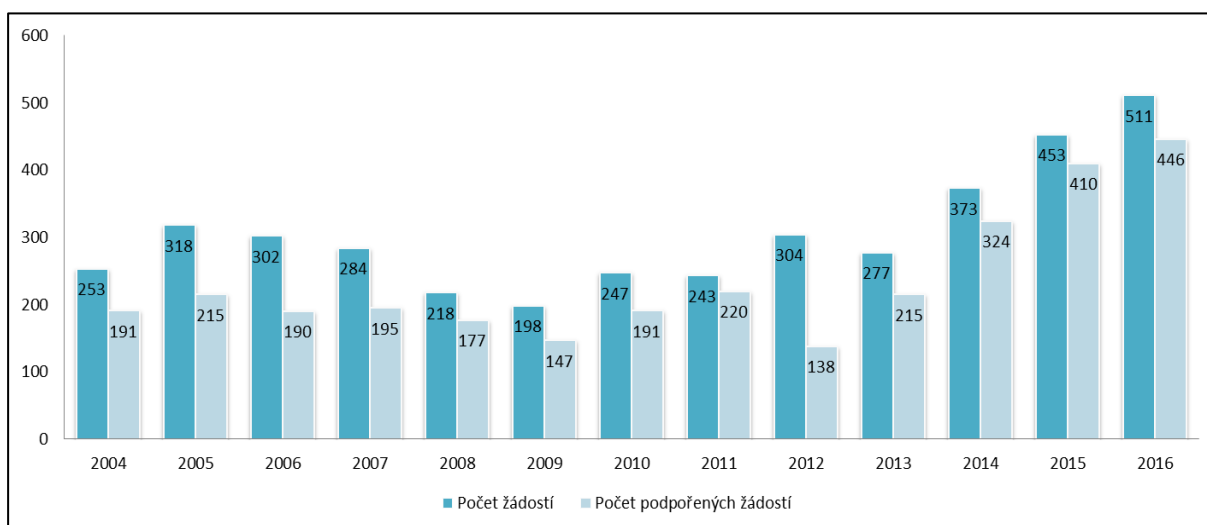
V lednu 2016 vyvrcholila příprava krajské výpravy na Hry VII. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky 2016. KHK zajistil ubytování a stravování členů krajské výpravy, společné reprezentační oblečení a vybavení, dopravu a dresy. VII. ročník zimní ODM se uskutečnil v Ústeckém kraji od 17. do 22. 1. 2016. Výpravu Královéhradeckého kraje na této významné celorepublikové akci reprezentovala 94 členná výprava – 75 nejlepších mladých sportovců, 16 trenérů a 2 vedoucí výpravy. Náš kraj obsadil všech 10 zařazených sportů ve většině kategorií. Výprava Královéhradeckého kraje odjela z Ústeckého kraje celkem s 6 zlatými, 4 stříbrnými a 5 bronzovými medailemi. V celkovém bodování krajů získala naše reprezentace 168 bodů a stala se třetí nejúspěšnější krajskou výpravou. KHK podpořil krajskou výpravu částkou 990 000,- Kč.

Dotace KHK v oblasti tělovýchovy a sportu

V roce 2016 Královéhradecký kraj vyčlenil na podporu veřejně prospěšných projektů v oblasti tělovýchovy a sportu prostřednictvím programových dotací ze svého rozpočtu částku 9 121 131,- Kč. Podpora těchto programů byla v roce 2016 proti roku 2015 snížena o 2 723 869,- Kč. Toto snížení bylo způsobeno zejména snížením částky na program č. 16SPT08 – Podpora vrcholového a výkonnostního sportu a změnou formy podpory části organizací vrcholového sportu formou individuálních dotací (z kap. 48). Kromě těchto finančních prostředků z rozpočtu kraje byla sportovním klubům poskytnuta dotace ve výši 3 318 869,- Kč z finančních prostředků získaných od loterijních společností obdržených od Českého olympijského výboru. I v roce 2016 byl vyhlášen dotační program na podporu pohybové gramotnosti (program byl poprvé vyhlášen na rok 2014) a setkal se s velkým zájmem žadatelů i s pozitivním ohlasem u občanů kraje. V programu na podporu pohybové gramotnosti bylo podáno a podpořeno 64 projektů. Celkově bylo v oblasti tělovýchovy a sportu v roce 2016 vyhodnoceno 511 předložených žádostí. Orgány Královéhradeckého kraje schválily podpoření 446 projektů v 8 vyhlášených programech:

1. Pohybová gramotnost.
2. Pořádání významných sportovních akcí mládeže.
3. Pořádání masových tělovýchovných a sportovních akcí typu "sport pro všechny".
4. Činnost sportovních středisek, sportovních center mládeže a středních škol s rozšířenou sportovní činností.
5. Podpora krajských reprezentačních výběrů mládeže a reprezentace na republikových, evropských a celosvětových soutěžích.
6. Celoroční pravidelná sportovní činnost mládeže a osob se zdravotním postižením.
7. Vzdělávání trenérů a rozhodčích.
8. Podpora vrcholového a výkonnostního sportu.

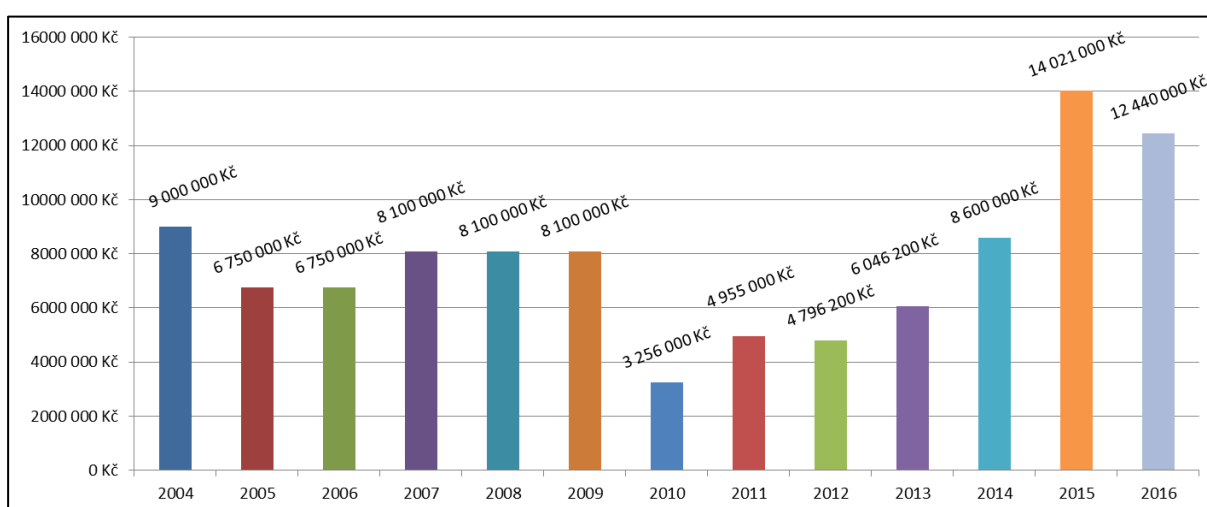
Graf 3: Počty žádostí v programech KHK vyhlášených v letech 2004 – 2016 v oblasti tělovýchovy a sportu.

Zdroj: OŠ KÚ

V roce 2016 došlo ke zvýšení počtu podaných žádostí proti roku 2015 o 58 žádostí, které bylo způsobeno také vyhlášením II. kola programu č. 15SPT06 – Celoroční pravidelná sportovní činnost mládeže a osob se zdravotním postižením a větším zájmem žadatelů o tento program. Celkový rozpočet podaných projektů dosáhl částky přesahující 101 mil. Kč. Od roku 2004 to byla historicky třetí nejvyšší hodnota. I přes to, že celková dotace poskytnutá Královéhradeckým krajem přesáhla 12 mil. Kč, představovala tato částka podíl Královéhradeckého kraje 38 % z celkové požadované dotace a 11 % z celkového rozpočtu podaných projektů.

Graf 4: Výše podpory v programech KHK vyhlášených v letech 2004 – 2016 v oblasti tělovýchovy a sportu

Zdroj: OŠ KÚ

Tabulka 47: Základní údaje o dotačních programech KHK v oblasti tělovýchovy a sportu vyhlášených na rok 2016

Pr.	Název programu	Počet podaných projektů	Počet podpořených projektů	Přidělená dotace v Kč
16SPT01	Pohybová gramotnost	64	64	980 000
16SPT02	Pořádání významných sportovních akcí mládeže	88	70	1 237 000
16SPT03	Pořádání masových tělovýchovných a sportovních akcí typu "sport pro všechny"	52	40	613 000
16SPT04	Činnost sportovních středisek, sportovních center mládeže a středních škol s rozšířenou sportovní činností	39	37	787 000
16SPT05	Podpora krajských reprezentačních výběrů mládeže a reprezentace na republikových, evropských a celosvětových soutěžích	26	24	563 000
16SPT06	Celoroční pravidelná činnost mládeže a osob se zdravotním postižením	170	153	5 602 000
16SPT07	Vzdělávání trenérů, rozhodčích a cvičitelů	10	8	158 000
16SPT08	Podpora vrcholového a výkonnostního sportu	62	50	2 500 000
	Celkem	511	446	12 440 000

Zdroj: ORRGD

V souladu s novelou zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů poskytoval KHK v průběhu roku 2016 neprogramové – individuální dotace na podporu aktivit v oblasti sportu a volnočasových aktivit (kap. 9). Z této kapitoly bylo podpořeno celkem 36 žádostí například na pořádání sportovních akcí, reprezentaci kraje, nákup sportovního vybavení, opravy vybavení sportovišť, činnost krajských článků apod. Celková podpora těchto žádostí v roce 2016 dosáhla 2 355 000,- Kč. Žádosti o individuální dotaci z oblasti sportu byly podpořeny také z dalších kapitol rozpočtu Královéhradeckého kraje (kap. 18 a kap. 48).

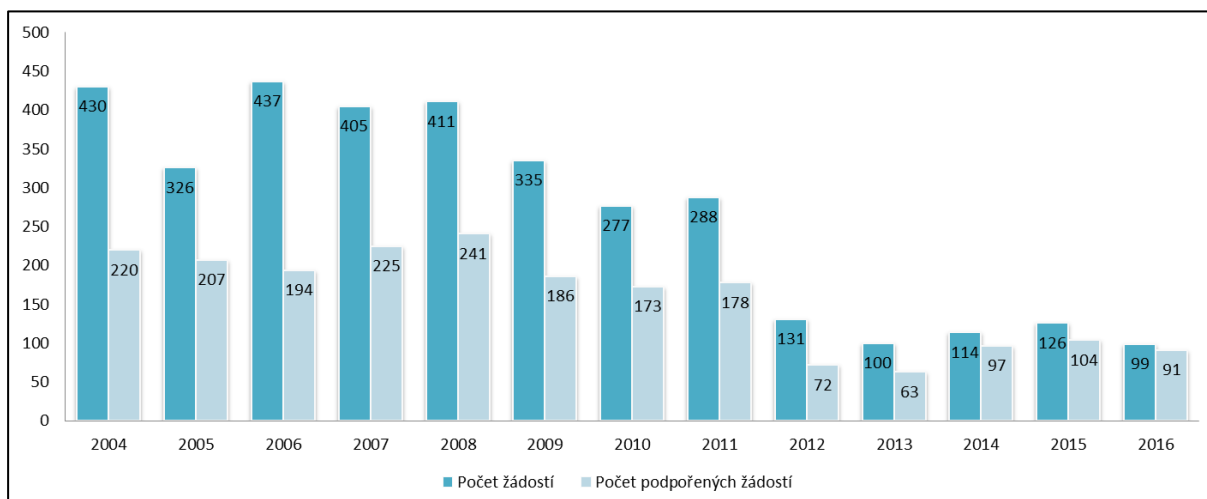
1.7.5 Děti a mládež – volný čas

Jednou z dlouhodobých priorit Královéhradeckého kraje je rozvoj volnočasových aktivit. Tato priorita je realizována zejména prostřednictvím finanční podpory subjektů působících v této oblasti, a to každoročně vyhlášenými dotačními programy KHK. V roce 2016 KHK vyčlenil na podporu veřejně prospěšných projektů v oblasti práce s dětmi a mládeží prostřednictvím programových dotací ze svého rozpočtu částku 3 545 000,- Kč. V roce 2016 byl znovu vyhlášen také investiční program „Rekonstrukce a modernizace objektů a zařízení využívaných pro volný čas dětí a mládeže“. Neziskové organizace v tomto programu podaly v roce 2016 sedm projektů zaměřených na nezbytnou modernizaci a rekonstrukci objektů a zařízení sloužících dětem a mládeži do 26 let. Celkově bylo v roce 2016 v oblasti volnočasových aktivit podáno 99 žádostí. Zastupitelstvo KHK schválilo podpoření 91 projektů v 6 vyhlášených programech:

1. Podpora celoroční činnosti místních organizací.
2. Akce pro děti a mládež ve volném čase.
3. Podpora celoroční činnosti organizací dětí a mládeže s regionální působností.
4. Podpora celoroční činnosti organizací pracujících s dětmi a mládeží s regionální působností.
5. Mezinárodní spolupráce dětí a mládeže.
6. Rekonstrukce a modernizace objektů a zařízení využívaných pro volný čas dětí a mládeže

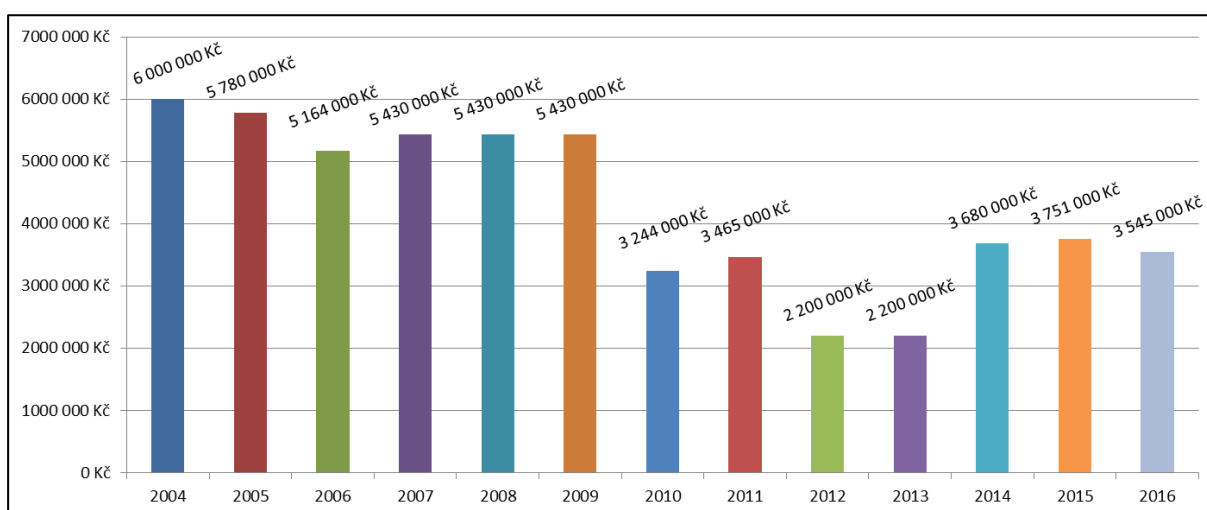
V roce 2016 došlo ke snížení počtu žádostí (o 27 žádostí proti roku 2015) a snížení celkového rozpočtu předložených projektů o téměř 3 mil. Kč. Žadatelé v oblasti volného času podali projekty, jejichž celkový rozpočet přesáhl částku 25 mil. Kč. Počet podaných žádostí byl nejnižší od roku 2004. Vzhledem k zachování téměř shodné alokace uvolněné z rozpočtu KHK na dotační programy na podporu oblasti volnočasových aktivit došlo k mírnému zvýšení podílu kraje na jednotlivých projektech. Poskytnutá dotace představovala 61 % z celkové požadované dotace a 14 % z celkového rozpočtu podaných projektů.

Graf 5: Počty žádostí v programech KHK vyhlášených v letech 2004 – 2016 v oblasti volnočasových aktivit

Zdroj: OŠ KÚ

Graf 6: Výše podpory v programech KHK vyhlášených v letech 2004 – 2016 v oblasti volnočasových aktivit

Zdroj: OŠ KÚ

Tabulka 48: Základní údaje o dotačních programech KHK v oblasti v oblasti volnočasových aktivit vyhlášených na rok 2016

Pr.	Název programu	Počet projektů	Počet podpořených projektů	Přidělená dotace v Kč
16SMR01	Podpora celoroční činnosti místních organizací	44	43	828 000
16SMR02	Akce pro děti a mládež ve volném čase	27	22	357 000
16SMR03	Podpora celoroční činnosti organizací dětí a mládeže s regionální působností	5	4	1 128 000
16SMR04	Podpora celoroční činnosti organizací pracujících s dětmi a mládeží s regionální působností	5	4	265 000
16SMR05	Mezinárodní spolupráce dětí a mládeže	11	11	279 000
16SMR06	Rekonstrukce a modernizace objektů a zařízení využívaných pro volný čas dětí a mládeže	7	7	588 000
	Celkem	99	91	3 545 000

Zdroj: ORRGD KÚ

Obdobně jako v oblasti sportu poskytoval KHK v průběhu roku 2016 neprogramové – individuální dotace také na podporu volnočasových aktivit (kap. 9). Z této kapitoly bylo podpořeno několik žádostí – například pořádání 10. jubilejního ročníku soutěže Česko zpívá 2016, pořádání projektu Zlatý oříšek KHK, rekonstrukce klubovny v obci Studnice u Jívky, účast reprezentantek z KHK na MS v mažoretkovém sportu 2016 a další.

1.7.6 Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi

Nestátní neziskové organizace (dále jen NNO) jsou významným a nezastupitelným prvkem v systému práce s dětmi a mládeží. Královéhradecký kraj jejich činnost dlouhodobě podporuje zejména pravidelně vyhlašovanými dotačními programy, individuálními dotacemi, ale i dalšími aktivitami (např. oceňováním dobrovolníků pracujících s dětmi a mládeží). V roce 2016 pokračovala také pravidelná spolupráce s odborem pro mládež Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy České republiky. V březnu – dubnu 2016 realizoval KHK vyhlášení krajské výzvy naplňující první ročník dotačního programu MŠMT ČR „Naplnění Koncepce podpory mládeže na krajské úrovni“. Rada KHK 30. 5. 2016 schválila podporu 22 projektů naplňujících státní koncepci v celkové výši 520 000,- Kč. V druhé polovině roku 2016 reagoval KHK na vyhlášení druhého ročníku dotačního programu MŠMT ČR „Naplnění Koncepce podpory mládeže na krajské úrovni“ a podal do tohoto programu žádost o dotaci. V roce 2016 odbor školství KÚ KHK spolupracoval s příspěvkovou organizací kraje - Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje (ŠZDVPP), která od roku 2012

zajišťuje tzv. regionální centra realizovaná v rámci zabezpečení regionálních aktivit Královéhradeckého kraje v oblasti volného času dětí a mládež. V rámci regionálních aktivit byla, prostřednictvím ŠZDVPP, realizována spolupráce s místními neziskovými organizacemi přímo v jednotlivých okresech Královéhradeckého kraje. Finanční podpora kraje v roce 2016 směřovala, prostřednictvím dotačních programů, např. na činnost krajských organizací, podporu pořádání dětských táborů i dalších akcí pro děti a mládež, celoroční činnost a materiální vybavení NNO, mezinárodní výměny dětí a mládeže a další aktivity. Podpora směřovala také do oblasti investic – do rekonstrukce a modernizace objektů a zařízení využívaných pro volný čas dětí a mládeže. V lednu - březnu 2016 bylo realizováno slavnostní oceňování dobrovolníků pracujících s dětmi a mládeží v KHK „Zlatá koruna Královéhradeckého kraje“. Ze 46 nominovaných ocenila rada kraje 15 vybraných dobrovolníků, kteří byli 7. 4. 2016 oceněni za jejich dlouhodobou péči o děti a mládež v Královéhradeckém kraji.

1.8 Poradenské služby

Poradenské služby se řídí vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Do systému poradenských služeb v KHK patří podle platných předpisů

- školská poradenská zařízení (dále také jen „ŠPZ“), mezi která patří pedagogicko-psychologická poradna a speciálně pedagogické centrum,
- školní poradenská pracoviště, která poskytují poradenské služby výchovných poradců, školních metodiků prevence, a pokud je to možné, i služby školního psychologa a školního speciálního pedagoga.

Pedagogicko-psychologická poradna Královéhradeckého kraje má územní pracoviště v každém okresním městě.

Poradenské služby jsou zaměřené na prevenci a řešení výukových a výchovných obtíží, sociálně patologických jevů, na vytváření vhodných podmínek, forem a způsobů práce s žáky nadanými a mimořádně nadanými, na zmírňování důsledků zdravotního postižení žáků ve speciálních školách, na integraci žáků se zdravotním postižením a se specifickými poruchami učení a chování a na kariérové poradenství. Úkolem poradenských služeb byla i integrace žáků-cizinců ve školách, prevence projevů rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkou kulturní a etnické odlišnosti. Dalším úkolem bylo rozvíjení psychologických a speciálně pedagogických znalostí a profesních dovedností pedagogických pracovníků škol a školských zařízení.

Na území KHK bylo ve sledovaném období šest **speciálně pedagogických center** (dále také jen „SPC“).

SPC, která jsou součástí příspěvkových organizací zřizovaných KHK:

- SPC pro mentálně postižené, Hradec Králové, Hradecká 1231,
- SPC pro děti s vadami sluchu a řeči, Hradec Králové, Štefánikova 549 a SPC pro zrakově postižené, Hradec Králové, Šimkova 879,
- SPC pro mentálně postižené a pro vady řeči, Náchod, Smiřických 1237,
- SPC pro mentálně postižené, poruchy autistického spektra a pro vady řeči, Trutnov, Lesnická 8.

SPC jiných zřizovatelů:

- SPC pro tělesně postižené, Janské Lázně, Obchodní 282 (MŠMT),
- SPC pro tělesně postižené a kombinované vady, Hradec Králové, Hrubínova 1458 (soukromé).

Tabulka 49: Počty klientů školských poradenských zařízení v KHK

	2014/2015		2015/2016	
	PPP	SPC	PPP	SPC
z mateřské školy	1 503	1726	1 380	1752
ze základní školy	9 566	1892	9 999	2243
ze střední školy	1 327	637	1 597	616
z konzervatoře	0	1	0	0
z vyšší odborné školy	83	0	31	0
z rodin a školsky nezařazení	393	253	145	326
Celkem	12 872	4 509	13 152	4 937

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2015, popř. k 30. 9. 2016.

Poradenské služby ve školách poskytovali výchovní poradci a školní preventisté rizikového chování ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky škol, případně i školní psychologové a školní speciální pedagogové. Ve sledovaném školním roce pokračoval rozvojový program MŠMT, který umožnil zřídit pracovní místa školního psychologa a školního speciálního pedagoga na školách. Výchovní poradci na školách jsou v kontaktu s jednotlivými kontaktními pracovišti Úřadu práce České republiky - krajské pobočky v Hradci Králové a okresními pracovišti pedagogicko-psychologické poradny, s kterými pravidelně spolupracují v problematice kariérového poradenství.

1.9 Školská zařízení

1.9.1 Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Ve školním roce 2015/2016 se pedagogičtí i někteří nepedagogičtí pracovníci všech typů škol a školských zařízení zúčastnili značného množství vzdělávacích akcí, které nabízely především Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje a Národní institut pro další vzdělávání zřizovaný MŠMT. Obě tyto instituce se snaží poskytovat školám a školským zařízením co nejkvalitnější servis a širokou škálu vzdělávacích aktivit. Vedle těchto dvou organizací nabízejí další vzdělávání komerční vzdělávací instituce a vysoké školy, kde si pracovníci škol a školských zařízení doplňovali nebo zvyšovali potřebnou kvalifikaci.

1.9.2 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání vytvářela podmínky pro aktivní trávení volného času, pro rozvoj vzdělávání a zájmů, pro realizaci dětí a mládeže, pro činnost relaxační a rekreační. Jejich nejpočetnější cílovou skupinou jsou děti a mládež. Ve své činnosti pravidelné i příležitostné pracovala tato zařízení s dětmi a žáky různého věku, s dětmi a žáky nadanými i s dětmi a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Vedle výše uvedených činností se tato školská zařízení rovněž zabývala prevencí rizikového chování a spolu s rodinou a školou se podílela na výchově a rozvoji dětí a mládeže.

1.9.2.1 Střediska volného času

Střediska volného času (dále také jen „SVČ“) Královéhradecký kraj nezřizuje. Ve školním roce 2015/2016 v kraji vykonávalo činnost 24 středisek zřizovaných obcemi, 1 církví a 1 jinou fyzickou či právnickou osobou (tzv. soukromý zřizovatel). Střediska se zabývala nejen činností zájmovou, ale též poskytovala metodickou a odbornou pomoc účastníkům, školám a školským zařízením. Akcí pořádaných SVČ se mohou účastnit nejen děti, žáci a studenti, ale také zákonní zástupci nezletilých účastníků, pracovníci škol a školských zařízení, popřípadě další osoby.

Tabulka 50: Střediska volného času (domy dětí a mládeže, stanice zájmové činnosti) podle zřizovatelů ve školním roce 2014/2015

	Počet zařízení**	Pravidelná činnost		Příležitostná činnost		Táborová činnost	
		Počet útvarů	Počet účastníků	Počet akcí	Počet účastníků	Počet táborů	Počet účastníků
Obec	24	1 615	17 512	3 710	191 317	82	2 717
Církev	1	80	808	18	350	2	87
Jiná právnická/fyzická osoba*	1	1	9	0	0	0	0
Celkem	26	1 696	18 329	3 728	191 667	84	2 804

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje o výkonech a aktivních zařízeních platné k 31. 10. 2014

* tzv. soukromá zařízení

** včetně právních subjektů vykonávajících zároveň činnost základní školy

Tabulka 51: Střediska volného času (domy dětí a mládeže, stanice zájmové činnosti) podle zřizovatelů ve školním roce 2015/2016

	Počet zařízení**	Pravidelná činnost		Příležitostná činnost		Táborová činnost	
		Počet útvarů	Počet účastníků	Počet akcí	Počet účastníků	Počet táborů	Počet účastníků
Obec	24	1 657	18 089	3 845	209 721	91	2 928
Církev	1	68	764	2	500	2	96
Jiná právnická/fyzická osoba*	1	7	25	0	0	0	0
Celkem	26	1 732	18 878	3 847	210 221	93	3 024

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje o výkonech a aktivních zařízeních platné k 31. 10. 2015

* tzv. soukromá zařízení

** včetně právních subjektů vykonávajících zároveň činnost základní školy

Z výše uvedených tabulek za školní roky 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- ve sledovaném období došlo při nezměněném počtu zařízení k posílení všech oblastí, v nichž SVČ působí, tedy pravidelné, příležitostné i táborové činnosti:
  - počet útvarů pravidelných činností se zvýšil o 2,1 %, počet účastníků v nich o 3 %,
  - počet akcí v příležitostné činnosti vzrostl o 3,2 %, počet účastníků těchto akcí o 9,7 %,
  - počet táborů se zvýšil o 10,7 %, počet jejich účastníků o 7,8 %.

1.9.3 Školní družiny a školní kluby

Školní družiny jsou přednostně určeny žákům 1. stupně základní školy a lze do nich přijímat rovněž děti z přípravných tříd základních škol a tříd přípravného stupně základních škol speciálních. Školní kluby jsou přednostně určeny žákům 2. stupně a nižšího stupně víceletých gymnázií či konzervatoří. Žák může být zapsán buď do školní družiny, anebo školního klubu – nikoliv zároveň. Zájmové vzdělávání poskytují tato školská zařízení většinou ve dnech školního vyučování, ale připravují i akce víkendové a prázdninové.

K 1. 6. 2016 nabyla účinnosti novela vyhlášky č. 274/2009 Sb., školských zařízeních, u nichž se nejvyšší povolené počty dětí, žáků a studentů nebo jiných obdobných jednotek vedených v rejstříku škol a školských zařízení neuvádějí, jejímž důsledkem bylo znovuzavedení stanovení nejvyššího počtu zapsaných k pravidelné docházce ve školním klubu a úprava kapacit stávajících školních klubů; tato změna nicméně neměla na počet zapsaných účastníků ve školním roce 2015/2016 vliv.

Tabulka 52: Školní družiny ve školním roce 2014/2015

	Počet zařízení	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost		Pobytové akce 2-5 dnů		Pobytové akce nad 5 dnů	
		zapsaní účastníci	záj. útvary	účastníci ZÚ	akcí	účastníků	akcí	účastníků	akcí	účastníků
Obec	229	15 410	488	7 060	1 855	67 513	36	1 412	2	84
Církev	5	263	3	20	19	1 238	0	0	0	0
Kraj	19	396	50	361	155	2332	1	13	0	0
Jiná právnická/fyzická osoba*	8	358	39	237	54	1 057	0	0	0	0
Celkem	261	16 427	580	7 678	2 083	72 140	37	1 425	2	84

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje o výkonech a aktivních zařízeních platné k 31. 10. 2014

* tzv. soukromá zařízení

Tabulka 53: Školní družiny ve školním roce 2015/2016

	Počet zařízení	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost		Pobytové akce 2-5 dnů		Pobytové akce nad 5 dnů	
		zapsaní účastníci	záj. útvary	účastníci ZÚ	akcí	účastníků	akcí	účastníků	akcí	účastníků
Obec	229	15 755	440	6 034	1 980	72 781	35	1 400	2	85
Církev	5	268	8	28	11	530	0	0	0	0
Kraj	19	426	47	343	171	2517	2	23	0	0
Jiná právnická/fyzická osoba*	9	360	41	195	44	853	0	0	0	0
Celkem	262	16 809	536	6 600	2 206	76 681	37	1 423	2	85

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje o výkonech a aktivních zařízeních platné k 31. 10. 2015

* tzv. soukromá zařízení

Tabulka 54: Školní kluby ve školním roce 2014/2015

	Počet zařízení	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost		Pobytové akce 2-5 dnů		Pobytové akce nad 5 dnů	
		zapsaní účastníci	záj. útvary	účastníci ZÚ	akcí	účastníků	akcí	účastníků	akcí	účastníků
Obec	17	1 382	103	1 332	152	5 378	21	414	6	225
Církev	2	378	0	0	9	242	2	402	0	0
Kraj	2	36	2	30	36	316	0	0	0	0
Jiná právnická/fyzická osoba*	3	140	18	33	0	0	2	112	0	0
Celkem	24	1 936	123	1 395	197	5 936	25	928	6	225

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje o výkonech a aktivních zařízeních platné k 31. 10. 2014

* tzv. soukromá zařízení

Tabulka 55: Školní kluby ve školním roce 2015/2016

	Počet zařízení	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost		Pobytové akce 2-5 dnů		Pobytové akce nad 5 dnů	
		zapsaní účastníci	záj. útvary	účastníci ZÚ	akcí	účastníků	akcí	účastníků	akcí	účastníků
Obec	18	1 310	98	1 260	136	3 807	9	143	39	227
Církev	2	415	42	288	41	520	0	0	0	0
Kraj	2	28	2	22	57	408	0	0	0	0
Jiná právnická/fyzická osoba*	4	146	24	79	11	153	2	131	0	0
Celkem	26	1 899	166	1 649	245	4 888	11	274	39	227

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje o výkonech a aktivních zařízeních platné k 31. 10. 2015

* tzv. soukromá zařízení

Z výše uvedených tabulek za školní roky 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- meziroční změna počtu školních družin je způsobena tím, že oproti roku předchozímu byla do školského rejstříku zařazena Montessori mateřská škola a základní škola s.r.o.,
- zájem o služby poskytované školními družinami se v letech 2014/2015 a 2015/2016 vyvíjel následovně:
  - v rámci pravidelné činnosti vzrostl počet zapsaných k pravidelné docházce o 2,3 % a počet účastníků zájmových útvarů klesl o 14 %,
  - o 6,3 % vzrostl počet účastníků příležitostných akcí při současném zvýšení počtu konaných akcí o 5,9 %,
  - počty účastníků pobytových akcí klesly o 0,1 % u pobytových akcí do 5 dnů a vrostly o 1,2 % v případě pobytových akcí nad 5 dnů, přičemž počty pobytových akcí se nezměnily.
- meziroční změnu počtu školních klubů zapříčinil zápis nových školních klubů při Mateřské škole, základní škole a střední škole Daneta, s.r.o. a Základní škola Jaroměř, Na Ostrově 4, okres Náchod,
- zájem o služby poskytované školními kluby se v letech 2014/2015 a 2015/2016 vyvíjel takto:
  - v pravidelné činnosti klesl o 1,9 % počet zapsaných účastníků k pravidelné docházce a zvýšil se počet účastníků zájmových útvarů o 18,2 %,
  - počet účastníků příležitostných akcí klesl o 17,7 %, nicméně počet akcí stoupl o 24,4 %,
  - počet účastníků pobytových akcí do 5 dnů klesl o 70,5 %, pobytových akcí nad 5 dnů se zúčastnilo o 0,9 % účastníků více (naproti tomu počet těchto akcí vzrostl více než šestinásobně, což však vyplývá ze zahájení činnosti nového školního klubu zřizovaného obcí).

1.9.4 Zařízení školního stravování

Školní stravování je nedílnou součástí hmotného zabezpečení dětí, žáků a studentů v době jejich pobytu ve škole a ve školském zařízení a dále v případě potřeby ubytování. Je nástrojem výživové a potravinové politiky státu.

Školní jídelny se snaží rozvíjet zdravý životní styl a správné výživové návyky od útlého dětství a tím předcházet nesprávnému vztahu k jídlu, rozvoji nevhodných stravovacích návyků a především pozdějším zdravotním problémům souvisejících s nadváhou a obezitou a vedoucích k případům onemocnění cukrovkou, rakovinu, mozkových příhod a dalších civilizačních nemocí.

Ministerstvo zdravotnictví České republiky vydalo metodické doporučení „Doporučená pestrost stravy“, v roce 2015 přejmenovalo tuto metodiku na „Nutriční doporučení ministerstva zdravotnictví ke spotřebnímu koši“. Metodika udává četnost zařazení jednotlivých potravin do jídelníčku školní jídelny během jednoho měsíce a tím zajistí co nejoptimálnější sestavení jídelního lístku s optimálně vyváženou stravou.

Většina školních jídelen se tímto doporučením řídí. Snahou zaměstnanců školních jídelen je připravovat stravu chutnou, pestrou, vyváženou a esteticky upravenou, aby se strávníci nejen nasýtí, ale byli motivováni ke zdravému stravování s dostatkem ovoce, zeleniny, ryb, luštěnin, na straně druhé se snížením množství tuků, cukru a soli. Důraz je kladen na přípravu pokrmů z čerstvých potravin bez polotovarů, konvencí a dochucovadel, využívání zelených natí a bylinek místo soli, omezují se slazené nápoje.

Tabulka 56: Počty stravovaných ve školních jídelnách

Zřizuje	Okres	Školní rok 2014/2015				Školní rok 2015/2016			
		Stravovaných celkem	z toho		Přepočtení pracovníci	Stravovaných celkem	z toho		Přepočtení pracovníci
			pracovníků	děti, žáků			pracovníků	děti, žáků	
Obec	HK	20 422	2 033	16 980	292,9	21 211	2 079	17 664	300
	JC	10 875	1 029	8 653	176,9	11 122	1 074	8 803	175,5
	NA	13 621	1 473	10 702	238,3	13 996	1 464	10 883	240,7
	RK	10 242	1 102	7 733	171,9	10 267	1 141	7 742	173,4
	TU	15 732	1 660	12 199	239,9	15 976	1 668	12 314	240,8
	Celkem	70 892	7 297	56 267	1 119,9	72 572	7 426	57 406	1 130,4
Církev		649	78	565	9,1	664	82	581	10,2
Kraj		20 117	2 770	14 259	247,4	19 394	2 711	13 577	240,3
Jiná právnická/fyzická osoba		1 771	205	1 420	34,9	2 480	208	2 084	33,3
Celkem		93 429	10 350	72 511	1 411,3	95 110	10 427	73 648	1 414,2

Údaje k 31. 10. 2014 a 31. 10. 2015

Tabulka 57: Počty zařízení školního stravování

Zřizuje	Okres	Školní rok 2014/15		Školní rok 2015/16	
		Počet		Počet	
		zařízení	pracovišť	zařízení	pracovišť
Obec	HK	104	117	104	119
	JC	71	72	72	73
	NA	89	109	90	110
	RK	67	71	68	72
	TU	83	109	83	109
	Celkem	414	478	417	483
Církev		6	7	5	6
Kraj		52	57	54	58
Jiná právnická/fyzická osoba		19	19	20	22
Celkem		491	561	496	569

Údaje k 31. 10. 2014 a 31. 10. 2015
 Pouze počet aktivních ŠJ, tedy vykazujících k danému datu výkony.

V roce 2015 oproti 2014 neaktivní ŠJ

Obchodní akademie, Střední odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Hradec Králové
 Církevní domov mládeže a školní jídelna - výdejna
 Mateřská škola Začít spolu

V roce 2015 oproti 2014 nově aktivní ŠJ

Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Úprkova 1
 Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové - Svobodné Dvory, Spojovací 66
 ABLE mateřská škola a znalecká a realitní a.s.
 Mateřská škola Studánka u sv. Jakuba
 Základní škola a mateřská škola, Voděrády, okres Rychnov nad Kněžnou
 Základní škola a Mateřská škola Josefa Zemana, Náchod, Jiráskova 461
 Montessori mateřská škola a základní škola s.r.o.
 Mateřská škola Horní Rybníky
 Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Rychnov nad Kněžnou, U Stadionu 1166

Tabulka 58: Porovnání údajů z tabulek 56 a 57

	2014/2015	2015/2016	Rozdíl	%
Počet zařízení	491	496	5	1
Počet pracovišť	561	569	8	1,4
Stravovaných celkem	93 429	95 110	1 681	1,8
- z toho pracovníků	10 350	10 427	77	0,7
- z toho dětí, žáků	72 511	73 648	1 137	1,6
Přepočtení pracovníci	1 411,3	1 414,2	2,9	0,2

1.9.5 Školská poradenská zařízení

Mezi školská poradenská zařízení (dále také jen „ŠPZ“) patří podle vyhlášky 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění účinném do 31. 8. 2016 pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra. Podrobnější informace o nich jsou uvedeny již v kapitole 1.8.

1.9.6 Školská výchovná a ubytovací zařízení

Celková ubytovací kapacita školských ubytovacích zařízení v KHK byla, podobně jako v předcházejícím období, dostačující. Všechny žádosti byly vyřízeny kladně. Využitelnost kapacity těchto zařízení je srovnatelná se školním rokem 2014/2015. Ve sledovaném období školního roku 2015/2016 pracovalo v zařízeních 14 asistentů pedagoga.

K 31. 10. 2015 bylo v provozu 41 zařízení, z nichž pouze 1 je samostatným subjektem (Domov mládeže, internát a školní jídelna, Hradec Králové, Vocelova 1469/5), zbývající jsou vždy zřizovány při školách.

Tabulka 59: Počty školských výchovných a ubytovacích zařízení bez ohledu na zřizovatele ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016

	2014/2015	2015/2016	Rozdíl	%
Počet zařízení	45	41	-4	-8,8
Počet ubytovaných	3207	2988	-219	-6,8
Počet lůžek	4834	4587	-247	-5,1
Počet vychovatelů/ přepočtený počet	190 / 161,9	168/149,1	-22/-12,8	-11,5/-7,9

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2014, popř. k 31. 10. 2015

Zdroj: MŠMT a OŠ KÚ KHK

Z tabulky 61 porovnávající počty zařízení, ubytovaných a pracovníků ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- počet ubytovacích zařízení se snížil o 4 (-8,8 %),
- počet ubytovaných žáků a studentů poklesl o 219 (-6,8 %),
- počet vychovatelů (fyzických osob) se snížil o 22 (-11,5 %),
- přepočtený úvazek vychovatelů se snížil o 12,8 (-7,9 %).

V souvislosti s demografickým vývojem došlo ve sledovaném období ke snížení počtu ubytovaných žáků a studentů ve školských výchovných a ubytovacích zařízeních. S tímto jevem souvisí také stále mírně klesající počet vychovatelů a přepočtený počet vychovatelů v těchto zařízeních.

1.9.7 Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči

Činnost školských zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivní výchovnou péči se řídila zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Dle výše uvedeného právního předpisu se za zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy považují diagnostický ústav, dětský domov, dětský domov se školou a výchovný ústav.

V Královéhradeckém kraji ve sledovaném období vykonávalo činnost těchto zařízení celkem 13 organizací, zřizovaných KHK, a MŠMT. Z nich bylo 7 dětských domovů, 3 dětské domovy se školou, 2 výchovné ústavy a 1 diagnostický ústav.

Činnost školských zařízení pro preventivně výchovnou péči, kterými jsou střediska výchovné péče (dále také jen „SVP“), vykonávaly dvě organizace zřizované MŠMT v Hradci Králové a nově od ledna 2016 také v Hostinném. Hradecké SVP je organizačně součástí Dětského diagnostického ústavu, střediska výchovné péče, základní školy a školní jídelny, Hradec Králové, Říčařova 277 (REDIZO 600 029 611). Jde o zařízení pro děti a mládež s projevy problémového chování. Na území KHK se nachází čtyři jeho pracoviště, dvě v Hradci Králové, jedno v Náchodě a jedno v Trutnově. Jednotlivá pracoviště SVP poskytují služby ambulantní, v Hradci Králové i služby pobytové.

Obě organizace vykonávající činnost SVP nabízela všestrannou preventivně výchovnou péči dětem a mládeži s negativními jevy chování, u nichž ještě nejsou důvody pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy ve speciálních výchovných zařízeních. Jsou koncipována buď jako internátní pobytová výchovná zařízení nebo zařízení, která poskytují ambulantní péči i poradenské služby. Koncepce činnosti těchto pracovišť vychází z terapeutické pomoci postavené na respektování charakteristických rysů osobnosti problémových jedinců. Ve většině případů se úzce spolupracuje s rodiči a také s kmenovou školou dítěte.

Královéhradecký kraj ve školní roce zřizoval celkem 7 organizací, vykonávajících činnost dětského domova.

Organizace, které mají jako součást dětský domov a zároveň mateřskou nebo základní školu pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

- Dětský domov, základní škola a školní jídelna, Dolní Lánov 240
- Dětský domov, mateřská škola a školní jídelna, Broumov, třída Masarykova 246

Dětský domov, který je zřízen při základní škole speciální:

- Dětský domov, Základní škola speciální a Praktická škola, Jaroměř

Dětské domovy, které nejsou organizačně spojené se školou:

- Dětský domov a školní jídelna, Nechanice, Hrádecká 267
- Dětský domov a školní jídelna, Vrchlabí, Žižkova 497
- Dětský domov a školní jídelna, Sedloňov 153
- Dětský domov, Potštejn, Českých bratří 141.

Tabulka 60: Počty dětí v DD zřizovaných KHK ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015

Údaje o dětech celkem	Školní rok		2014/2015	2015/2016
	Počet dětí celkem			224
Umístění na základě	soudního rozhodnutí s výchovou	ústavní	159	160
		ochrannou	0	0
	předběžného opatření		10	8
	žádosti rodičů		11	12
	dobrovolně prodlouženého pobytu		44	34
Děti plnící povinnou školní docházku	Celkem		120	122
Děti před zahájením školní docházky	Celkem		21	22
	z toho ve věku do 3 let		1	1
Děti po ukončení školní docházky	Celkem		83	70
	z toho	od 15 do 18 let	38	31
		18 let a starší	45	39
		ve střední škole v zařízení	0	5
		ve střední škole mimo zařízení	75	58
		v pracovním poměru	0	0
		nezařazení	1	1
	na vysoké škole, VOŠ	7	6	

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2014, popř. k 31. 10. 2015

Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2015/2016 znovu pokračoval pokles počtu dětí v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy.

1.9.8 Školská účelová zařízení

Podle údajů z rejstříku škol a školských zařízení podle stavu k 1. 9. 2015 působila v Královéhradeckém kraji celkem čtyři školská účelová zařízení.

1.9.8.1 Školní hospodářství

Školní hospodářství, Hořice, Jižní 2118 je součástí příspěvkové organizace Gymnázium, střední odborná škola, střední odborné učiliště a vyšší odborná škola, Hořice.

Zařízení je edukačním a výcvikovým střediskem pro společnou i individuální praxi žáků oboru Agropodnikání výše uvedené školy a praktického vyučování žáků oboru Zemědělské práce Střední školy řemesel a Základní školy Hořice, Havlíčkova 54.

Zařízení hospodařilo v roce 2015/16 na ploše 285,12 ha, z této výměry je 237,65 půda orná.

Provoz školního statku je existenčně závislý na dotacích ze Státního zemědělského intervenčního fondu, na příspěvku zřizovatele a na utržených finančních prostředcích za prodej komodit /mléko, zemědělské plodiny/.

V roce 2015 činil příspěvek na provoz 10 364 300,- Kč, zisk z doplňkové činnosti byl 12 387,97 Kč. V roce 2016 činil příspěvek na provoz 10 834 110,- Kč, zisk z doplňkové činnosti byl 30 782,09,- Kč.

Ve školním roce 2015/2016 bylo z rozhodnutí Kraje započato s intenzivní přípravou projektu na rekonstrukci objektů cvičné stáje na školním hospodářství. Projekt byl v průběhu roku 2016 podán.

1.9.8.2 Školní polesí

Činnost školního polesí vykonává Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola.

Školní polesí bylo zřízeno v roce 1958. Později při vzniku Krkonošského národního parku byly jeho hranice upraveny do současné podoby. Celková výměra je 1240 ha. Hospodaří se podle vlastního lesního hospodářského plánu. Platnost plánu je od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2021. Školní polesí má vlastní režijní honitbu o výměře 888 ha, zařazenou do vyhlášené oblasti pro chov jelení zvěře Krkonoše. Vlastní lesní školka zajišťuje výsadbový materiál. Převážná část rozlohy - 93 % polesí leží v jedlobukovém stupni, pouze 7 % leží v bukovém stupni. Geologické podloží tvoří podkrkonošský permokarbon. Půdy jsou převážně minerálně chudé oligotrofní hnědozemě.

1.9.8.3 Plavecká škola

Hlavní činností Plavecké školy Zéva, Hradec Králové, Eliščino nábř. 842 je organizace a realizace plavecké výuky pro žáky 1. stupně základních škol v rámci povinné tělesné výchovy a předplavecké výuky dětí z mateřských škol. V rámci doplňkové činnosti nabízela plavecká škola ve sledovaném období tak jako každoročně pestrou řadu plaveckých aktivit pro klienty různých věkových kategorií.

Tabulka 61: Počty účastníků plaveckých kurzů

Počet účastníků plavecké výuky v plavecké škole	2014/2015	2015/2016
v hlavní činnosti	6 092 dětí a žáků	5 817 dětí a žáků
v doplňkové činnosti	1 073 absolventů kurzů	640 absolventů kurzů

Zdroj: výroční zpráva školy

Plavecká škola nedostala od zřizovatele žádný finanční příspěvek na činnost, hospodařila s finančními prostředky získanými vlastní činností, přijatými od subjektů na základě uzavřených hospodářských smluv o provedení plavecké výuky a s prostředky získanými v doplňkové činnosti.

1.9.8.4 Školní knihovna

Jedinou školní knihovnou v KHK zařazenou do školských účelových zařízení byla v roce 2015/2016 školní knihovna, jejíž činnost vykonává Základní škola a mateřská škola, Předměřice nad Labem, okres Hradec Králové, kterou zřizuje obec Předměřice nad Labem.

1.10 Pracovníci ve školství

Údaje o pracovnících ve školství jsou uvedeny v kapitole 2 Ekonomika a péče o majetek a dále v Přílohách 3, 4 a 5 této zprávy.

1.11 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

V oblasti dalšího vzdělávání zastávalo v roce 2015/2016 významnou roli ŠZ DVPP KHK. Svou programovou nabídkou se snaží pomáhat pracovníkům škol a školských zařízení v jejich práci především na základě přímých podnětů ze škol a školských zařízení. ŠZ DVPP KHK poskytuje vzdělávací služby pro pedagogickou i nepedagogickou veřejnost, včetně programů na objednávku. Hlavními oblastmi vzdělávání jsou management, pedagogika, psychologie, cizí jazyky, společenské vědy, přírodní vědy, kultura a estetika, volný čas a sport. Při tvorbě programové nabídky spolupracuje s institucemi zabývajícími se tvorbou kurikul a dalších školských dokumentů, profesními organizacemi a organizacemi zabývajícími se moderními výukovými formami a metodami. Na pracovištích v Hradci Králové, Jičíně, Náchodě, Rychnově nad Kněžnou a Trutnově připravili pracovníci ŠZ DVPP KHK do vydané Nabídky programů ve školním roce 2015/2016 celkem 610 vzdělávacích programů a akcí v oborech školský management, pedagogika, psychologie, zdravý životní styl, předškolní a primární pedagogika, český jazyk a literatura, cizí jazyky, společenskovední předměty, matematika a fyzika, biologie, chemie, environmentální výchova a zeměpis, tělesná výchova, estetická výchova, odborné předměty, odborné školství, informatika, pedagogika volného času a další.

Tabulka 62: Počty akcí ŠZ DVPP KHK v letech 2014/2015 a 2015/2016

Období	Počet plán. akcí	Počet uskut. akcí	Prům. měs. počet akcí	Celkový počet účastníků	Prům. měsíční počet účastníků	Prům. počet účastníků na akci	Přepočtený počet pracovníků zařízení
2014/2015	608	421	42	6 445	644	15,3	11,9
2015/2016	610	411	41	6 413	641	15,6	11,5

Zdroj: ŠZ DVPP

Z tabulky 60 porovnávající počty akcí v letech a 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- Poměr nabízených a uskutečněných akcí se oproti roku 2014/2015, kdy bylo uskutečněno 69 % z nabízených akcí, v roce 2015/2016 snížil na 67 %,
- celkový počet účastníků se oproti předchozímu roku snížil o 0.5 %.

ŠZ DVPP KHK uskutečnilo celkem 411 vzdělávacích programů. Celkový počet zahrnuje realizaci 11 kvalifikačních studií, 4 celoročních a 1 půlročního jazykového kurzu a 15 cyklických vícedenních vzdělávacích programů. 20 vzdělávacích programů bylo uskutečněno na objednávku přímo ve školách a školských zařízeních. 4 vzdělávací programy byly realizovány za finančního přispění Královéhradeckého kraje (jednalo se o 3 programy zaměřené na oblast rizikového chování a 1 program ke Dni učitelů) a 2 z grantu US Ambassy (jednalo se o programy vedené americkým rodilým mluvčím, zaměřené na možnosti využití ICT ve výuce anglického jazyka).

K významnějším akcím patřily 3 programy realizované na celostátní úrovni – Celostátní konference pracovníků domovů mládeže a internátů, která se uskutečnila 6. – 7. listopadu 2015 v Hradci Králové, Celostátní konference vychovatelů školních družin, která se uskutečnila 13. – 14. listopadu 2015 v Hradci Králové, a Celostátní setkání ředitelů a vedoucích pracovníků krajských vzdělávacích zařízení, které se uskutečnilo 28. – 29. dubna 2016 v Deštném v Orlických horách. Dále to pak byly také 2 programy na celokrajské úrovni – krajská konference k oblasti prevence rizikového chování na téma „Sociální klima školy“ a celokrajské setkání pedagogů při příležitosti oslav Dne učitelů, které bylo připraveno ve spolupráci se zřizovatelem a proběhlo dne 21. března 2016 v Trutnově.

K nejvíce obsazeným akcím patřily následující akce:

Den učitelů (263 účastníků), Celostátní konference pracovníků DMI (138 účastníků), Celostátní konference vychovatelů ŠD (131 účastníků), Sociální klima školy (65 účastníků), Strategie vyšetřování šikany I (52 účastníků), Strategie vyšetřování šikany II (52 účastníků), Tajemství dobré výchovy (47 účastníků), Řešení aktuálních problémů řízení MŠ (42 účastníků), Speciální vzdělávací potřeby a podpůrná opatření (40 účastníků), Psychohygienu učitele MŠ aneb Jak nepadnout (40 účastníků), Dítě v MŠ před třetím rokem věku (37 účastníků), Setkání ředitelů a vedoucích učitelů MŠ (36 účastníků), Asistent pedagoga (34 + 32 účastníků), Předškolák

a dítě s odkladem školní docházky (33 účastníků), Roční zúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků za rok 2015 (33 účastníků), Právní vědomí v MŠ (31 účastníků), Aktuální problémy dospívajících (31 účastníků), Vyhláška č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, Vánoce v české rodině (30 účastníků).

Tabulka 63: Kvalifikační studia realizovaná v roce 2015/2016

Název studia	Část	Období	Počet účastníků
Studium pro ředitele škol a školských zařízení	2. semestr	Podzim 2015 Hradec Králové	17
Studium pro ředitele škol a školských zařízení	1. semestr	Jaro 2016 Hradec Králové	22
Asistent pedagoga	1. a 2. semestr	2015/2016 Hradec Králové	26
Asistent pedagoga	1. semestr	Jaro 2016 Hradec Králové	32
Asistent pedagoga	1.a 2. semestr	2015/2016 Mladá Boleslav	34
Studium pedagogiky A	1. a 2. semestr	2015/2016 Mladá Boleslav	24
Studium pedagogiky A	1. a 2. semestr	2015/2016 Hradec Králové	9
Studium pedagogiky B - vychovatel	1. a 2. semestr	2015/2016 Mladá Boleslav	10
Studium pedagogiky B - vychovatel	1. a 2. semestr	2015/2016 Hradec Králové	3
Studium pedagogiky k získání kvalifikace pedagoga volného času, který vykonává komplexní přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání ve školách a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání/120 hodin	1. a 2. semestr	2015/2016 Mladá Boleslav	7
Studium k výkonu specializovaných činností - prevence sociálně patologických jevů	2. a 3. semestr	2015/2016 Hradec Králové	18

1.12 Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení

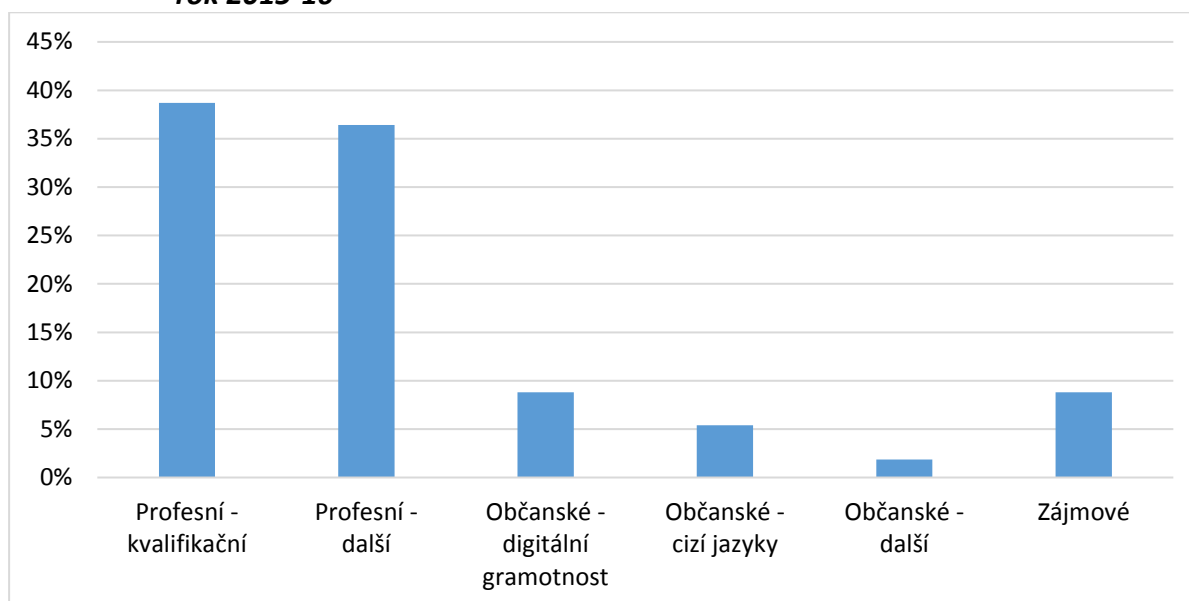
Aktivity dalšího vzdělávání dospělých nadále probíhaly v KHK v centrech odborného vzdělávání zřízených při šesti středních školách zřizovaných KHK, ale i na dalších středních školách v KHK, které jsou často partnerskými organizacemi zmiňovaných COV. COV jsou v rámci finančních možností vybavována nejmodernější technikou a technologiemi potřebnými k výuce, pro jejichž financování byly využívány i finanční prostředky získané pomocí projektů z ESF. Jednotlivá COV průběžně sledovala situaci na trhu vzdělávání i na trhu práce a pružně reagovala na měnící se podmínky, tak aby byla v co nejvyšší možné míře zabezpečena dostupnost a kvalita dalšího vzdělávání.

Téměř všechny střední školy v Královéhradeckém kraji realizují nějaké formy dalšího vzdělávání. Formy, rozsah i obsah dalšího vzdělávání se však liší. Další vzdělávání bylo a v rámci udržitelnosti je realizováno prostřednictvím projektu UNIV 2 KRAJE, i mimo něj (spolupráce s úřady práce a zaměstnavateli, poskytování stupně vzdělání dle školského zákona aj.).

COV jsou zřízena na následujících školách:

- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Hradební 1029 - **Centrum odborného vzdělávání ve strojírenství a obnovitelných zdrojích energie,**
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Vocelova 1338 - **Centrum odborného vzdělávání pro automobilový průmysl a dopravu,**
- Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931 - **Centrum odborného vzdělávání ve stavebnictví,**
- Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola - **Centrum odborného vzdělávání v lesnictví.**
- **COV pro nejmodernější technologie obrábění dřeva** při Střední uměleckoprůmyslové škole hudebních nástrojů a nábytku, HK, 17. listopadu 1202,
- **COV pro elektrotechnický a strojírenský průmysl** při Integrované střední škole, Nová Paka, Kumburská 846.

Graf 7: Struktura programů DV nabízených na SŠ a VOŠ v Královéhradeckém kraji pro školní rok 2015-16

Zdroj: OŠ KÚ

Ve

Graf 7: Struktura programů DV nabízených na SŠ a VOŠ v Královéhradeckém kraji pro školní rok 2015-16 je zobrazena nabídka programů dalšího vzdělávání, které byly nabízeny pro školní rok 2015-16. Celkem bylo nabízeno více než 700 kurzů v programech DV. Počty realizovaných kurzů nebo počty účastníků kurzů nejsou sledovány a údaje v tomto grafu je nutno brát pouze jako orientační informaci o připravenosti SŠ a VOŠ zajišťovat výuku v oblasti celoživotního učení. Největší podíl zaujímá nabídka profesního kvalifikačního vzdělávání (procesy uznávání dle NSK, čisté rekvalifikace, příprava ke zkouškám dle školského zákona) a profesního dalšího vzdělávání (rozšiřující a prohlubující vzdělávání v již získaných kvalifikacích).

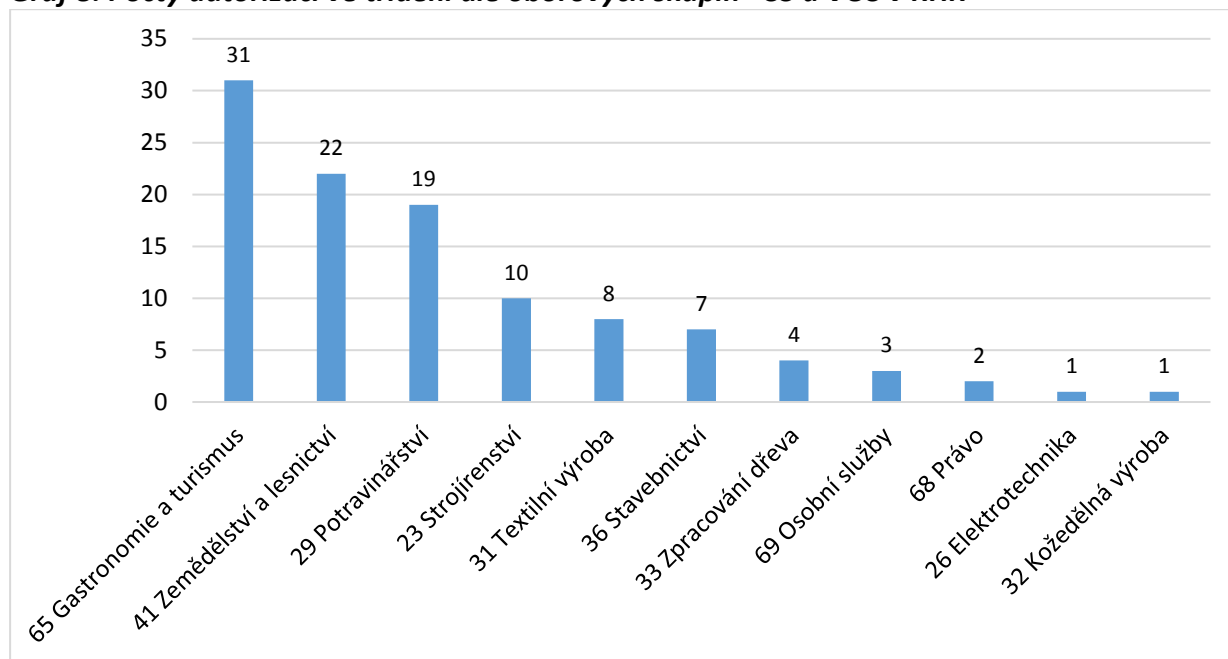
Tabulka 64: Počty autorizací a autorizovaných osob k 31. 8. 2016

	Celkem	SŠ a VOŠ
Celkem autorizací	187	108
Počet autorizovaných osob v Královéhradeckém kraji	50	17
Počet profesních kvalifikací autorizovaných v HKK	116	71

Zdroj: NÚV

Seznam profesních kvalifikací a počty jejich autorizací na SŠ a VOŠ v Královéhradeckém kraji k 31. 8. 2016 je uveden v příloze výroční zprávy č. 6.

Graf 8: Počty autorizací ve třídění dle oborových skupin - SŠ a VOŠ v KHK

Zdroj: NÚV

Dle analýzy zpracované při Univerzitě Hradec Králové, Krajské hospodářské komoře v Hradci Králové a Národním vzdělávacím fondu nabízí služby v oblasti dalšího profesního vzdělávání v Královéhradeckém kraji přibližně 160 subjektů. Mnoho větších zaměstnavatelů v kraji si školí své vlastní zaměstnance vlastními silami či ve vlastní režii.

Komplexní a ucelené informace o nabídce a poptávce po dalším vzdělávání a v časové ose není možné získat. Jakákoliv statistika či souhrn dat informující o poskytovaném dalším vzdělávání by byla zcela neobjektivní.

Jediným pracovištěm, které je zastřešujícím orgánem v oblasti rekvalifikací, je Úřad práce České republiky, respektive pro Královéhradecký kraj krajská pobočka v Hradci Králové.

Konkrétní rekvalifikační kurzy byly realizovány na základě motivovanosti žadatelů, jejich praxe, vzdělání, s ohledem na jejich zdravotní stav a reálnou možnost plnohodnotného uplatnění na trhu práce. Mezi cílovými skupinami žadatelů nacházíme jak osoby s dlouhodobou, tak s krátkodobou evidencí na ÚP, osoby se zdravotním postižením, osoby nad 50 let, matky po mateřské dovolené, osoby bez základní kvalifikace a mnohé další.

Výběr probíhal na základě poptávky potenciálních účastníků. Jednotlivé požadavky posuzovala komise pro rekvalifikace s ohledem na uplatnění účastníků po absolvování konkrétního rekvalifikačního kurzu a v souladu s potřebami a vývojem trhu práce v regionu.

V souladu s DZ zůstává rozvoj dalšího vzdělávání i nadále jednou z priorit Královéhradeckého kraje. Jsou proto využívány všechny možnosti k motivačnímu a stimulačnímu působení na občany kraje.

1.13 Prevence sociálně patologických jevů, environmentální a multikulturní výchova, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin, výchova k udržitelnému rozvoji

1.13.1 Prevence sociálně patologických jevů

Prevence rizikového chování (sociálně patologických jevů) je plněna v souladu s Národní strategií primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018, s Konceptí školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje na období 2014-2018, se Strategií protidrogové politiky Královéhradeckého kraje na období 2011-2015 (s prodlouženou platností i na r. 2016), s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2012-2016, Realizačním plánem koncepce prevence kriminality na léta 2012 až 2016 v Královéhradeckém kraji, vychází z Akčních plánů pro implementaci Národní strategie Zdraví 2020.

Preventivní programy realizované školami a školskými zařízeními a nestátními neziskovými organizacemi v KHK v roce 2016 účelově dotované z finančních prostředků MŠMT

MŠMT v roce 2016 vyhlásilo **dotační programy na realizaci aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování**. V tomto programu bylo podáno 18 žádostí z KHK. Podpořeno bylo celkem 10 žádostí: 2 projekty nestátních neziskových organizací, 2 projekty pracovišť Pedagogicko-psychologické poradny KHK (PPP KHK), 5 projektů základních škol a 1 projekt gymnázia. Školy a školská zařízení byly podpořeny celkově částkou 285 504,- Kč. Nestátní neziskové organizace obdržely celkem částku 466 697,- Kč. **Úspěšní žadatelé z Královéhradeckého kraje obdrželi v tomto dotačním titulu dotace v celkové výši Kč 752 201,- Kč**. Z důvodu nízkých částek, které byly oproti žádostem o dotace přiděleny 2 pracovištím PPP KHK a jedné základní škole, vrátily tyto subjekty celou výši dotační podpory (57 700 Kč) a programy nerealizovaly. MŠMT

rozdělovalo v r. 2016 poprvé finanční prostředky do jednotlivých krajů dle počtu žáků. V r. 2015 se podařilo žadatelům z našeho kraje získat dotace v celkové výši 1 175 222,- Kč.

Dále MŠMT vyhlásilo **rozvojový program Podpora implementace etické výchovy do vzdělávání v základních školách a v nižších ročnících víceletých gymnázií v r. 2016**. V rámci našeho kraje byly **podpořeny 2 projekty základních škol celkovou částkou 159 000,- Kč**.

Dotační programy vyhlášené Královéhradeckým krajem v oblasti primární prevence na r. 2016

V souladu s Dotační strategií Královéhradeckého kraje 2014 - 2018 vyhlásil KHK pro rok 2016 dva dotační programy zaměřené na oblast primární prevence, na které vyčlenil **finanční prostředky v celkové výši 741 000,- Kč**.

V oblasti byly vyhlášeny tyto programy:

- Programy zaměřené na prevenci rizikového chování a zdravý životní styl dětí a mládeže. Žádost podalo 36 subjektů, z nichž bylo podpořeno 33 žádostí v celkové výši 607 000,- Kč.
- Etická výchova ve školách. Žádost podalo 9 subjektů, z nichž bylo podpořeno 8 žádostí v celkové výši Kč 134 000,- Kč.

V roce 2016 byly poprvé vyhlášeny **mimořádné účelové prostředky (MUP)** na provoz příspěvkovým organizacím zřízených Královéhradeckým krajem i pro oblast „Prevence rizikového chování“ s celkovým objemem finančních prostředků ve výši 400 000,- Kč.

- Projekty se zaměřením na prevenci rizikového chování a zdravý životní styl dětí a mládeže. Žádost podalo 17 subjektů, z nichž bylo podpořeno 16 žádostí celkovou částkou 233 000,- Kč.
- Projekty se zaměřením na etickou výchovu ve školách. Žádost podalo 5 subjektů, všechny byly podpořeny celkovou výší 67 000,- Kč.

V mimořádných účelových příspěvcích bylo v oblasti prevence vyčerpáno celkem 300 000,- Kč. Částka 100 000,- Kč z MUP byla převedena a využita v programu zaměřeném na prevenci rizikového chování a zdravý životní styl dětí a mládeže.

OŠ KÚ KHK uspořádal pro školní metodiky prevence i další pedagogické pracovníky a záměnce z řad odborné veřejnosti v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování na KÚ KHK konferenci primární prevence a několik seminářů, např.: Návykové látky z hlediska legislativy a PČR a seminář k preventivnímu filmu Jakub.

Další aktivity podpořené z rozpočtu KHK v oblasti primární prevence

- Pedagogicko-psychologická poradna KHK obdržela finanční příspěvek ve výši 15 000,- Kč na vzdělávání a supervize metodiků prevence, dále 30 000,- Kč na podzimní akreditované semináře „Podpora zapojení dětí s obtížnější sociální adaptabilitou do kolektivu školní třídy“ ve výši 30 000,- Kč, účast 87 lidí, které proběhly ve všech okresních městech.
- VOŠ a SZŠ Hradec Králové obdržela částku 35 000,- Kč na akci Hrou x AIDS pořádanou nejen pro žáky této školy, ale i žáky ZŠ, kteří se vzdělávací akce zúčastnili.
- Plavecká škola ZÉVA obdržela 35 000,- Kč na projekt pro děti a žáky spadající do oblasti zdravého životního stylu.

Za výše uvedené další aktivity uhradil odbor školství z kap. 14 částku 115,- 000 Kč.

Kraje pro bezpečný internet (KPBI)

V rámci projektu proběhla i r. 2016 žakovská soutěž. Registrováno bylo celkem 28 768 žáků, úspěšných řešitelů bylo v rámci ČR 12 816. V r. 2015 v rámci Královéhradeckého kraje bylo 500 úspěšných řešitelů, v r. 2016 tento počet vzrostl na 1596. V nadstavbové soutěži Kvíz PLUS bylo úspěšných 269 našich žáků. Spoluúčast našeho kraje na projektu v roce 2016 činila 50 000,- Kč. Finanční prostředky byly věnovány na tvorbu webinářů a 6 ks mobilních telefonů – cen pro vítěze měsíčních losování. Ceny do soutěže dodala společnost Microsoft s.r.o. Královéhradecký kraj na slavnostní vyhlášení zakoupil 3 ks pevných disků. Odměnění byli v každé ze 2 věkových kategorií 3 žáci. I v r. 2016 Královéhradecký kraj odměnil finančním darem ve výši 10 - 20 000,- Kč 4 školy s nejvyšším počtem úspěšných řešitelů.

Škola podporující zdraví

ŠPZ je projektem Světové zdravotnické organizace (WHO), do kterého se zapojila i Česká republika. Vychází z aktualizovaného usnesení vlády ČR ze dne 8. 1. 2014 č. 23 ke Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí. Jsou vyhlášeny Akční plány pro implementaci Národní strategie Zdraví 2020. Do výše uvedeného projektu je přihlášeno 24 škol z KHK (3 mateřské, 14 základních, 5 středních a 2 vyšší odborné). KHK tyto školy podporuje vypsáním dotačním titulem „Programy zaměřené na prevenci rizikového chování a zdravý životní styl dětí a mládeže v oblasti prevence“.

Tabulka 65: Finanční podpora v oblasti primární prevence

Shrnutí finanční podpory vynaložené do oblasti primární prevence v roce 2016 v KHK	
MŠMT – Programy na podporu aktivit v oblasti prevence rizikového chování (11 podpořených dotačních žádostí z KHK)	694 501 Kč
MŠMT - Podpora implementace etické výchovy do vzdělávání v základních školách a v nižších ročnících víceletých gymnázií	159 000 Kč
KHK - Programy zaměřené na prevenci rizikového chování a zdravý životní styl dětí a mládeže v oblasti prevence (33 podpořených projektů)	607 000 Kč
KHK – Etická výchova ve školách (8 podpořených projektů)	134 000 Kč
KHK – MUP – Prevence rizikového chování (16 podpořených projektů)	233 000 Kč
KHK – MUP – Etická výchova ve školách (5 podpořených projektů)	67 000 Kč
KHK (vzdělávání pedagogů – konference, semináře)	59 900 Kč
KÚ KHK – podpora 3 projektů subjektů – naplňování koncepce KHK	100 000 Kč
KÚ KHK - KPBI (spoluúčast na projektu, odměny, finanční dary)	118 540 Kč
Celkem	2 172 941 Kč

V r. 2015 činila celková finanční podpora od MŠMT a KHK 2 855 840,- Kč. Pokles byl způsoben především výší přidělené, takřka poloviční dotační podpory MŠMT na Programy na podporu aktivit v oblasti prevence rizikového chování (1 175 222,- Kč). KHK v r. 2016 vynaložil do této oblasti 1 319 440,- Kč.

Primární prevence ve školách je především zabezpečována školními metodiky prevence, metodiky prevence při Pedagogicko-psychologické poradně Královéhradeckého kraje. Metodickou pomoc a koncepční činnost provádí MŠMT, oddělení prevence a krajská školská koordinátorka prevence. Mezi nejvýznamnější certifikované poskytovatele primární prevence v KHK patří nestátní neziskové organizace: Semiramis, z.ú., PROSTOR PRO, o.p.s.; Prostor Plus, o.p.s., Sion - Nová generace, o.s. a Společně k bezpečí, o.s. MŠMT ve spolupráci s NÚV zavádí od r. 2016 zatím dobrovolný Systém výkaznictví preventivních aktivit ve školách.

1.13.2 Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta a výchova k udržitelnému rozvoji

Význam a obsah **environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO)** jsou vymezeny několika dokumenty – vedle zákonného zakotvení jde zejména o rámcové vzdělávací programy (RVP), metodický pokyn MŠMT k zajištění EVVO² a v roce 2016 nově aktualizovaný

² Metodický pokyn MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO), č.j. 16745/2008 – 22, <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/metodicky-pokyn-msmt-k-zajisteni-environmentalniho>

Státní program EVVO a EP³. Environmentální výchova přispívá k naplňování cílů vzdělávání uvedených ve školském zákoně a jako jedno z průřezových témat ve všech RVP je nedílnou součástí školních vzdělávacích programů.

EVVO je součástí celoživotního vzdělávání a zahrnuje jak formální vzdělávání (např. ve školách a v akreditovaných vzdělávacích zařízeních), tak neformální vzdělávání (např. v rámci volnočasových aktivit) i informální učení zaměřené na oblast životního prostředí. EVVO zároveň představuje jeden z klíčových preventivních nástrojů ochrany životního prostředí a je jedním z prostředků k naplnění udržitelného rozvoje.

Školy a školská zařízení vycházely při realizaci EVVO a VUR nejen z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje, ale také z Koncepce EVVO v Královéhradeckém kraji a Akčního plánu EVVO v Královéhradeckém kraji na léta 2013–2015. 1. února 2016 bylo Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje schváleno aktualizované znění krajské koncepce EVVO.

K rozvoji EVVO a vzdělávání pro udržitelný rozvoj (dále také jen „VUR“) přispívají významnou měrou školní koordinátoři EVVO. Více jak 80 z nich již absolvovalo specializační studium pro koordinátory EVVO v rozsahu 250 vyučovacích hodin (z toho 65 bylo proškoleny v 7 běžích studia pořádaných SEVERem). Ve školním roce 2015/2016 proběhl další běh specializačního studia pro 27 učitelů (z toho 9 z Královéhradeckého kraje), pořádaný poprvé ve spolupráci Královéhradeckého, Libereckého a Pardubického kraje

V kraji funguje poradní sbor EVVO složený ze zástupců vzdělávacích středisek, škol i veřejné správy. Nezastupitelnou roli v EVVO a VUR plnil krajský koordinátor EVVO, tuto funkci zastávalo z pověření kraje v letech 2015 a 2016 Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s. (dále jen „SEVER“). V rámci krajské koordinace SEVER poskytoval školám i dalším institucím činným v EVVO metodickou pomoc, poradenství, pravidelné poštovní i emailové rozesílky, semináře a další služby. Dvěma čísly pokračovalo vydávání krajského bulletinu pro EVVO „Ekoton“. Nadále pokračovala také síť M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy), do které bylo ve školním roce zapojeno 63 základních a středních škol, a pro mateřské školy obdobná síť MRKVIČKA, do které bylo zapojeno 75 mateřských škol. Zejména pro učitele ZŠ a SŠ uspořádal krajský koordinátor EVVO 16. krajskou konferenci KAPRADÍ. Konference s tématem „Naše společná budoucnost“ se konala pod záštitou Informačního centra OSN v Praze u příležitosti 70. výročí založení OSN 20. listopadu 2015 na **Univerzitě Hradec Králové**. Zúčastnilo se jí cca 80 učitelů a dalších vzdělavatelů z různých organizací z KHK. Pro mateřské školy připravil krajský koordinátor EVVO

---

³ Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016–2025, schválený usnesením vlády č. 652 ze dne 20. července 2016, http://www.mzp.cz/cz/statni_program_evvo_ep_2016_2025

7. regionální setkání mateřských škol KAPRADÍČKO, kterého se zúčastnilo 45 učitelů a lektorů výukových programů pro MŠ.

Síť středisek ekologické výchovy v KHK poskytuje školám širokou škálu ekologických výukových programů a to jak krátkodobých, tak pobytových. SEVER ve školním roce 2015/2016 uskutečnil cca 200 ekologických výukových programů, kterých se zúčastnilo přes 4000 žáků všech typů škol, z toho 32 programů pobytových pro téměř 800 žáků. Dále realizoval školní vzdělávací projekty jako např. Škola pro udržitelný život⁴, Ekoškola⁵, Školy pro šetrnou turistiku, Učíme se v terénu, sledujeme krajinu. Školy dále využívají programy dalších středisek ekologické výchovy v Královéhradeckém kraji: Vzdělávací a kulturní centrum Klášter Broumov, Centrum rozvoje Česká Skalice, Muzeum přírody Český ráj, Ekocentrum Orlice, A Rocha – Křesťané v ochraně přírody, Modrý dům – INEX-SDA Kostelecké Horky, Dům pod jasanem Trutnov, NaturaServis, oddělení komunikace ZOO Dvůr Králové a pracoviště environmentální výchovy Správy KRNP. Nabízené programy byly zaměřeny např. na poznávání a pochopení přírody a přírodních vztahů a vazeb, na mezilidské vztahy a fungování lidské společnosti, na stav životního prostředí, na postavení člověka v přírodě a jeho historický vývoj apod. Pro školní rok 2015–2016 vznikl v rámci krajské koordinace EVVO mj. i společný nabídkový katalog těchto programů. Mimo jiných témat byla část výukových programů v rámci tematické krajské kampaně „Čistá obec, čisté město, čistý kraj“ zaměřena na nakládání s odpady.

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO byly realizovány odborné semináře pro pedagogy, vzdělávání a podpora pedagogických týmů, konference, specializační studium pro školní koordinátory EVVO a další. Významnými projekty zaměřenými na vzdělávání a podporu pedagogů patřily projekty realizované s podporou OPVK Ferda Mravenec – práce všeho druhu (EVVO v polytechnické výchově pro předškolní vzdělávání) a Čtenářská gramotnost v EVVO.

Vedle činností vykonávaných v rámci vlastního rozpočtu škol a dalších vzdělávacích institucí Královéhradecký kraj podporoval environmentální vzdělávání finančně příspěvky a granty na úseku životního prostředí. Pro rozvoj EVVO a VUR v kraji se podařilo krajskému koordinátorovi EVVO v sledovaném období získat také významnou podporu ze zdrojů mimo rozpočet kraje – vedle Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost například i z Operačního programu Česko-Polsko, programu Leonardo, Fondů EHP a Norska, SFŽP – Národního programu Životní prostředí, MŽP, České rozvojové agentury, Nadace VIA a Nadačního fondu České bankovní asociace Kamarádi vzdělávání. EVVO podpořilo ve svých grantových programech také město Hradec Králové.

Ve sledovaném období se v oblasti EVVO a VUR dařilo naplňovat Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje ve všech bodech navrhovaných opatření pro dosažení stanovených cílů. Ve školním roce 2015/2016 také

---

⁴ <http://www.skolaprozivot.cz/>

⁵ <http://www.ekoskola.cz/>

proběhlo první celostátní tematické šetření ČŠI zaměřené na vzdělávání pro udržitelný rozvoj, globální rozvojové vzdělávání a vzdělávání pro udržitelný rozvoj⁶, součástí šetření byl i průzkum v základních a středních školách na území kraje.

1.13.3 Multikulturní výchova a vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Jednou ze zásad, na nichž je založeno vzdělávání, je rovný přístup ke vzdělávání bez jakékoliv diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, etnického nebo sociálního původu nebo jiného postavení občana. Vzdělávání přitom pomáhá vyrovnávat se se vzrůstající národnostní a etnickou rozdílností doprovázenou někdy výrazně jinými kulturními zvyky.

V zájmu naplnění výše zmíněné zásady byly pro děti se sociálním znevýhodněním v posledním roce před zahájením povinné školní docházky na základních školách zřizovány přípravné třídy (od září 2016 jsou již určeny přednostně pro děti, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky, tedy nezralé pro zahájení povinné školní docházky, což nicméně zahrnuje i výše uvedenou skupinu) a ve školách všech stupňů byla vytvářena pracovní místa asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním.

Tabulka 66: Počty dětí v přípravných třídách

Školní rok	Počet škol	Počet tříd	Počet dětí
2014/2015	7	7	79
2015/2016	6	6	71

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014 a 30. 9. 2015.

Z tabulky 67 porovnávající školní roky 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- ve školním roce 2015/2016 bylo ve srovnání s rokem předchozím otevřeno o jednu přípravnou třídu méně – otevření podléhá udělení souhlasu krajským úřadem, a tak se každoročně mění nejen celkový počet tříd, ale také školy, jimž byl souhlas udělen,
- celkový počet dětí vzdělávajících se v přípravných třídách se rovněž snížil.

Ve sledovaném období MŠMT vyhlásilo rozvojový program umožňující školám, v nichž se vzdělávají žáci se sociálním znevýhodněním, žádat o dotaci na asistenty pedagoga pro tyto děti, žáky a studenty. Zatímco v roce 2015 byl program vyhlášen na období jednoho kalendářního roku, tak z důvodu novely § 16 školského zákona, jež od 1. 9. 2016 zavedla systém podpůrných opatření, který kromě jiného zásadně změnil způsob financování asistentů

⁶ http://www.csicr.cz/html/TZ_globalni_rozvoj_temata/flipviewerxpress.html

pedagoga, byl rozvojový program v roce 2016 vyhlášen pouze do konce školního roku 2015/2016.

Tabulka 67: Asistenti pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním

Období	Počet škol	Počet asistentů pedagoga	Výše přidělené dotace	Průměrná výše dotace na 1 úvazek a měsíc
2015 leden - prosinec	40	90 (72,2)	12 185 798 Kč	10 572 Kč
2016 leden - srpen	35	103 (79,14)	9 511 398 Kč	11 100 Kč

Zdroj: MŠMT, OŠ KÚ

Z výše uvedené tabulky porovnávající kalendářní roky 2015 a 2016 vyplývá:

- ve sledovaném období se snížil počet podpořených škol a zvýšil počet podpořených asistentů pedagoga – na počet škol mohlo mít i vliv zkrácené období, na něž byla dotace určena,
- oproti předchozímu období se mírně zvýšila dotace připadající na jednoho asistenta při 100% úvazku na měsíc.

Tabulka 68: Vzdělávání dětí, žáků a studentů podle státního občanství v roce 2014/2015

Druh školy	Počty dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím			
	celkem	ukrajinské	vietnamské	slovenské
Mateřské školy	186	63	52	21
Základní školy	452	155	68	102
Střední školy	261	71	42	52
Vyšší odborné školy	4	2	0	0
Celkem	903	291	162	175

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014.

Tabulka 69: Vzdělávání dětí, žáků a studentů podle státního občanství v roce 2015/2016

Druh školy	Počty dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím			
	celkem	ukrajinské	vietnamské	slovenské
Mateřské školy	212	73	65	24
Základní školy	526	176	87	125
Střední školy	272	97	33	57
Vyšší odborné školy	4	1	0	3
Celkem	1 014	347	185	209

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2015

Zdroj: MŠMT

Z výše uvedených tabulek za školní roky 2014/2015 a 2015/2016 vyplývá:

- ve školním roce 2015/2016 bylo na školách v Královéhradeckém kraji vzděláváno 1 014 dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím, přičemž tři nejčastěji zastoupená občanství – ukrajinské, vietnamské a slovenské – tvořila 73,1 % z celkového počtu vzdělávaných cizinců,
- oproti školnímu roku 2014/2015 došlo k nárůstu počtu dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím o 12,3 %, podíl tří nejčastěji zastoupených občanství posílil o 3,5 %.

K zajištění povinné školní docházky pro žáky z jiných států Evropské unie patří i překonání jazykové bariéry. K tomuto účelu odbor školství na základě předložené ekonomické rozvahy potřeby finančních prostředků zvýhodňoval a podporoval v kraji celkem 8 základních škol, které poskytují bezplatnou přípravu výuky českého jazyka žákům cizinců, jejichž seznam je zpřístupněn na webových stránkách kraje; v případě základních škol se zhoršenou dopravní obslužností odbor školství podporoval i jiné základní školy.

1.14 Účast škol v rozvojových a mezinárodních programech

Jak vyplývá z výročních zpráv jednotlivých organizací v KHK a sledování jejich činnosti zřizovateli, většina středních a vyšších odborných škol se účastnila jednoho nebo více mezinárodních projektů. Díky nim mohly své žáky, studenty a pedagogy posílat na smysluplné a dobře programově naplněné zahraniční stáže či vzájemné výměnné pobyty. Za tímto účelem vznikla mnohá partnerství škol nejen v rámci kraje, ale i v rámci celé Evropy. Jednalo se např. o programy v rámci projektů Erasmus+. Ty umožnily navázat gymnáziím a středním odborným školám mezinárodní spolupráci a významně tak zkvalitnit jazykovou i profesní přípravu žáků a studentů. Jiné střední školy zaměřily svoji pozornost v rámci tohoto projektu na tematiku udržitelného rozvoje či fiktivní obchodování.

Na zlepšování podmínek vzdělávání talentovaných žáků byl zaměřen projekt Excellence středních škol, v němž byla nejvýrazněji zastoupena a finančně podpořena gymnázia, jejichž žáci dosahovali nejlepších výsledků v soutěžích. Finanční prostředky z tohoto projektu byly určeny na odměny pedagogů, kteří se na přípravě těchto talentovaných žáků podíleli.

Řada středních škol byla ve sledovaném období účastníkem projektu z OPVK Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Královéhradeckém kraji. Cílem tohoto projektu je zkvalitnění a modernizace výuky přírodovědných a technických oborů na školách v Královéhradeckém kraji a zvýšení motivace žáků středních, ale i základních škol ke studiu těchto oborů. V rámci tohoto projektu školy vybudovaly či zrekonstruovaly odborné učebny fyziky, chemie a biologie, nakoupily pomůcky pro výuku, nabízely žákům činnost v přírodovědně a technicky zaměřených kroužcích, uskutečnily exkurze apod.

V oblasti odborného vzdělávání byla většina projektů zaměřena především na rozvoj řemesel. Podpora se zaměřovala na spolupráci škol se strategickými partnery - oborovými organizacemi a potenciálními zaměstnavateli. Z rozpočtu jednotlivých projektů školy zkvalitňovaly materiálně technické vybavení moderními vzdělávacími prostředky pro výuku odborných předmětů a zaváděly a rozvíjely moderní vyučovací metody. V oblasti celoživotního vzdělávání školy realizovaly velké množství vzdělávacích programů, z nichž převážná část byla financována z prostředků ESF.

Přehled rozvojových programů MŠMT, do kterých se zapojily školy v Královéhradeckém kraji a využité finanční prostředky podle zřizovatelů jsou uvedeny v příloze výroční zprávy č. 2, tabulka 1b až 1d.

2. Ekonomika a péče o majetek

V přenesené působnosti kraje v roce 2016 odbor školství KÚ KHK rozepisoval a přiděloval finanční prostředky právníkům osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, které jsou zřízeny KHK, obcemi v působnosti KHK nebo soukromou osobou. Tato kompetence je ve většině případů vymezena v ustanoveních §§ 160-163 školského zákona. V oblasti financování školství nedošlo k legislativním změnám, které by ovlivnily základní principy financování. Novinkou od září 2016 bylo finanční zabezpečení podpůrných opatření dle vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Převážná část dotací byla určena na tzv. přímé výdaje na vzdělávání - na mzdové prostředky, na náklady na odvody do sociálních a zdravotních fondů a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí zdravotně postižených, na výdaje na učební pomůcky a dále na výdaje na učebnice a školní potřeby, pokud se žákům poskytují bezplatně, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků a činnosti, které souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání. Výše této neinvestiční dotace byla 4 649 948 tis. Kč, z toho 3 370 295 tis. Kč na mzdy.

Přímé výdaje na vzdělávání pro krajské a obecní školství byly kraji přiděleny Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy normativně podle počtu dětí a žáků prostřednictvím republikových normativů. Školám a školským zařízením jsou odborem školství KÚ KHK přidělovány prostřednictvím krajských finančních normativů.

Finanční zabezpečení krajských a obecních škol a školských zařízení v roce 2016 bylo komplikované zejména v oblasti středního školství. Důvodem byl pokračující pokles počtu žáků. Zvýšení tarifů pracovníků školství od 1. 9. 2016 bylo plně pokryto finančními prostředky z k tomu určeného rozvojového programu MŠMT.

Celkový počet zaměstnanců financovaných ze státních dotací byl ze strany MŠMT stanoven prostřednictvím dílčích ukazatelů. Výsledný limit pro rok 2016 činil 11 692,59 průměrných přepočtených zaměstnanců z dotace na přímé NIV, k tomu byly navíc další úvazky zaměstnanců kryty z dotací rozvojových programů MŠMT. Skutečný počet zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu vč. ESF byl 11693,523, z toho 14,533 bylo hrazeno z ESF. Limit zaměstnanců byl dodržen. Limit pro rok 2015 byl obdobný: 11 712,04 zaměstnanců.

Rozvojovými programy MŠMT byly řešeny specifické tituly. Mezi finančně nejvýznamnější v roce 2016 patřily tyto rozvojové programy:

- Zvýšení platů pracovníků regionálního školství (dopad úpravy platné od 1. 9. 2016 a posílení nenárokových složek) 117 666,417 tis. Kč
- Rozvojový program na podporu odborného vzdělávání v SŠ pro rok 2016: 13 362,9 tis. Kč
- Asistenti pedagogů pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním: 14 210,1 tis. Kč (modul B - krajské, obecní i soukromé školy)
- Financování asistentů pedagogů pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením v soukromých školách (modul A): 15 061,8 tis. Kč

Vyčíslené údaje představují celkový přidělený objem dotací, bez odpočtu realizovaných vratek nečerpaných dotací (vratky realizovány u RP na pedagogickou asistenci).

V červnu 2016 byly vypořádány projekty financované z OP VK.

Přehled oblastí podpořených rozvojovými programy a příslušných finančních objemů je uveden v tabulkách Přílohy 1. (tabulka č. 1. a, 1. b).

V samostatné působnosti kraje odvětví školství KHK (kap. 14) zajišťovalo zejména financování provozních výdajů školských subjektů zřízených KHK. Financování reprodukce majetku kraje svěřeného těmto organizacím je v kompetenci investičního odboru (kap. 21- investice a evropské projekty a kap. 50 – Fond rozvoje a reprodukce).

Běžné výdaje z rozpočtu kraje na podporu práce s dětmi a mládeží, tělovýchovy, soutěže byly v průběhu roku 2016 hrazeny ze samostatné rozpočtové kapitoly 09 – volnočasové aktivity. Jejich finanční objem z rozpočtu kraje představoval částku 9 126,3 tis. Kč v ostatních běžných výdajích, 260,0 tis. Kč v ostatních kapitálových výdajích a 170,0 tis. Kč na neinvestiční transfery obcí. K tomu 1 589,0 tis. Kč činila dotace ze státního rozpočtu na soutěže.

Rekapitulace celkového rozpočtu odvětví školství k 31. 12. 2016, včetně krajských prostředků a dotací obdržených v r. 2016 pro školy a školská zařízení od státu, je obsažena v Příloze 1 (tabulka 1. a). Údaje označené zkratkou SR představují dotace ze státního rozpočtu. Pro srovnání jsou v tab. č. 1a přílohy ekonomické části vyčísleny i objemy roku 2015 a 2014. V tabulkách s rekapitulací rozpočtu školství jsou odečteny vratky nečerpaných dotací, vrácených v průběhu roku na účet MŠMT.

V tabulkách č. 1b, 1c a 1d jsou blíže zachyceny prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu v členění dle zřizovatele škol a školských zařízení.

V příloze 2 přikládáme celkový přehled rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání v členění dle jednotlivých typů škol a školských zařízení. Výdaje jsou rozlišeny dle zřizovatele na krajské a obecní subjekty (soukromé školy jsou financovány odlišně).

Přílohy 3 – 5 jsou zaměřeny na skutečné čerpání mzdových prostředků, počty zaměstnanců a úroveň jejich odměňování. Mzdy a související zákonné odvody tvoří převážnou část výdajů odvětví školství. Ke zpracování jednotlivých přehledů byly použity sumáře z výkazů P1-04 jednotlivých organizací za 1. - 4. čtvrtletí příslušného kalendářního roku (oddíl V. výkazu). Do tabulek jsou zahrnuty pouze údaje o školách a školských zařízeních zřizovaných krajem a obcemi.

Tabulkové přehledy obsažené v přílohách ekonomické části výroční zprávy jsou společné pro jednotlivé následující oddíly textu, obsahující komentář ke školám a školským zařízením v členění dle jednotlivých zřizovatelů.

2.1 Výdaje na školy a školská zařízení zřízené krajem

Přímé výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

V krajském školství bylo financování nadále velmi negativně ovlivněno pokračujícím poklesem počtu žáků středních škol a VOŠ. Změny výkonů rozhodných pro rozpočet dotace r. 2016 z MŠMT: pokles výkonů středních škol o 3,7% a výkonů VOŠ o 10,07% oproti výkonům pro rozpis rozpočtu r. 2015. Pro oba roky byli do výkonů v rozpisu rozpočtu republikovými normativy z MŠMT započtení žáci denního nástavbového studia. Pokles žáků v září 2016 nadále pokračoval a byl zohledněn v aktualizovaném rozpočtu jednotlivých škol.

Výše dotací na přímé výdaje na vzdělávání krajských subjektů v roce 2016 činila 1 513 428,0 tis. Kč, tj. o 58,626 mil. Kč více než v r. 2015. Struktura závazných ukazatelů je uvedena v Příloze 1 (tabulka 1. b) – ÚZ 33 353.

Členění rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání dle jednotlivých typů škol a školských zařízení je obsaženo v Příloze 2.

Vývoj počtu zaměstnanců hrazených ze státní dotace (zejména na přímé NIV)

Z údajů o počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu vč. ESF ve výkazech Škol P1-04 vyplynulo, že oproti roku 2015 došlo ke snížení o 93,957 celoročně přepočtených zaměstnanců (tj. pokles o 2,55%).

Tabulka 70: Počty zaměstnanců ve školách a školských zařízeních zřizovaných KHK v letech 2013-2015

	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2016	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2015	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2014	Meziroč. snížení počtu zaměst. 2016-2015
Celkem	3679,708	3761,278	3869,726	-81,570
- ze stát. rozp.	3584,411	3678,368	3787,630	-93,957

Zdroj: sumáře výkazů Škol P1-04 oddíl I (organizace odměňující formou platu)

Změny úvazků od září 2016 se promítly v přepočtu na celý rok z jedné třetiny své velikosti.

Bližší údaje o odměňování a počtech zaměstnanců jednotlivých druhů škol a školských zařízení v roce 2016 jsou uvedeny v Přílohách 3 - 5.

Provozní výdaje a další ukazatele z rozpočtu kraje

Celkové neinvestiční prostředky, poskytnuté z rozpočtu KHK subjektům vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem je KHK, činily v roce 2016 částku 368 908,15 tis. Kč (na provoz, grantové programy), z toho příspěvky na provozní výdaje a odpisy z kapitoly školství 364 766,61 tis. Kč (v r. 2015 celkem z kap. školství 334 410,3 tis. Kč).

K tomuto byly navíc poskytnuty finanční prostředky z Fondu rozvoje a reprodukce Královéhradeckého kraje na opravy a údržbu (dále FRR, viz níže).

V roce 2016 byl celkový objem neinvestičních prostředků pro příspěvkové organizace školství z rozpočtu kraje ve srovnání s rokem 2015 vyšší o 30 850,32 tis. Kč (v r. 2015 objem včetně grantů a dotací na kofinancování a předfinancování projektů, bez FRR činil 338 057,83 tis. Kč). Samotné příspěvky na provoz kryté z rozpočtu odvětví školství byly v r. 2016 vyšší o 30 356,31 tis. Kč než v r. 2015. Zásadní podíl na tom měly prostředky poskytované na řešení specifických požadavků škol.

V průběhu roku 2016 byly řadě organizací z rozpočtu kraje poskytnuty finanční prostředky určené k řešení specifických požadavků. Za nejvýznamnější považujeme následující záměry:

- podpora polytechnického vzdělání ve středních školách zřízených krajem (příspěvek neinvestiční, popř. i investiční) – ve schváleném rozpočtu k tomuto vyčleněny 2000 tis. Kč,
- řešení bezpečnostních opatření v objektech krajských škol ve výši 5000 tis. Kč,
- obnova vybavení ubytovacích kapacit a doplnění nastavitelného nábytku ve školách ve výši 9000 tis. Kč,
- posílení odměňování učitelů odborných předmětů v oborech skupin oborů 23- strojírenství a 26- elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika u středních škol KHK. V roce 2016 bylo finančně pokryto z výsledku hospodaření částkou 10 000 tis. Kč.

Ostatní rozpočtované běžné výdaje školství představovaly objem 2127,9 tis. Kč, z toho částka 861,6 tis. Kč byla zaplácena krajem na nájemné.

Organizacím byl stanoven odvod z fondu investic v celkové výši 43 373,2 tis. Kč (standardně při rozpisu rozpočtu pro rok 2016 byly odvody napočteny ve výši 90% odpisů).

Kapitálové příjmy z prodeje nemovitého majetku kraje ve školství, zapojené v r. 2016 do rozpočtu školství, činily 1697,0 tis. Kč. Tyto prostředky navýšily rozpočet Fondu rozvoje a reprodukce KHK pro školství.

Investiční a neinvestiční výdaje v oblasti péče o majetek kraje

Akce v oblasti péče o nemovitý majetek kraje, svěřený školám a školským zařízením, byly finančně řešeny zejména z Fondu rozvoje a reprodukce Královéhradeckého kraje.

Celkový finanční objem, rozpočtovaný pro odvětví školství ve Fondu rozvoje a reprodukce KHK v závěru roku 2016, představoval částku 114 148,93 tis. Kč – ve srovnání s předchozími roky je to více (v roce 2015 84 377,07 tis. Kč, v roce 2014 celkem 69 242,7 tis. Kč, v roce 2013 celkem 63 203,4 tis. Kč, v roce 2012 celkem 84 357,0 tis. Kč). Z tohoto objemu bylo schváleno 52 428,93 tis. Kč na investiční transfery příspěvkovým organizacím, 37 515,0 tis. Kč na neinvestiční transfery PO. Částka 5530,0 tis. Kč byla ve FRR vyčleněna na běžné výdaje, 18675 tis. Kč na kapitálové výdaje kraje pro školství (objem akcí, kdy kraj byl investorem). Rok 2016 lze tak z pohledu výše prostředků ve FRR hodnotit za příznivější než předchozí roky.

V důsledku zvýšených odvodů z fondů investic příspěvkových organizací je ale špatná jejich schopnost řešit drobnou údržbu ze svých vlastních prostředků.

Vedle FRR pak ve značné míře byly vynakládány prostředky na akce spolufinancované z evropských fondů, zejm. z OP Životní prostředí. K tomuto bylo v rozpočtu kap. 21 - investice a evropské projekty po 5. změně rozpočtu kraje na kofinancování a předfinancování vyčleněno 21 367,05 tis. Kč na investice a 821,86 tis. Kč na neinvestice (v roce 2015 109 211,9 tis. Kč na investice a 1 725,67 tis. Kč na neinvestice, v roce 2014 celkem 91 312,6 tis. Kč na investice a 10 900,5 tis. Kč na neinvestice, v roce 2013 v rozpočtu 149 862,8 tis. Kč na investice a na neinvestice 2070,2 tis. Kč). Část těchto prostředků, která byla vynaložena na předfinancování projektů, se postupně vrací do rozpočtu kraje po obdržení dotací z fondů. Částka 7479,7 tis Kč byla na investice vynaložena přímo z rozpočtu školství (z toho investiční příspěvky PO na nákup nebo obnovu technického vybavení pro výuku 4159,7 tis. Kč, na předfinancování nákupu investičních učebních pomůcek 3320,0 tis. Kč).

V rámci investic do rozšíření strategické průmyslové zóny Solnice – Kvasiny bylo v roce 2016 vynaloženo 14 mil Kč (z toho 10,3 mil. Kč státní dotace) na akci „Modernizace Vyšší odborné školy a Střední průmyslové školy, Rychnov nad Kněžnou, U Stadionu 1166 – I. etapa.

I přes vynaložené prostředky potřeba péče o majetek kraje a z toho vyplývající požadavky školských subjektů výrazně převyšují možnosti rozpočtu kraje.

Výdaje na rozvojové programy a granty u krajských subjektů

Krajské školy a školská zařízení se v roce 2016 zapojily do řady rozvojových programů vyhlášených MŠMT. Oblasti podpory a přidělené finanční objemy jsou uvedeny v Příloze 1 (tabulka 1. d). Z rozvojových programů MŠMT byly financovány všechny zde vyčíslené dotační tituly mimo ÚZ 33353.

Na grantové programy a mimořádné účelové příspěvky pro školství a prevenci bylo z rozpočtu kraje poskytnuto celkem 2954,0 tis. Kč – z toho 850,0 tis. Kč obdržely na své projekty krajské školy, pro oblast volnočasových aktivit a sportu 987,0 tis. Kč – z toho 320,0 tis. Kč obdržely krajské školy.

Na financování podpory středního vzdělání s výučním listem v oborech strojírenských, elektrotechnických a stavebních bylo v r. 2015 z prostředků kraje dle vyúčtování krajských škol vynaloženo 5664,25 tis. Kč (5548,0 tis. Kč v r. 2015, 5300,2 tis. Kč v r. 2014). Podporu školy obdržely formou účelového příspěvku na provoz pro období leden – červen 2016 a září – prosinec 2016.

2.2 Výdaje na školy a školská zařízení zřizované obcemi

Přímé výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

Pro financování škol a školských zařízení, zřízených obcemi, byly i pro rok 2016 v oblasti mzdových prostředků klíčové změny výkonů rozhodných pro rozpočet: celkový pokles výkonů v mateřských školách o 1,1 % a nárůst výkonů základních škol o 2,07 % oproti výkonům pro rozpis rozpočtu r. 2015. V září 2016 došlo k poklesu počtu dětí v MŠ a dalšímu nárůstu počtu žáků ZŠ.

Úroveň finančního zabezpečení mezd v obecním školství byla vzhledem k nárůstu výkonů lepší než ve školství krajském. V oblasti ostatních neinvestičních výdajů byla situace též stabilní.

Výše dotací na přímé výdaje na vzdělávání obecních subjektů v roce 2015 činila 3 136 520 tis. Kč (o 240,83 mil. Kč více než v r. 2015). Struktura závazných ukazatelů je uvedena v Příloze 1 (tabulka 1. b) – ÚZ 33 353.

Členění rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání dle jednotlivých typů škol a školských zařízení je obsaženo v Příloze 2.

Vývoj počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu (včetně dotace na přímé NIV)

Z údajů o počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu vč. ESF ve výkazech Škol P1-04 vyplynulo, že proti r. 2015 došlo ke zvýšení o 131,382 celoročně přepočtených zaměstnanců (tj. nárůst o 1,65 %).

Tabulka 71: Počty zaměstnanců ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi v letech 2014-2016

	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2016	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2015	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2014	Meziroč. změna počtu zaměst. 2016-2015
celkem	8353,679	8214,572	8074,518	+139,107
- ze stát. rozp.	8109,112	7977,730	7864,311	+131,382

Zdroj: sumáře výkazů Škol P1-04 oddíl I (organizace odměňující formou platu)

Změny souvisí zejména s pokračujícím nárůstem počtu žáků v základních školách a školních družinách.

Bližší údaje o odměňování a počtech zaměstnanců jednotlivých druhů škol a školských zařízení jsou uvedeny v Přílohách 3 - 5.

Výdaje na rozvojové programy a granty u subjektů zřízených obcemi

Tituly a prostředky přidělené ze státní dotace od MŠMT v roce 2016 školám a školským zařízením, zřízeným obcemi, jsou uvedeny v Příloze 1 (tabulka 1. b). Z rozvojových programů MŠMT byly financovány všechny zde uvedené dotační tituly mimo ÚZ 33353. Prostředky na projekty z OP VK, dotace na preventivní programy, na podporu informačních center pro mládež jsou průtokovou dotací, z tohoto důvodu se u obecních škol do rozpočtu kraje nezahrnují (bilance v tab. 1. a zachycuje údaje rozpočtované krajem).

Z grantových programů pro školství a prevenci z rozpočtu KHK bylo školám zřízeným obcemi přiděleno 1598,0 tis. Kč, z prostředků pro volnočasové aktivity a sport 574,0 tis. Kč.

2.3 Výdaje na soukromé školy a školská zařízení

Převážnou část prostředků, poskytovaných ze státního rozpočtu prostřednictvím rozpočtu kraje soukromým školám a školským zařízením, tvoří dotace dle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších právních předpisů (ÚZ 33155). Z dotace MŠMT byla soukromým školám krajem poskytnuta částka 209 934,9 tis. Kč (v roce 2015 to bylo 193 073 tis. Kč). Objem rozpočtu dotace soukromých škol se tedy zvýšil z důvodu nárůstu počtu financovaných subjektů.

Soukromé školy a školská zařízení se v roce 2016 též zapojily do řady rozvojových programů vyhlášených MŠMT. Oblasti podpory a přidělené finanční objemy z dotací ze státního rozpočtu od MŠMT jsou uvedeny v Příloze 1 (tabulka 1. b).

Z programu podpory středního vzdělání s výučním listem v oborech strojírenských, elektrotechnických a stavebních bylo v roce 2016 z prostředků kraje čerpáno jednou školou 244,3 tis. Kč (v r. 2015 celkem 247,5 tis. Kč).

Z grantových programů pro školství a prevenci z rozpočtu kraje bylo přiděleno 270,0 tis. Kč, z prostředků na volnočasové aktivity 10,0 tis. Kč.

2.4 Struktura rozpočtu dotace na přímé výdaje na vzdělávání dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení

Rozdělení dotace na přímé výdaje na vzdělávání mezi školy a školská zařízení v členění dle jednotlivých typů a zřizovatelů v letech 2013 - 2015 je uvedeno v Příloze 2.

Tabulka zachycuje podíl jednotlivých typů škol a školských zařízení na celkovém objemu NIV celkem i meziroční vývoj.

Rekapitulace tabulkových příloh ekonomické části

Příloha č. 1

Rozpočet odvětví školství a navazujících kapitol rozpočtu Královéhradeckého kraje na rok 2014 - 2016 (tab. č. 1. a)

Rozdělení dotací poskytnutých kraji z MŠMT v roce 2016, 2015, 2014 dle zřizovatelů škol a školských zařízení (tab. č. 1.b – 1.d)

Příloha č. 2

Rozdělení objemu neinvestiční dotace na přímé výdaje na vzdělávání dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení v roce 2016, 2015, 2014 (tabulka č. 2)

Příloha č. 3:

„Počty zaměstnanců a mzdové prostředky za školy a školská zařízení zřizované krajem, obcemi, krajem a obcemi celkem v roce 2016“ (tab. č. 3. a – 3. c)

V tabulkách jsou uvedeny příslušné počty zaměstnanců a vyplacené mzdové prostředky v členění dle typu školy nebo školského zařízení. Jde o údaje o celkovém počtu zaměstnanců a vyplacených mzdách, bez ohledu na způsob odměňování a zdroje financování.

Průměrné platy zaměstnanců škol a školských zařízení zřizovaných krajem a obcemi v roce 2016 (tab. 3.d).

Jde o celkové platy propočtené bez ohledu na způsob odměňování a zdroj financování. Opět je zachováno členění na jednotlivé typy škol a zařízení.

Příloha č. 4 a 5:

V těchto přílohách jsou uvedeny srovnatelné údaje za roky 2015 a 2014.

3. Závěry výroční zprávy v Královéhradeckém kraji

V oblasti předškolního vzdělávání došlo oproti předchozím letům k úbytku dětí. Celkem nebylo vyhověno 1057 žádostem o přijetí k předškolnímu vzdělávání, což je o 415 méně než v předcházejícím školním roce. Výsledný počet nepřijatých dětí je ve skutečnosti ještě o něco nižší, protože rodiče své děti přihlašují do více mateřských škol. Počet odvolání proti rozhodnutí ředitele o nepřijetí k předškolnímu vzdělávání se oproti předcházejícímu školnímu roku opět snížil.

V oblasti základního vzdělávání se KHK v souladu s dlouhodobým záměrem zaměřoval na podporu společného vzdělávání na základních školách – integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do hlavního vzdělávacího proudu: Poskytoval ekonomickou podporu zřizování pozic asistentů pedagogů pro individuálně integrované žáky zejména s těžkým zdravotním postižením v základních školách zřizovaných obcemi a spolupracoval s MŠMT při zajištění účelově vázaných finančních prostředků pro činnost asistentů pedagoga v soukromých školách. KHK v případě potřeby poskytoval metodickou pomoc obcím, které uvažovaly o změně organizace školy, sloučení či zrušení školy z důvodů nízkého počtu žáků. Pokračování těchto aktivit v dalších letech bude značně ovlivněno právním stavem, zejména nabytím účinnosti novely § 16 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů od 1. 9. 2016 a nově zavedeným systémem podpůrných opatření s normovanou finanční náročností.

V oblasti středního vzdělávání se zvýšil počet škol zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení o 3 střední školy s obory praktická škola (dvě zřizované KHK a jedna soukromá) na 86. Z celkového počtu 86 středních škol, ale 3 střední školy (soukromé) nevykonávaly svoji činnost a nevzdělávaly žádné žáky (Střední škola hotelnictví a podnikání SČMSD, Hronov, s.r.o., CZECH SALES ACADEMY – vyšší odborná škola a střední škola s.r.o., CZECH SALES ACADEMY Trutnov – střední odborná škola s.r.o.). Počet nabízených míst výrazně přesahuje počet uchazečů, kteří mohou do středního školství vstoupit. Celkové počty žáků se ustálily na dlouhodobém minimu.

V rámci přijímacího řízení do středních škol respektovaly všechny krajské střední školy doporučení zřizovatele realizovat ve všech oborech poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou (v denní formě vzdělávání) v rámci přijímacího řízení přijímací zkoušku. Až na jedinou konaly všechny střední školy zřizované KHK v prvním kole přijímacího řízení jednotné přijímací zkoušky z českého jazyka a literatury a matematiky a její aplikace. Jednalo se o MŠMT vyhlášené „Pokusné ověřování organizace přijímacího řízení do oborů vzdělání s maturitní

zkouškou s využitím povinné přijímací zkoušky ve školním roce 2015/2016“ centrálně zadávané Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání. To umožnilo porovnat předpoklady uchazečů přijatých v prvním kole přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách, a to nejen v rámci kraje, ale i celé ČR.

Nadále byla Královéhradeckým krajem vyplácena finanční podpora žákům vzdělávajícím se ve vybraných oborech středního vzdělání s výučním listem. Od 1. 9. 2015 byly do tohoto systému zařazeny další dva obory vzdělání (pokrývač, malíř a lakýrník) a počet vybraných oborů se tak zvýšil na 22. V roce 2015 byla žákům vybraných oborů vzdělání z rozpočtu Královéhradeckého kraje vyplacena částka ve výši 5 795 545 Kč a v roce 2016 to bylo 5 908 550 Kč. Ve školním roce 2015/2016 mohlo být podpořeno cca 1500 žáků při splnění podmínek, které má každá škola stanoveny ve směrnici.

Na základě spolupráce Královéhradeckého kraje a Krajské hospodářské komory Královéhradeckého kraje se konala v pěti okresních městech „Prezentace středních škol a zaměstnavatelů 2015“. Jednalo se o novou formu organizování výstav/burz středních škol s důrazem na výraznější zapojení zaměstnavatelů v regionu. Záměrem této prezentace bylo seznámit rodiče a jejich děti nejen s možnostmi vzdělávání ve středních školách v kraji, ale také s firmami, kde mohou budoucí absolventi najít svoje profesní uplatnění. Na těchto akcích se představilo celkem 106 škol a 48 zaměstnavatelů. Součástí poslední prezentace v Hradci Králové bylo předání ocenění „Škola firmě a Firma škole 2015“ pro nejlépe spolupracující firmy a střední školy.

Mnoho středních škol získalo další finanční prostředky díky propracované grantové politice. Tradičně jsou školy také úspěšnými žadateli o dotace poskytované z rozpočtu KHK na veřejně prospěšné projekty v oblasti vzdělávání zaměřené na rozvoj tvůrčích schopností a dovedností dětí, žáků a studentů - rozvoj talentů, podporu vzdělávání v oborech s výučním listem, zájmovou práci se žáky mimo vyučování a polytechnickou výchovu a vzdělávání.

V oblasti vyššího odborného vzdělávání se počet škol zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení nezměnil. Ve školním roce 2015/2016 poklesl zájem o studium v denní i dálkové formě vzdělávání. Tradičně vysoký je procentní podíl studentů, kteří předčasně opouští školu po absolvování 1. ročníku.

V oblasti vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami došlo i ve sledovaném období k úbytku počtu žáků s lehkým mentálním postižením vzdělávaným podle přílohy RVP ZV určené pro tyto žáky. V mateřských školách bylo nejvíce dětí se zdravotním postižením zařazeno do speciálních mateřských škol (40 %) a jejich nejčastějším postižením byly vady řeči (59 %). Nejvíce žáků se zdravotním postižením v základních školách bylo vzděláváno formou jejich individuální integrace v běžných třídách (70 %) a nejrozšířenějším postižením byly vývojové poruchy učení. Počty nadaných žáků se držely na loňské úrovni.

V oblasti jazykového vzdělávání se v souladu s DZ kraje pro období 2016 – 2020 průběžně zvyšovala kvalifikovanost učitelů cizích jazyků a jejich účast na zahraničních jazykových kurzech. Dařilo se motivovat žáky k využívání jazykových znalostí a dovedností v osobním i profesním životě zejména díky spolupráci se zahraničními školami, ta se uskutečňuje především díky projektům jednotlivých škol. Na některých školách se úspěšně daří vyučovat vybrané předměty v cizím jazyce. Zapojení zahraničních lektorů do výuky v předmětu konverzace v cizím jazyce na všech typech škol se postupně stává běžnou součástí výuky, která je ze strany žáků velmi oblíbená, neboť přináší do výuky potřebnou pestrost.

V oblasti poradenských služeb došlo po změnách v minulých letech ke stabilizaci systému speciálně pedagogických center a pedagogicko-psychologického poradenství. Služby v kraji i nadále zajišťovalo 6 center a jedna poradna se svými pěti pobočkami. Ve dvou okresech (Jičín, Rychnov nad Kněžnou) se nenachází žádné SPC, služby pro tyto klienty zajišťovala nejbližší centra. Opět došlo k meziročnímu nárůstu počtu klientů školských poradenských zařízení.

V oblasti základního uměleckého vzdělávání byl v rámci KHK dodržen nejvyšší povolený počet žáků. Stabilizace kapacit základních uměleckých škol v kraji zůstane i nadále prioritou.

V oblasti stravování dětí, žáků a studentů ve školním roce 2015/2016 pokračoval a nadále bude pokračovat záměr zvyšovat kvalitu a vyváženost stravy ve školních jídelnách, motivovat strávající ke zdravému životnímu stylu a zvyšovat zájem o školní stravování. Stále více se také dařilo ve spolupráci s rodiči zajistit dětem v některých mateřských školách a žákům v základních a středních školách stravu odpovídající jejich zdravotnímu stavu, především celiakům, diabetikům a alergikům. Problematika vhodných a nevhodných kombinací potravin a pokrmů, snižování množství tuků, cukru a soli vedla v roce 2016 k vydání vyhlášky o požadavcích na potraviny, pro které je přípustná reklama a které lze nabízet k prodeji a prodávat ve školách a školských zařízeních.

Většina školních jídelen sestavuje v současné době jídelníček v souladu s metodikou vydanou MZ ČR „Nutričním doporučením ke spotřebnímu koši“, které zajistí co nejoptimálnější zastoupení jednotlivých potravin ve stravě dětí, žáků a studentů.

V oblasti multikulturní výchovy, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin byly krajským úřadem v oprávněných případech udíleny souhlasy se zřízením přípravných tříd při základních školách, jejichž cílem bylo vyrovnávání vývoje dětí se sociálním znevýhodněním v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. V zájmu dětí a žáků se sociálním znevýhodněním krajský úřad spolupracoval s MŠMT při zabezpečování financování asistentů pedagoga pro tyto děti a žáky. K zajištění povinné školní docházky pro žáky s jiným než českým státním občanstvím odbor školství podporoval v kraji celkem 8 základních škol, které poskytují bezplatnou výuku českého jazyka.

V oblasti školských účelových zařízení nedošlo k žádným významným meziročním změnám. U všech organizací i přes ekonomické problémy zůstává zachován jejich rozsah nabízených služeb a poslání.

Při realizaci **dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků** ŠZ DVPP KHK připravilo během školního roku řadu osvědčených vzdělávacích akcí, které se pro velký zájem účastníků každoročně opakují, i vzdělávací akce nové dle požadavků pedagogických pracovníků i ostatních pracovníků škol a školských zařízení Královéhradeckého kraje. Do programové nabídky zařazuje ŠZ DVPP KHK i některé vzdělávací akce na základě podnětů jiných institucí, především ČŠI, zřizovatelů škol a školských zařízení a Krajské hygienické stanice KHK. V neposlední řadě sledují pracovníci ŠZ DVPP KHK legislativní změny, aby školám a školským zařízením zajistili okamžitý servis formou seminářů a školení na nejrůznější téma. Také v budoucím období by měla nabídka vzdělávacích akcí v ŠZ DVPP KHK přispívat zejména ke zvyšování profesionality pedagogických pracovníků.

V oblasti primární prevence byly naplňovány cíle stanovené především v Koncepti školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje na období 2014 – 2018 a Národní strategii primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2018. O vyhodnocení Konceptu školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje za rok 2016 bude informováno Zastupitelstvo KHK, ale i školy v našem regionu.

V dané oblasti byla školám poskytována jak metodická tak finanční podpora. Realizace dlouhodobých programů ve školách a školských zařízeních zaměřených na podporu aktivit v oblasti prevence rizikového chování byla podporována z dotačních programů vyhlašovaných MŠMT „Programy na podporu aktivit v oblasti prevence rizikového chování“ a Královéhradeckým krajem „Programy zaměřené na prevenci rizikového chování a zdravý životní styl dětí a mládeže“.

V roce 2016 se podařilo zapojit do projektu Kraje pro bezpečný internet poprvé všechny kraje. Webové stránky www.kpbi.cz poskytují informace nejen žákům, ale i rodičům, veřejnosti, sociálním pracovníkům a příslušníkům policie. V r. 2016 byly spuštěny e-learningové lekce pro pedagogy.

Na webových stránkách Krajského úřadu Královéhradeckého kraje v sekci prevence rizikového chování (<http://www.kr-kralovehradecky.cz/scripts/detail.php?pgid=155>) jsou pravidelně zveřejňovány aktuální informace, které se vztahují k problematice primární prevence.

Oblast volnočasových aktivit byla v souladu s DZ a Záměrem rozvoje sportu a VČA v roce 2016 naplňována prostřednictvím finanční podpory projektů v rámci každoročně vyhlašovaných dotačních programů KHK, které pokrývají mnohé oblasti činnosti zejména NNO: celoroční činnost NNO a jejich krajských článků, akce pro děti a mládež, mezinárodní spolupráce dětí

a mládeže, podpora celoroční činnosti organizací dětí a mládeže a pracujících s dětmi a mládeží s regionální působností, údržba materiálně technického vybavení, vzdělávání vedoucích a dalších dobrovolných pracovníků atd. KHK podporoval také oblast investic a pomoc neziskovým organizacím při nezbytné modernizaci a rekonstrukci objektů a zařízení sloužících dětem a mládeži do 26 let. V průběhu roku probíhaly také konzultace a podpora žádostí o neprogramové - individuální dotace. V rámci regionálních aktivit byly podporovány nejenom soutěže a přehlídky vyhlašované MŠMT ČR a jejich organizování, ale i spolupráce s místními neziskovými organizacemi přímo v jednotlivých okresech Královéhradeckého kraje. Na základě rozhodnutí rady a zastupitelstva kraje byly finančně podpořeny významné aktivity a subjekty z oblasti volnočasových aktivit např. pořádání 10. jubilejního ročníku soutěže Česko zpívá 2016, pořádání projektu Zlatý oříšek KHK, rekonstrukce klubovny v obci Studnice u Jívky, účast reprezentantek z KHK na MS v mažoretkovém sportu 2016 a další. V prvním čtvrtletí roku 2016 byl vyhodnocen II. ročník Oceňování dobrovolníků pracujících s dětmi a mládeží v Královéhradeckém kraji „Zlatá koruna Královéhradeckého kraje“ a předáno ocenění vybraným dobrovolníkům.

V **oblasti tělovýchovy a sportu** byly priority a úkoly stanovené v DZ a Záměrem rozvoje sportu a VČA plněny v průběhu celého roku 2016. Prostřednictvím krajských dotačních programů a neprogramových – individuálních dotací byla finančně podporována sportovní činnost, pořádání akcí ale i reprezentace kraje. Komplexní zaměření krajských dotačních programů, vyhlašovaných na podporu oblasti sportu a tělovýchovy, bylo v roce 2016 znovu podpořeno programem zaměřeným na pohybovou gramotnost. V roce 2016 KHK realizoval několik vlastních významných projektů a aktivit. K nim patřila zejména účast výpravy KHK na Hrách VII. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky 2016. OŠ KÚ také zorganizoval několik slavnostních setkání, na kterých byly oceněny významné úspěchy účastníků krajských soutěží, reprezentace kraje i práce pedagogů a organizátorů těchto akcí. Z rozpočtu KHK byly finančně podpořeny významné aktivity a subjekty z oblasti sportu např. podpora pořádání Světového poháru v Para-Ski 2016, Mezinárodního mistrovství České republiky v alpských disciplínách 2016, účast reprezentantů kraje na evropských i mezinárodních závodech a další aktivity. V průběhu celého roku 2016 probíhala spolupráce se Všesportovním kolegiem KHK, krajskými, okresními a celorepublikovými sportovními svazy, asociacemi a dalšími subjekty působícími v oblasti tělovýchovy a sportu. Činnost Všesportovního kolegia KHK a krajských sportovních asociací byla z krajského rozpočtu podpořena částkou 830.000,- Kč. I v roce 2016 KHK navázal na úspěšnou spolupráci s ČOV a byla realizována podpora sportovních klubů pracujících s dětmi a mládeží z prostředků získaných od loterijních společností. Podpora ze strany ČOV představovala částku 3 318 869,- Kč. KHK v této souvislosti navýšil podporu sportovních organizací ze svého rozpočtu o částku 1,2 mil. Kč.

V ekonomické oblasti bylo nadále nutné využít disponibilní finanční prostředky především na pokrytí základních provozních výdajů organizací školství, u prostředků z Fondu rozvoje a reprodukce KHK na financování nejnaléhavějších stavebních akcí řešících nevyhovující technický stav objektů ve vlastnictví kraje. Pokračoval pokles počtu žáků v krajských školách, což vedlo ke zhoršení možnosti pokrýt jejich mzdové výdaje normativním rozpisem rozpočtu dotace MŠMT na přímé výdaje na vzdělávání. Zabezpečení mzdových výdajů řady středních škol bylo velmi problematické. U prostředků poskytovaných z rozpočtu kraje došlo ke stabilizaci. Z přidělených prostředků kraje bylo možno podpořit polytechnické vzdělávání ve středních školách, zrealizovat opatření ke zvýšení zabezpečení objektů škol, po mnoha letech poskytnout subjektům prostředky na obnovu vybavení ubytovacích kapacit a doplnění nastavitelného nábytku ve třídách. Poprvé v historii kraje byly z vlastních prostředků rozpočtu kraje vyčleněny prostředky na posílení odměňování pedagogických pracovníků. V tomto případě vybraných učitelů odborných předmětů.

V důsledku zvýšených odvodů z fondů investic příspěvkových organizací nejsou příspěvkové organizace dostatečně schopné řešit drobnou údržbu ze svých prostředků.

Velký význam přikládáme modernizaci objektů škol a jejich vybavení s využitím zdrojů z ESF. V této oblasti v roce 2016 byla dokončena realizace posledních projektů spolufinancovaných z OP VK. Probíhala příprava nových projektů do IROP a OP Životní prostředí.

Seznam zkratk použitých v textu

CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
COV	centrum odborného vzdělávání
ČR	Česká republika
ČŠI	Česká školní inspekce
ČUS	česká unie sportu
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DDÚ	dětský diagnostický ústav
DM	domov mládeže
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DZ	dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
G	gymnázium
HK	Hradec Králové
ICT	informační technologie
IVP	individuální vzdělávací plán
JC	Jičín
JŠ	jazyková škola
KHK	Královéhradecký kraj
KKOV	kmenová klasifikace oborů vzdělání
KPBI	Kraj pro bezpečný internet
KÚ	Krajský úřad
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZ	maturitní zkouška
NA	Náchod
NIV	neinvestiční výdaje
NNO	nestátní neziskové organizace
NUOV	Národní ústav odborného vzdělávání
OA	obchodní akademie
ODM	olympiáda dětí a mládeže
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje

ORRGD	odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací
OŠ	odbor školství
OU	odborné učiliště
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
PRK	programy rozvoje kraje
PrŠ	praktická škola
RVP ZUV	rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání
RK	Rychnov nad Kněžnou
RVP	rámcový vzdělávací plán
SIPVZ	státní informační politika ve vzdělávání
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciálně pedagogické centrum
SPŠ	střední průmyslová škola
SpecŠ	škola zřízená pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
SŠ	střední škola
SVČ	středisko volného času
SVP	středisko výchovné péče
ŠD	školní družina
ŠJ	školní jídelna
ŠVP	školní vzdělávací plán
ŠPZ	škola podporující zdraví
ŠZ	školské zařízení
SZČ	středisko zájmových činností
ŠZ DVPP	školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
TU	Trutnov
U	učiliště
VL	výuční list
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
VZ	výroční zpráva
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZÚ	zájmové útvary